

Nr.	Fractie	Onderwerp	Aanvullende tekst/toelichting	Vraag	Antwoord (raadsproof)
1	PvdD	Klimaatadaptatie		Voor klimaatadaptatie: vergroening buitenruimte (zie investeringsvoorstel) wordt €1,8 miljoen gereserveerd in 2023. Waar in de stad wordt vergroend?	In het coalitie akkoord zijn doelstellingen opgenomen voor vergroening, biodiversiteit en klimaatadaptatie: 20 ha groen, 50 klimaat adaptieve groene projecten, 15 groen blauwe pleinen en 40 ha bijenlandschap. Het budget daarvoor wordt per jaarschijf toegekend. Dit betreft jaarschijf 2023. Onlangs heeft raad daarvoor krediet toegekend. Concrete projecten dit jaar o.a.: Jonker Fransstraat, Provenierswijk, Slotboomplein, Driehoeksplein, Slotboomplein.
2	PvdD	Organisatie opgave		Er wordt extra bespaard op personeel: €150 miljoen. Dit is aanvullend op het coalitieakkoord, waarin valt te lezen dat personeel op kantoor (= niet in de uitvoering) dat met pensioen gaat, niet wordt vervangen. Vanaf 2024 treedt de extra besparing in werking. Betekent dit dat er gedwongen ontslagen gaan vallen?	Het college stelt voor om € 150 mln te besparen op de organisatie. Dit vooral door efficiënter te werken en minder geld aan (nieuw) personeel uit te geven. Het moet geen gewoonte zijn om bij een nieuwe taak nieuwe mensen aan te nemen. Besparen op de organisatie kun je ook zonder gedwongen ontslagen realiseren door slim gebruik te maken van natuurlijke uitstroom en medewerkers die intern doorstromen. Dat betekent dat we toewerken naar een efficiëntere, kleinere en flexibelere organisatie. Daarnaast denkt het college dat we het met minder mensen aankunnen. Een opgave die, inclusief de opgave uit het coalitieakkoord, gespreid wordt over de jaren 2023 t/m 2027. Voor de opgave uit de voorjaarsnota zal dit als volgt zijn: 2024 - € 20 mln 2025 - € 25 mln 2026 - € 55 mln 2027 - € 50 mln Aanvullend: Uitvoering is niet synoniem met personeel dat niet op kantoor zit. Zie de beantwoording van vraag 52.
3	PvdD	Cultuur		Welke subsidies zijn teruggevorderd in het programma cultuur? Waarom is er teruggevorderd?	Deze vraag gaat over het ingeboekte bedrag van € 750.000. Dit bedrag is gebaseerd op het meerjarig gemiddelde van lager vastgestelde subsidies bij Cultuur. Door Cultuur wordt jaarlijks meer dan 400 subsidies verleend voor een totaal bedrag van circa € 145 mln. Dit betreft subsidies van een paar duizend euro tot meer dan 20 mln. Een deel daarvan wordt om allerlei verschillende redenen lager vastgesteld waarna het teveel ontvangen bedrag wordt teruggevorderd.
4	PvdD	Dividenden		Baten en lasten op concernniveau. Waarom wordt geanticipeerd op een stijging van dividenden als incidentele baat?	De dividenden maken deel uit van de algemene dekkingsmiddelen en zijn geen incidentele baten. Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen is terug te vinden op p. 228 van de voorjaarsnota 2023.
5	PvdD	Overige opbrengsten derden		Baten en lasten op concernniveau. Kunt u uitleggen waar 'Overige opbrengsten derden' uit bestaan? Waarom lopen deze terug?	Overige opbrengsten derden' wordt verstaan de baten uit verkoop, verhuur en verlenen van producten en diensten door de gemeenten aan derden (w.o. marktpartijen en burgers). Daarbij moet gedacht worden aan opbrengsten uit verkoop en verhuur van vastgoedobjecten, opbrengsten uit erfpacht en grondtuitgaven en aan opbrengsten uit heffing van retributies (heffingen en leges) Vanaf 2025 nemen de baten af. Dit is hoofdzakelijk te verklaren door de volgende drie ontwikkelingen. In de eerste plaats is sprake van meerjarig lagere geraamde baten uit grondtuitgaven oplopend van € 50 mln in 2024 naar € 66 mln in 2027. Een deel van de uitgaven die in dit jaar (2023) staan begroot zullen we niet in 2023 gaan realiseren, maar naar verwachting later. Bij de begroting 2024 worden de investeringen en desinvesteringen per jaarschijf geactualiseerd, waardoor een reeler beeld zal ontstaan. Het betreft hier dus niet zoezeer een daling door teruglopende grondverkoop (uitgiften), maar een "correctie" over de jaarschijven In de tweede plaats nemen de baten uit erfpachtconversie in 2024 met € 57 mln t.o.v. 2023 af. Voor 2023 zijn er namelijk nog baten uit erfpachtconversie door twee woningcorporaties geraamd. Vanaf 2024 worden deze baten niet meer ontvangen. In de derde plaats dalen de geraamde baten uit de verkoop van vastgoedobjecten vanaf 2024 met € 13 mln. Dit is te verklaren door het bijna volledig wegvallen van verkoopopbrengsten vastgoed en de hiermee samenhangende afschrijving van boekwaardes van vastgoedobjecten.
6	PvdD	Overige baten		Baten en lasten op concernniveau. Wat zijn overige baten? Waarom is er zo'n groot verschil in verwachte overige baten tussen 2023 en 2024?	Onder 'overige baten' wordt verstaan de baten uit intern binnen het concern doorbelaste rente en lokale belastingen en retributies alsook mutaties in baten van de exploitatie van en naar de balans. Zo worden conform BBV alle mutaties in de grondexploitaties geboekt in de exploitatie en van daaruit overgeboekt naar de balans. Het verschil tussen 2023 en 2024 in overige baten heeft hoofdzakelijk betrekking op overboekingen grondexploitaties van de exploitatie naar balans. Omdat deze overboeking plaats vindt via de exploitatie moet dit ook worden begroot. Het budget op deze rekening is het saldo van alle kosten en opbrengsten in een jaarschijf op de grondexploitaties. Omdat kosten en opbrengsten in een jaar geen direct verband houden met elkaar, kan het saldo op deze rekening over de jaren sterk fluctueren. Door de omvang van dit saldo heeft deze rekening grote impact op het verloop van de Overige Baten.
7	PvdD	Volkstuinen		Er is een bijstelling van 1,5mio. voor dekking van lasten voor onderhoud van de volkstuinen. - Hoe is gekomen tot de conclusie dat er een tekort is? - Om wat voor lasten gaat het? - Wordt per complex bijgehouden om welke lasten het gaat? - Gaat dit over onderhoud van bomen waar de gemeente al eigenaar van is?	De huuropbrengst van de productgroep volkstuinen in 2023 is totaal ca. € 2,7 miljoen. Op basis van een actuele berekening van de kostendekkende huur, zijn de kosten voor het beheer en onderhoud van de volkstuinen in 2023 € 4,2 miljoen. Consequentie van het college besluit om voor 2023 geen kostendekkende huur te vragen is dat het tekort voor 2023 in de Voorjaarsretraite 2023 moeten worden opgelost. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van naar schatting € 1,5 miljoen euro (prijspeil 2023). Actualisatie van de kostprijs dekkende huur naar het jaar 2023, waarbij een aantal herijkingen waren om tot een kostprijs dekkende huur te komen. Oa voor: <ul style="list-style-type: none"> • Kapitaalslasten • Opstalverzekering • WOZ waardes De gemeenteraad heeft eerder gekozen voor een zogenaamd solidariteitsaanpak waarbij er 1 prijs per m2 volks- en nutstuijn wordt berekend. Hierdoor worden de specifieke kosten per complex niet bijgehouden.
8	PvdD	Investeringskredieten grondexploitaties		Wat is het verschil tussen de hieronder weergegeven kredietaanvragen voor lopende investeringen?	Per collegeperiode vragen we een investeringskrediet aan voor de in die periode te openen IVA's waarop de voorbereidingskosten t.b.v. toekomstige grondexploitaties worden geadmistriseerd. Het krediet "Voorbereidingskrediet Grondexploitaties (IVA)" is het investeringskrediet voor de periode 2018-2022. Het krediet "SO GO Voorbereidingskosten Grondexploitaties (IVA's) 2022-2026" is het investeringskrediet voor de huidige collegeperiode.

9	PvdD	Stadsprojecten	Waarom wordt ervoor gekozen 'Stadsprojecten' als nieuwe investering (K) te duiden, terwijl er al een lopende investering is? Is dit om het thans gevoterde krediet van €133,4mio. op te krikken naar – uiteindelijk €233mio.? Hetzelfde geldt trouwens voor de nieuwe investering (U/K) die wordt betaald vanuit de erfpachtconversiebat (van Woonstad/Havensteder).	In de Voorjaarsnota is terug te vinden dat er 2,1 mln structureel naar de afdeling Duurzaamheid gaat. Daarnaast wordt het DTB - gezien de tegenvallende omvang van Rijksmiddelen - gevuld met 26,4 mln uit de erfpachtbaten om zo uiteindelijk uit te komen op een DTB van 100 mln, conform afspraken uit het coalitieakkoord. Met deze middelen werken we aan het behalen van onze klimaatdoelen, door onder andere het stimuleren van innovatie via Smart Energy Systems, het ondersteunen van het MKB in transitie, verduurzaming van VvE's, walstroom en duurzame mobiliteit. Er wordt 3,1 mln gereserveerd voor inzet op aardgasvrije wijken, eveneens om de afspraak uit het coalitieakkoord na te komen om de lopende gebiedsaanpakken af te maken. Deze kosten worden gedekt door het DTB. Uit de RIM is 52,9 mln bestemd voor aardgasvrije wijken. Daar bovenop verwachten we nog verdere middelen vanuit het Rijk voor onder andere wind, isolatie en duurzame mobiliteit. Het is belangrijk dat daar waar het Rijk aan zet is, we ook vol inzetten op financiering vanuit het Rijk. De plannen om met deze gelden al onze ambitieuze klimaatdoelen te behalen zijn terug te vinden in het KAR.
10	CU	Armoede	2. Gaat armoedegeld (zoals gereserveerd in coalitieakkoord) naar armoede in 2024, of wordt er toch op bezuinigd? En wat is de inhoudelijke onderbouwing voor de uitgaven op armoede?	Om de dienstverlening aan alle Rotterdammers goed te kunnen en blijven uitvoeren, en om aan de opdracht te voldoen om vanuit alle portefeuilles bij te dragen aan de grote opgaven waar we als gemeente voor staan, heb ik binnen mijn portefeuille moeten herprioriteren. Echter, onder aan de streep trekt dit college juist meer geld uit voor armoede en schulden. In het coalitieakkoord is 20 miljoen gereserveerd voor armoede voor de komende vier jaar. Daarnaast hebben wij de extra incidentele inzet van het vorige college structureel bestemd om de inzet op armoede en schulden door te kunnen zetten. De onderbouwing van de totale uitgaven op armoede is in een aantal onderdelen te onderscheiden te weten: Inkomensondersteunende maatregelen, Rotterdamse regelingen (zoals AOW- en Jeugdtoegang), Verstrekte subsidies aan partners in de stad en de uitvoering van het beleidsplan. Daarnaast wordt een deel onttrokken vanuit het armoedefonds om de eerder genoemde grote opgaven van de stad te dekken, waaronder de vraag naar meer schuldhulpverlening.
11	CU	Armoedefonds	3. Wordt de extra 20 miljoen vanuit coalitieakkoord in 2024 deels uitgegeven en hoe wordt die onderbouwd?	Op de uitgaven van de 20 mln vanuit het armoedefonds kom ik terug bij de bespreking van het armoede en schuldenbeleid. Wel is er reeds een deel onttrokken, zoals u kunt zien in de VJ, om de grote opgave van de stad te dekken waaronder de vraag naar meer schuldhulpverlening. Daarnaast is er reeds 1,1 mln aan onttrokken voor de gezinsaanpak in 2022.
12	CU	Perspectieffonds	4. Hoe wordt het Perspectieffonds gecontinueerd?	Het vorige college heeft het jongerenperspectieffonds als pilot geïntroduceerd. Dit college heeft het geen onderdeel laten uitmaken van het collegeakkoord en het maakt dus ook geen onderdeel uit van de voorjaarsnota. Tot met 2023 is er dekking van incidentele middelen maar vanaf 2024 is die dekking er niet meer. In de beantwoording van de Schriftelijke Vragen die hierover gesteld zijn, informeren we u verder.
13	CU	Bestuursopdracht Zorg	5. Er is een bestuurlijke opdracht om de zorgkosten om te buigen (afgesproken in coalitieakkoord). Komt de raming voor 2024 overeen met de inschatting van het coalitieakkoord? En hoe wordt de ombuiging onderbouwd?	Er worden ten opzichte van de raming ten tijde van het coalitieakkoord en de Begroting 2023 per saldo geen wijzigingen in de lasten Wmo en Jeugdhulp verwacht, anders dan de bijstellingen die in de voorliggende Voorjaarsnota worden voorgesteld. Voor een toelichting op de ombuigingen wordt verwezen naar de Begroting 2023 (onderdelen Tekort Zorg). De raad is al geïnformeerd over de eerste set maatregelen (brief 13 december 2022). Binnenkort volgt een brief van de wethouder aan de raad met een nadere toelichting op en onderbouwing van het maatregelenpakket.
14	CU	Bestemmingsreserves maatschappelijke opvang	6. Er zijn 2 bestemmingsreserves opgenomen voor maatschappelijke opvang. Wat gebeurt er met die bestemmingsreserves? Wordt daar nu geld van uit gegeven?	Er is voor maatschappelijke opvang alleen de bestemmingsreserve voor de Blokhuismiddelen. Hierover wordt de gemeenteraad jaarlijks geïnformeerd.
15	CU	LVV (bed, bad en broodregeling)	7. Wat gebeurt er met de verwachte uitgaven voor de LVV in 2024?	De wethouder zal deze vraag meenemen en beantwoorden tijdens de commissiebehandeling WIOSSAN.
16	CU	Parkeren	8. Voor invoering betaald parkeren maakt college pas op de plaats. Tegelijk zou de komende jaren 100 miljoen extra worden opgehaald. Hoe geeft de VJN hier invulling in?	Dit leidt niet tot een aangepast financieel beeld. In het financieel beeld is namelijk gerekend met invoering van betaald parkeren in de komende 4 jaar. In lijn met het door de raad vastgestelde kader Invoering betaald parkeren, wordt de invoering van betaald parkeren gecontinueerd na afronding van de onderzoeken met welke soorten vergunningen en andere maatregelen zoveel als mogelijk aangesloten kan worden op de behoefte van verschillende doelgroepen in de stad.
17	CU	Klimaat	9. We hebben ambitieuze klimaatdoelen - wat vinden we daarvan terug in de voorjaarsnota?	In de Voorjaarsnota is terug te vinden dat er 2,1 mln structureel naar de afdeling Duurzaamheid gaat. Daarnaast wordt het DTB - gezien de tegenvallende omvang van Rijksmiddelen - gevuld met € 26,4 mln uit de erfpachtbaten om zo uiteindelijk uit te komen op een DTB van € 100 mln, conform afspraken uit het coalitieakkoord. Ook wordt uit deze gelden € 3,1 mln gereserveerd door inzet op aardgasvrije wijken (eveneens om de afspraak uit het coalitieakkoord na te komen om de lopende gebiedsaanpakken af te maken). Uit de RIM is € 52,9 mln bestemd voor aardgasvrije wijken. Daar bovenop verwachten we nog verdere middelen vanuit het Rijk voor onder andere wind, isolatie (onlangs alweer € 16 mln toegekend) en duurzame mobiliteit. Het is belangrijk dat daar waar het Rijk aan zet is, we ook vol inzetten op financiering vanuit het Rijk. De plannen om met deze gelden al onze ambitieuze klimaatdoelen te behalen zijn terug te vinden in het KAR.
18	CU	Tegenvallende opbrengsten bouwprojecten	10. Op welke wijze wordt rekening gehouden met tegenvallende opbrengsten door stilvallende bouwprojecten?	Er is nog verdienvermogen op de grondexploitaties (= saldo van de positieve grondexploitaties) van € 130 mln per 31 december 2022. Dit eventuele positieve resultaat is vanwege de genoemde marktontwikkelingen niet in de begroting voor 2023 en volgende jaren opgenomen. Daarnaast houden wij bij de berekening van de omvang van het weerstandsvermogen rekening met het risico op tegenvallers in de grondexploitaties.
19	CU	SDG's	11. We hebben vaker stilgestaan bij de verdere implementatie van de SDG's. Welke stappen zijn gezet ten opzichte van begroting 2023?	Er is gewerkt aan de vervolmaking van de Rotterdamse SDG rapportage (de voluntary local review: VLR). Dat wil zeggen dat is gewerkt aan een goed afgestemd beeld van de stand van zaken per SDG met voorbeelden in de stad, in relatie tot het bestaande beleid. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de rapportage die in september wordt gepresenteerd.
20	CU	Inzet erfpachtconversies CA	12. Coalitie heeft in het coalitieakkoord ca 200 miljoen erfpachtbaten eenmalig bestemd voor specifieke doelen. Toen zijn reserves aangemaakt zonder bijbehorende plannen. Hoeveel van dit geld gaat daadwerkelijk uitgegeven worden en wat is de onderbouwing? Kan dit in een overzichtje worden weergegeven voor elk van de specifieke doelen zoals benoemd in het coalitieakkoord?	Zie bijlage vraag 20
21	VVD	Stedin	Hoeveel geld heeft Stedin nodig voor de investeringen in het energienet en de energietransitie?	Voor de korte termijn (tot 2023) is de vermogenspositie van Stedin in 2021 versterkt door de 44 bestaande aandeelhouders met een kapitaalbijdrage van € 200 mln. Daarnaast heeft Stedin één van haar dochterondernemingen voor € 250 mln verkocht. De aandeelhouders hebben besloten om de opbrengst in de deelneming te laten zitten en niet als dividend uit te laten keren. Voor de lange termijn (tot 2032) komt Stedin's kapitaalbehoefte uit op een bedrag van een bandbreedte van € 800 miljoen tot € 1,1 miljard afhankelijk of enige buffer in ogenschouw wordt genomen. Om in die kapitaalbehoefte te voorzien lopen er op dit moment gesprekken met de Staat en overheden in Stedins verzorgingsgebied die nog geen aandeelhouder zijn. De Staat heeft € 500 miljoen gereserveerd om in Stedin te storten. Deze gesprekken gaan niet alleen over prijs, maar ook over de governance, gevolgen voor bestaande aandeelhouders en andere voorwaarden. Het streven is dat de besluitvorming daarover nog dit jaar plaatsvindt. Voor de resterende behoefte van ca. € 300 miljoen (€ 800 miljoen - € 500 miljoen) wordt gekeken naar niet aandeelhoudende gemeenten en provincies. Als dit onvoldoende kapitaal oplevert zal Stedin zich wederom richten tot de bestaande aandeelhouders of de Staat. De kapitaalbehoefte beweegt mee met de gewenste versnelling van de energietransitie. Hoe hoger de ambities hoe hoger de kapitaalbehoefte. Stedin rekent elk jaar in de zomer alle nieuwe inzichten door en houdt zo de vinger aan de pols. Ook de komende periode herijkt Stedin weer haar prognoses en kapitaalbehoefte, waarbij Stedin zelf ook aangeeft dat het relevant is of de storting van de Staat dit jaar nog wordt geëffectueerd. Het bedrag van de kapitaalbehoefte kan door deze herijkingen en ontwikkelingen rondom de kapitaalstortingen in de periode tot 2032 nog wijzigen.

22	VVD	Organisatie ontwikkeling		<p>De gemeentelijke organisatie is als gevolg van diverse ontwikkelingen op bepaalde onderdelen flink gegroeid. Als gevolg van welke ontwikkelingen? Op welke onderdelen? Met hoeveel gegroeid?</p>	<p>De diverse ontwikkelingen - met de daarbij behorende groei of afname en in de context van het organisatieonderdeel (en programma) - wordt iedere paragraaf bedrijfsvoering toegelicht en besproken. Hieronder vindt u een samenvatting op hoofdlijnen vanaf de Voorjaarsnota 2021 tot en met nu.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Voorjaarsnota 2021 (+267 fte bezetting) Maatschappelijke Ondersteuning in de Wijk (MOW), Indiensttreding inhuurkrachten in het kader van motie 'Zeker zijn van een baan bij de gemeente Rotterdam #2', investeringen in toezicht op gebouwen en de kwaliteit van de inspectie, extra medewerkers voor de communicatie rondom COVID-19 en het Eurovisie Songfestival en door de uitbreiding van betaald parkeren in de stad. •2e herziening 2021 (+382 fte bezetting) Stedelijke inrichting, Jeugdhulp, garantiebannen, trainees, extra vraag vanuit clusters of bestuur, prioritering onderwerp Integriteit, Grip op Geldzaken vanuit programma Reset, Hulpteam voor toeslagenproblematiek, reinigingsmedewerkers, •Jaarrekening 2021 (+211 fte bezetting) Nawerking van de motie 'Zeker zijn van een baan bij de gemeente Rotterdam #2', Werken in stad en wijk, Grip op Geldzaken, toeslagenproblematiek, uitvoering van de nieuwe Inburgeringswet, Anders Werken, groeiende opgave op de gebieden bouwen, economie en duurzaamheid, en 'Rotterdam Sterker Door'. •Voorjaarsnota 2022 (+357 fte bezetting) Maatschappelijke Ondersteuning in de Wijk (MOW), Publieke gezondheid, welzijn en zorg, Jongerenloket, toeslagenproblematiek, extra vraag vanuit de clusters, trainees, Anders Werken, Moeders voor Rotterdam, toeslagenproblematiek, Wijk aan Zet, verkiezingen, uitvoering Nieuwe Wet Inburgering, Prestatie010. •2e herziening 2022 (+194 fte bezetting) Coronaorganisatie, zorgtaken a.g.v. corona, crisisorganisatie opvang Oekrainers, toeslagenproblematiek, Gebiedsontwikkeling, Erfpacht, Stedelijke inrichting, herplaatsingskandidaten in lage loonshalen, extra capaciteit die BCO aan de clusters levert, omgevingswet, inzet op groene buitenruimte Beheer van de Stad, programma Armoede, schuldhulpverlening, integratie en samenleving, Publiekszaken, Wijk aan zet/Werken in Stad en Wijk, Menselijke Maat, Handhaving, Strategie en Ondernijping, Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ). •Jaarrekening 2022 (+249 fte bezetting) Impulsen vanuit het coalitieakkoord, bedrijfsvoering. •Voorjaarsnota 2023 (+112 fte bezetting) Stedelijke Inrichting en gebiedsexploitatie, mobiliteit (coalitieakkoord), Wet Open Overheid, Schone stad/Reiniging, Gebiedsbeheer, Inzameling (afdeling Circulair, Openbare Werken, Maatschappelijke Ondersteuning in de Wijk, toeslagenproblematiek, Toegang & Indicaties, Proces Beheer en Informatiehuishouding, Concerthuisvesting, Onderzoek & Business Intelligence, ondersteuning clusters, Burgerzaken & Belastingen.
23	VVD	Schuldhulpverlening		<p>Instroom in de schuldhulpverlening wordt verhoogd, hoe verhoudt dit zich tot het aantal Rotterdammers met schulden?</p>	<p>Hoe de instroom van de schuldhulpverlening zich verhoudt tot het aantal Rotterdammers met schulden zal zichtbaar worden in de schuldenmonitor die ook samen met het beleidsplan aan u verstrekt wordt.</p>
24	VVD	Armoede		<p>Op welke manieren is de gemeente van plan om de gemeentelijk financiële ondersteuning bij zoveel mogelijk Rotterdammers onder de aandacht te brengen?</p>	<p>Dit zal terugkomen in het beleidsplan wat met u besproken wordt na het zomerreces.</p>
25	VVD	Inburgering		<p>Wat houdt het aspect geld binnen programma inburgering in? En kan er worden gespecificeerd welke aspecten allemaal binnen het programma inburgering vallen?</p>	<p>De wethouder zal deze vraag meenemen en beantwoorden tijdens de commissiebehandeling WIOSSAN.</p>
26	VVD	Container adoptanten		<p>Hoeveel containers adoptanten zijn er in 2023 bijgekomen?</p>	<p>Er zijn in 2023 71 nieuwe containeradoptanten bij gekomen.</p>
27	VVD	NietRNAast-aanpak		<p>NietRNAast-aanpak, is deze nu al in heel Rotterdam in uitvoering? Zo nee, hoe ver is de uitrol hiervan ondertussen en wanneer kunnen we verwachten dat de aanpak in heel Rotterdam is uitgerold?</p>	<p>Ja, de NietRNAast-aanpak wordt in heel Rotterdam uitgevoerd.</p>
28	VVD	Opleiding controleurs huisafval		<p>De 20 reinigers die in 2023 een opleiding tot controleur huisafval krijgen, lopen deze opleidingen al? Is al duidelijk wanneer zij aan de slag kunnen?</p>	<p>De opleiding van 18 controleurs huisafval is inmiddels afgerond. De medewerkers zijn per 15 juni jl. ingezet binnen de NietRNAast teams van de afdeling Reiniging. Daarnaast zijn nog twee collega's aangenomen en na het doorlopen van de opleiding, worden ook zij ingezet.</p>
29	VVD	20 ha Groen		<p>Eerste 10 ha van de 40 ha bijenlandschap ligt er, 20 ha groen zou er ook komen, is hier al een start aan gemaakt? Zo ja, hoeveel groen is er al bij gekomen?</p>	<p>Ja, hier is zeker een start mee gemaakt, diverse projecten zijn in uitvoering of starten dit jaar. Meetmoment voor aantal hectare extra groen is aan het eind van het jaar, zoals afgesproken met de Rekenkamer, rapportage met exacte aantal hectares volgt eerste kwartaal 2024.</p>
30	VVD	Voedselvermalers		<p>Wanneer kunnen we het onderzoeksresultaat van de mogelijke inzet van voedselvermalers en van een nieuw ondergronds inzamelingsmiddel voor gfe verwachten?</p>	<p>De onderzoeksresultaten van de mogelijke inzet van voedselvermalers delen wij na de zomer met de afdoening van de motie GFE hoogbouw. Voor de ontwikkeling van een nieuw ondergronds inzamelingsmiddel voor gfe werken we samen met de gemeente Utrecht en een ontwikkelaar van slimme afvaloplossingen. Het doel is om een geschikt inzamelingsmiddel te ontwikkelen dat we in de buitenruimte kunnen toepassen in hoogstedelijk gebied, met meer capaciteit en een kleinere footprint dan de huidige wijkcontainers voor gfe.</p>
31	VVD	Belastingen G4		<p>Hoeveel hoger is het tarief voor onroerendezaakbelasting in vergelijking met de andere G4-steden?</p>	<p>Onderstaand een overzicht van de verschillende OZB-tarieven voor woningen voor het huidige belastingjaar in de G4-gemeenten (in percentages):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Utrecht: 0,0790 -Amsterdam: 0,0431 -Rotterdam: 0,0652 -Den Haag: 0,0509 -Gemiddeld (G4): 0,0596 <p>Het genoemde gemiddelde is niet het gewogen gemiddelde.</p> <p>Het tarief in Rotterdam is 0,0057 procentpunt hoger dan het gemiddelde, dat is een afwijking van +9,5%.</p> <p>Voor de beantwoording van deze vraag is gebruik gemaakt van de COELO – Atlas van de lokale lasten 2023.</p>
32	VVD	Achterstand belastingbetalingen		<p>Hoeveel Rotterdammers en hoeveel ondernemers hebben aangegeven moeite te hebben met het betalen van hun belastingaanslagen? Wordt bij deze personen bij het maken van individuele afspraken gekeken naar de rest van hun inkomsten- en uitgavenpatroon?</p>	<p>Tot en met mei dit jaar heeft de gemeentelijke belastingdienst ruim 59.000 betalingsregelingen getroffen. Hiervan zijn circa 2.200 regelingen afgesproken met ondernemers en zzp'ers. Vorig jaar rond deze tijd waren dat respectievelijk bijna 54.000 en circa 2.200. Ook de aantallen rondom kwijtschelding afvalstoffenheffing (enkel particulieren) geeft een beeld van de gevraagde doelgroep. Ruim 27.000 particulieren hebben automatisch kwijtschelding toegekend gekregen dit jaar (vorig jaar rond deze tijd ruim 24.000). Het aantal verzoeken voor kwijtschelding is dit jaar ruim 25.000 (vorig jaar rond deze tijd ca. 25.000). NB. Het kan zijn dat een belastingplichtige zowel een kwijtschelding heeft aangevraagd als een betalingsregeling.</p> <p>Wanneer duidelijk is dat belastingplichtige moeite heeft met het betalen van de aanslag, kan een betalingsregeling worden afgesproken. Bij het treffen van een regeling korter dan twaalf maanden wordt er in de eerste aanleg niet gekeken naar de rest van het inkomens- en uitgavenpatroon. Wanneer het gaat om een regeling langer dan 12 maanden, of na een gelegd beslag op (on)roerende zaken, vragen we breed uit naar de situatie van de belastingplichtige. De maandelijkse inkomsten en deels vaste uitgaven maken hier onderdeel van uit. Hierdoor ontstaat een overzicht dat helpt bij het bieden van maatwerk en tevens te kunnen signaleren of er ook andere hulp nodig is dan een betalingsregeling voor de openstaande vordering.</p>

33	VVD	Onwikkeling huurprijzen vs subsidie (maatschappelijk vastgoed)		De huurprijzen stijgen harder dan de subsidiebudgetten. Kan deze trend inzichtelijk worden gemaakt? En geldt dit bijvoorbeeld voor al het vastgoed? Stijgen bepaalde types maatschappelijk vastgoed harder en zo ja welke?	Het vastgoed wordt met een huurprijs verhuurd die minstens kostprijsdekkend is. De prijzen zijn bij de aanvang van een huurovereenkomst bepaald en worden jaarlijks geïndexeerd met de CPI. In de commissie BWB is tijdens de behandeling van de jaarrekening-stukken gevraagd om voor de begrotingsbehandeling een technische sessie te plannen. In deze sessie zullen we de relatie tussen de stijging van de huur en verhoging van de subsidie(accres), inclusief een overzicht van de afgelopen jaren, bespreken.
34	VVD	Tijdelijke huisvesting kwetsbare doelgroepen		"Daarnaast hebben andere kwetsbare doelgroepen tijdelijke huisvesting nodig. Er loopt onderzoek naar inrichting van een permanente portefeuille voor dergelijke tijdelijke opvang" Welke andere kwetsbare doelgroepen hebben tijdelijke huisvesting nodig? Wanneer kan de gemeenteraad de onderzoeksresultaten verwachten? Naar welke en hoeveel locaties wordt gekeken voor de permanente portefeuille van tijdelijke opvangplekken?	De wethouder zal deze vraag meenemen en beantwoorden tijdens de commissiebehandeling Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport.
35	VVD	Funderingsaanpak		Wanneer in 2023 neemt de evaluatie van de funderingsaanpak plaats en wanneer krijgen we de resultaten daarvan te zien?	De evaluatie van de funderingsaanpak vindt op dit moment plaats. Het streven is om de gemeenteraad in het 4e kwartaal 2023 schriftelijk te informeren over de resultaten van de evaluatie van de funderingsaanpak die op dit moment plaatsvindt.
36	VVD	Welstandsnota		Wanneer kunnen wij een actualisering van de welstandsnota tegemoet zien?	De actualisatie van de welstandsnota moet gebeuren na invoering van de Omgevingswet en de termijn is dat dit uiterlijk 2029 is gerealiseerd. Het streven is echter om de nota eerder (nog deze collegeperiode) te actualiseren en deze gelegenheid aan te grijpen om niet alleen de nota technisch aan te passen naar de Omgevingswet, maar ook inhoudelijke aanpassingen door te voeren. Bijvoorbeeld criteria voor verduurzaming. Een voorstel voor een aanpak en planning van de actualisatie kunt u in het 4e kwartaal 2023 verwachten.
37	VVD	Ombudsman		Aan de Ombudsman wordt 400.000 euro, waarvan 300.000 extra middelen, ingezet "voor het versterken van de menselijke maat, het moderniseren van de bedrijfsvoering en het herstellen van het vertrouwen in de overheid". Wat betekent dit? Welke hoeveelheid geld gaat waar precies heen, specifiek binnen de genoemde kaders 'versterken van de menselijke maat' en 'herstellen van vertrouwen in de overheid'?	Zie bijlage vraag 37
38	VVD	Subsidie (cultuur)		Hoeveel overvraging van subsidies heeft er plaatsgevonden?	Overvraging is het beste af te meten aan de grootste projectregeling, namelijk de regeling Projectsubsidies Cultuur. Die kent een overvraging met een factor 4. Dus op elke € 1 subsidie wordt een beroep gedaan van € 4. Concreet is in de eerste vier (van de zes) subsidierondes 2023 € 1 miljoen beschikbaar en voor € 4 miljoen aangevraagd.
39	VVD	New deals		Wat zijn de 5 new deals?	De conceptdeals richten zich op: 1. Online aanbod ontsluiten en stimuleren 2. Impact Hubs (broedplaatsen en placemaking) 3. Cultuur in verbinding (over samenhang en maatschappelijke impact) 4. Exchange & Engagel (waaronder een biennale voor sociaal-geëngageerde kunst) 5. Culture Capital (Fonds als vliegwiel voor investeringen in cultuur) De deals worden in na de zomer tot uitvoering gebracht.
40	VVD	Evenwichtig cultuur ecosysteem		Bij het doel "een evenwichtig cultureel ecosysteem" wordt aangegeven "Ondernemerschap wordt gestimuleerd". Hoe vindt deze stimulering plaats?	Stimulering vindt onder andere plaats door: - in de transitie cultuur verbreding te zoeken naar andere domeinen waarbij impact van cultuur en betekenis voor maatschappelijke waarden centraal staan - aanbieden van coaching en workshops in het kader van alternatieve financieringsvormen met partners Voordekunst en Cultuur+Ondernemen - inbedding ondernemerschap in activiteiten onder de New Deals - stimuleren gezonde financieringsmix als onderdeel van bedrijfsmatige toets cultuurplanaanvragen, uitgevoerd door BlueYard - in brede zin wijzen op ondersteuningsmogelijkheden tijdens spreekuur en adviesgesprekken - doelstelling in de Impulsregeling bij opschaling en professionalisering
41	VVD	Aantrekkelijke en veerkrachtige stad		Bij het doel "een aantrekkelijke en veerkrachtige stad" wordt aangegeven "Stevige verankering van cultuur in beleidsterreinen die een relatie hebben met de fysieke groei van de stad zoals gebieds- en vastgoedontwikkeling". Hoe wordt deze verankering vorm gegeven?	Dat doen we door middel van Het Ruimtelijk Kader Cultuur. Dit is een set van cultuurkaarten waarin data over cultuur wordt vergaard die betrekking heeft op de stad. Bijvoorbeeld data over aanwezigheid van cultuur, over cultuurparticipatie, nabijheid van cultuur, doelgroepen. Deze cultuurkaarten worden regelmatig geüpdatet, dus ze zijn dynamisch van aard, niet statisch. Aan de hand van dit kader kan weloverwogen bepaald worden waar opgaven en kansen zijn.
42	VVD	Uitsplitsing ontvangen subsidie rijk (cultuur)		Kunt u een specificatie geven van de subsidies (2.551 miljoen begroot voor 2023) die we van het rijk gaan ontvangen?	Dit betreft niet alleen subsidies van het Rijk. In de begroting van het programma Cultuur is een totale baat opgenomen van € 2.551k. Hiervan is € 745k bijdragen uit het Rijk. Voor € 100k betreft dat NPRZ middelen voor Zomer op Zuid en voor € 645k de specifieke uitkering (SPUK) voor Informatiepunten Digitale Overheid. Daarnaast is in de begroting € 1.806k bijdrage van derden meegenomen. € 1.500k betreft de giften/schenken voor de organisatie van Koningsdag010. Resterende € 306k betreft een technische, die voortkomt uit een interne doorbelasting.
43	VVD	Wijken		"De gemeente maakt het makkelijker om een financiële bijdrage aan te vragen voor ideeën en initiatieven voor de wijk. Dat realiseert de gemeente door verschillende regelingen voor bewonersinitiatieven samen te voegen." welke regelingen zijn dit?	We zijn gestart met het in beeld brengen van alle regelingen die er zijn voor initiatieven vanuit burgers. Deze worden verzameld op het digitale initiatievenloket, zie https://www.rotterdam.nl/initiatievenloket . Hiermee wordt het makkelijker om een subsidie aan te vragen. Het initiatieventeam zorgt dat een aanvraag bij de juiste regeling belandt. Voor de langere termijn onderzoeken wij of wij regelingen kunnen samenvoegen.

44	VVD	Subsidiebudget / citylab		<p>*Het subsidiebudget gaat per 2023 van € 3 mln naar € 1 mln per jaar. Nieuw in 2023 is dat het college het maximaal aan te vragen bedrag per initiatiefnemer heeft verlaagd van € 100.000 naar € 50.000. Daardoor kunnen meer Rotterdammers en organisaties subsidie krijgen.* Wat is het verwachte effect van deze twee ontwikkelingen om het totaal aantal verstrekte subsidies?</p>	<p>Dit jaar is er € 1 miljoen euro te verdelen. Hierbij wordt er maximaal 50.000 euro toegekend. Het minimum aantal gehonoreerde aanvragen is dus 20. De verwachting is dat er dit jaar circa 100 aanvragen binnen zullen komen. Ervaring leert dat een deel van de verzoeken een lager bedrag aanvragen. De verwachting is daarom dat er circa 25 a 30 aanvragen gehonoreerd gaan worden.</p> <p>In de afgelopen vier jaar zijn er ca 125 aanvragen voor een startbudget van CityLab010 ingediend per jaar. Het college heeft in die jaren conform het advies van de Stadsjury een besluit genomen op de aanvragen.</p> <p>2022: totaal budget ca 3 miljoen euro, maximum aan te vragen bedrag 100.000 euro 46 goedgekeurde plannen; 2021: totaal budget ca 3 miljoen euro, maximum aan te vragen bedrag 100.000 euro, 49 goedgekeurde plannen; 2020: totaal budget ca 3 miljoen euro, maximum aan te vragen bedrag 100.000 euro, 47 goedgekeurde plannen; 2019: totaal budget ca 3 miljoen euro, maximum aan te vragen bedrag 150.000 euro, 35 goedgekeurde plannen.</p> <p>Natuurlijke personen konden maximaal 25.000 euro aanvragen. Rechtspersonen konden enkel subsidie aanvragen voor het tekort op de begroting. Ter illustratie: in 2022 was het gemiddeld aangevraagde bedrag ca 70.000 euro, 34 van de 125 aanvragen (27%) vroegen een bedrag van 50.000 euro of lager, waarvan 12 (10% van het totaal aantal 125 aanvragen) een bedrag van 25.000 of lager.</p>
45	VVD	Zelfevaluatie BRP		<p>*Iedere gemeente is verplicht om zelfevaluaties uit te voeren op de BRP. Dit onderzoek kent onder meer een technisch onderdeel. Hier was de score in 2022 99,9%. Hiermee scoort de gemeente boven de norm van 99,6%.* Wat houdt deze score in?</p>	<p>Voor de manier waarop de gemeente persoonsgegevens opslaat in de BRP zijn voorwaarden en regels verbonden. In het technisch onderdeel controleren we of de gegevens op de persoonslijsten volgens de geldende voorschriften zijn opgenomen. Een voorbeeld is de check of de geslachtsnaam in de juiste categorie c.q. vakje is ingevoerd, waarbij eventuele tussenvoegsels los moeten staan van de rest van de geslachtsnaam.</p>
46	VVD	Project Klus & coach		<p>*Zo krijgen via het project Klus & coach kleine ondernemers hulp met energiebesparing, het laten maken van een energiescan en krijgen ze een coachgesprek.* Hoeveel heeft dit project gekost en wat levert (bespaard) het naar verwachting?</p>	<p>De proef met de Klusbus is uitgevoerd in het vierde kwartaal 2022 en afgerond in het eerste kwartaal van 2023. Hiervoor was een bedrag van € 215.000,- beschikbaar. Met een bereik van 84% zijn er 236 ondernemers in winkelgebieden direct geholpen bij het nemen van energiebesparende maatregelen. De gemiddelde besparing lag op € 440,- per pand per jaar wat een gemiddelde energiebesparing van 5% betekent. Daarnaast krijgen ondernemers ook advies en begeleiding voor verdere/grotere stappen om energie te besparen. Na gebleken succes en positieve ervaringen bij ondernemers willen we opschalen. Hiervoor worden nu de laatste stappen in het aanbestedingsproces gezet zodat we vanaf september tot en met eind 2024 nog eens 1000 ondernemers kunnen helpen in die winkelgebieden waar dat het hardst nodig is.</p>
47	VVD	Economische ontwikkeling	Pag 96	<p>*De gemeente stopt daartoe een aantal bestaande programma's en samenwerkingsverbanden of bouwt deze gedeeltelijk af.* Welke zijn dit?</p>	<p>Op 31 augustus 2022 is uw gemeenteraad middels een brief van wethouder HEHB hierover geïnformeerd Bestuurlijke Besluitvorming (rotterdam.nl). Het betreft de volgende samenwerkingsverbanden en programma's die geheel of gedeeltelijk worden gestopt: Venture Café, Clean Tech Delta, Greenport West-Holland, Dutch Fresh Port, Zuid-Hollands investeringsplatform.</p>
48	VVD	CO2 reductie		<p>*Blijkt uit de doorrekening dat de CO2-reductie in 2025 kan uitkomen op -27% ten opzichte van 1990. Voorwaarde is dat alle plannen worden gerealiseerd. Daarmee is het stedelijk doel van -25% uitstoot CO2 in 2025 uitvoerbaar.* Hoe waarschijnlijk is het halen van dit doel? wat is het meest negatief geraamde scenario</p>	<p>In de DCMR CO2-doorrekening wordt er een onderscheid gemaakt naar de concreetheid van plannen: zekere, verwachte en beoogde maatregelen. Voor de waarschijnlijkheid in het halen van de stedelijke doelstelling -25% gaan we er van uit dat alle zekere/verwachte maatregelen worden uitgevoerd. Dan komen we uit op -26% in 2025. De uiteindelijke reductie blijft echter ook afhankelijk van de ontwikkeling in het energiegebruik, van het tempo van vergroening van de landelijke elektriciteitsmix en van internationale ontwikkelingen, waardoor het doorrekenen van scenario's lastig is. Door jaarlijks de plannen door te rekenen, hebben we een actueel beeld en kunnen we goed inspelen op de meest recente ontwikkelingen.</p>
49	VVD	Energietransitie		<p>*We zorgen ervoor dat alle bewoners kunnen meedoen aan de energietransitie en daarvan de vruchten kunnen plukken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het helpen van bewoners met schulden en het creëren van lokale banen in de energietransitie.* Hoe draagt het helpen van bewoners met schulden bij aan de energietransitie?</p>	<p>Met energiebesparing en opwek kunnen we juist ook de Rotterdammers met een kleine beurs of schulden bereiken. Daardoor kunnen ook de mensen meedoen met de energietransitie die niet het eigen vermogen hebben om bijv. hun woning te isoleren. We hebben een waaijer aan maatregelen (uit de energiearmoede-SpJK) die we inzetten om mensen te helpen met energiebesparing en daarmee (een klein stapje) bij energietransitie. Dit zijn o.a. de energiekussers die kleine energiebesparende maatregelen aanbrenge bij Rotterdammers met een lager inkomen, middelen voor woningcorporaties zodat zij extra of versneld het vastgoed verduurzamen, en VVE vouchers voor VVE's met een lagere WOZ waarde. Binnen de projecten rondom energiearmoede creëren we waar kan lokale banen voor Rotterdammers die nu nog langs de zijlijn staan. De partij die waterzijdig inregelt werkt samen met Rotterdam Inclusief, en één van de organisaties die energiekussers biedt in de stad neemt Rotterdammers met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst als energiekusser. We kijken ook naar vervolg en uitbreiden met de nieuwe gelden die we krijgen. Ook werken we samen met energiecoöperaties om zonne-energie op collectieve daken voor iedereen toegankelijk te maken, dus ook voor Rotterdammers die niet zelf in staat zijn zonnepanelen aan te schaffen. De doelgroepen die met deze maatregelen worden bereikt, zijn regelmatig Rotterdammers met schulden. Vooral omdat wij werven via instanties als de Kredietbank Rotterdam.</p>
50	VVD	Onderwijskwaliteit		<p>*Verbetering van de basiskwaliteit van het onderwijs is de meest duurzame en effectieve oplossing om leerachterstanden weg te werken. Bij scholen die dit het hardste nodig hebben, komen er daarom gerichte maatregelen om de onderwijskwaliteit te verhogen* Welke maatregelen zijn dit?</p>	<p>Op dit moment ontvangen scholen subsidie voor schoolontwikkeling (het schoolontwikkelingsbudget). Scholen met een hogere achterstandscore krijgen meer subsidie. Zij kunnen deze subsidie bijvoorbeeld inzetten voor de kwaliteit en toegankelijkheid van scholen om zo achterstanden weg te werken. Daarnaast worden de gemeentelijke NPO middelen ingezet om achterstanden weg te werken. Voor het nieuwe ROB werken we aan maatregelen die de onderwijskwaliteit versterken. Deze worden na het zomerreces in de commissie besproken.</p>
51	VVD	Formatie vs bezetting		<p>*De formatie bestond bij de 1e begrotingsherziening in totaal uit 13.010 fte. De bezetting bedroeg 14.215 fte. Er is hiermee sprake van bezetting zonder formatie.* Wat houdt bezetting zonder formatie in?</p>	<p>De formatie is de registratie van welke functies de organisatie kent. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de begrote formatie de structurele capaciteit is die de gemeente heeft om haar taken uit te voeren. Deze structurele capaciteit is gedeekt met structurele middelen.</p> <p>De bezetting is de registratie van het feitelijk aantal ambtelijke werknemers van de organisatie.</p> <p>Bezetting zonder formatie betreft een hogere bezetting dan de vastgelegde formatie. Dit heeft meestal betrekking op taken met een incidentele dekking of variabele capaciteitsbehoefte. De financiële dekking is aanwezig.</p>
52	VVD	Organisatie opgave		<p>*Voor de organisatie leidt dit tot de taakstelling nog efficiënter te werken. Daarbij is het reëel te kijken naar een bezuiniging op de inhuur van personeel en andere organisatiekosten. Dit mag niet ten koste gaan van de directe dienstverlening aan de Rotterdammers. Daarom geldt de bezuiniging niet voor de medewerkers in de uitvoering.* Voor wie dan wel?</p>	<p>Gemeente Rotterdam kent een functiehuis met een indeling van negen functiefamilies. Voor de taakstelling uit het coalitieakkoord is uitgegaan van het ontzien van de functies met een direct effect op de Rotterdammer. Dit betreffen de functiefamilies: Uitvoering, Publieksfunctie en Toezicht & Handhaving. De overige functiefamilies (Ondersteuning, Beleid, Leidinggeven, Algemeen en Project- en Programma management worden meegenomen in de taakstelling vanuit het coalitieakkoord. (Zie bijlage voor de definities van de functiefamilies.)</p> <p>Voor de organisatie opgave uit de voorjaarsnota is door het college aangegeven dat de besparingen zo min mogelijk ten koste moeten gaan van de dienstverlening aan de Rotterdammers. Deze wordt momenteel nader uitgewerkt.</p>
53	VVD	Inclusief personeelsbestand		<p>*De gemeentelijke organisatie spant zich in om het personeelsbestand een afspiegeling te laten zijn van de brede samenleving. Bij de werving van medewerkers geeft de kwaliteit van de kandidaten de doorslag.* Als het geen rol speelt bij de selectieprocedure, hoe streeft de gemeente dit dan na?</p>	<p>Om meer ruimte te bieden voor variatie van kandidaten in de instroom en doorstroom zijn we in 2022 met een project gestart om een andere manier van werven & selecteren te introduceren. Deze nieuwe manier houdt in dat we selecteren op objectieve competenties en zo min mogelijk op subjectieve criteria, zoals de bekende 'klik'. Dat verkleint de kans dat een kandidaat onbedoeld minder kans maakt op basis van vooroordelen. De pilots lopen tot en met augustus. Daarna wordt het proces geëvalueerd en wordt er in Q4 2023 een advies uitgebracht. Indien bewezen effectief kan dit gemeentebreed worden geïmplementeerd. Naast dit project zetten we ook in op meer diversiteit in de interne vijver voor potentiële leidinggevenden en binnen de hogere managementfuncties. Vanzelfsprekend geeft kwaliteit in de werving van personeel altijd de doorslag. We zetten intern bovendien het Inclusiviteitspanel in. Dat is een groep van medewerkers met expertise in meervoudigheid van perspectieven in een selectiecommissie. Vooral bij de benoemingen van het topkader en afdelingshoofden adviseert, denkt en werkt dit panel mee. Deze aanpak maakt ook onderdeel uit van het Actieplan Samenleven in één stad. Dit actieplan zal na het zomerreces worden behandeld in de commissie WIOSSAN.</p>

54	VVD	Cybercriminaliteit		<p>"Cyber- en ransomware-aanvallen (gijzelsoftware) vormen een reeel en toenemend risico. De gemeentelijke organisatie neemt voldoende maatregelen om de eigen cyberweerbaarheid zo hoog mogelijk te houden." Wat is voldoende, wat zijn deze maatregelen?</p>	<p>Als Gemeente Rotterdam voeren we uiteenlopende technische en organisatorische maatregelen in vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) om de kans en impact van een ransomware aanval zo klein mogelijk te houden.</p> <p>We verzwaren daartoe ook de eisen die we stellen aan leveranciers, en zetten diverse technische maatregelen in. Te denken valt aan multifactorauthenticatie (MFA), EndPoint Security (mobiele apparaten), en het doorlopend technisch scannen op kwetsbaarheden van onze ICT-infrastructuur. Ook laten we regelmatig penetratietesten uitvoeren om de feitelijke, technische veiligheid van informatiesystemen te beproeven. Op dat punt werken we nauw samen met ethische hackers. IT-audits worden ingezet om doeltreffendheid van andersoortige maatregelen te verifiëren. Verder voeren we diverse risicoanalyses uit en houden we vanuit onze Blijf Alert campagne het bewustzijn bij de medewerkers hoog.</p> <p>Cybersecurity vraagt om continu aandacht om zo op verschillende terreinen steeds de hackers een stap voor te zijn. Hoewel we vertrouwen hebben in de effectiviteit van de genoemde maatregelen om de impact van ransomware-aanvallen te minimaliseren, kunnen we niet met absolute zekerheid zeggen dat deze voldoende zijn. We blijven ons als organisatie voortdurend inspinnen om onze informatie veilig te houden en ondergaan regelmatig audits om te voldoen aan de hoogste normen van cybersecurity.</p>
55	VVD	Sport		<p>Wat wordt er verstaan onder wekelijkse sportdeelname? Gaat het hierbij om sport bij een vereniging, of wordt individueel een rondje hardlopen of wandelen hier ook in meegenomen?</p>	<p>Wekelijks sporten is gedefinieerd als minstens 4x gesport in de afgelopen maand. Hierbij worden alle vormen van sporten meegenomen, dus zowel via verenigingen, clubs, zelf georganiseerd of alleen. Dus ook rondje wandelen, fietsen en hardlopen.</p> <p>De sportdeelname wordt gemeten volgens de RSO (Richtlijn voor Sportdeelname Onderzoek). De RSO is een gestandaardiseerde vragenlijst om de frequentie, sporttak, sportvorm, organisatievorm en accommodatiebenutting van grote bevolkingsgroepen in kaart te brengen, ook voor gemeenten en provincies. Hierbij worden alle vormen van sporten meegenomen, dus zowel via verenigingen, clubs, zelf georganiseerd of alleen. Dus ook rondje wandelen, fietsen en hardlopen. De RSO heeft een lijst van 80 sporten die uitgevraagd worden. Wekelijkse sportdeelname wordt in Rotterdam 2x per jaar gemeten via de Sportdeelnameindex (SDI), de standaard van NOC*NSF die ook voor de (maandelijks) landelijke metingen van sportdeelname gebruikt wordt.</p>
56	VVD	Parkeren		<p>Per 1 maart en per 3 april zijn er betaald parkeren ingevoerd in De Esch en in Hillegersberg. Hoeveel boetes zijn er op deze locaties uitgedeeld sinds die tijd voor fout parkeren of niet betalen?</p>	<p>•Boetes op fout parkeren worden door de boa- handhaver van de afdeling handhaving uitgeschreven; •Boetes op niet betalen (naheffingsaanslag parkeerbelasting) zijn zgn. fiscale boetes en worden uitgeschreven door de fiscale handhavers van de afdeling parkeren.</p> <p>Fout parkeren: aantal boetes vanaf respectievelijk 1 maart (De Esch) en 3 april (Hillegersberg) t/m 18 juni 2023:</p> <p>De Esch per 1 maart 2023: 122 Hillegersberg- Noord per 3 april 2023: 44 Hillegersberg- Zuid per 3 april 2023: 8 Totaal: 174</p> <p>Naheffingsaanslag parkeerbelasting (niet betalen): aantal boetes vanaf respectievelijk 1 maart (De Esch) en 3 april (Hillegersberg) t/m 18 juni 2023. Zie tabel, bijlage vraag 56.</p>
57	VVD	Woningbouw		<p>Bij de woningbouwproductie lezen we een mijlpaal 2023 cumulatief 7.000-8.000. Waar is dit een cumulatief van? over welke periode?</p>	<p>Dit is een optelling van 3.500-4.000 woningen per jaar over de periode 2022-2025. Voor 2023 is dit een cumulatief van 2 jaar.</p>
58	VVD	Woningbouw		<p>Investeerdere zijn terughoudend. Hoeveel woningbouwprojecten zijn er stilgevallen, uitgesteld of niet doorgegaan doordat investeerders terughoudend zijn?</p>	<p>Investeerdere zijn terughoudend. Hoeveel woningbouwprojecten zijn er stilgevallen, uitgesteld of niet doorgegaan doordat investeerders terughoudend zijn? Er staan veel woningbouwprojecten onder druk als gevolg van een combinatie van factoren, zoals terughoudendheid van investeerders, maar ook gestegen rente en gestegen bouwkosten spelen daarbij een rol. De oorzaak is dus niet aan 1 oorzaak te hangen, maar komt door de stapeling van gelijktijdige optredende verslechtingen in de markt. De aankomende Rijksregulering t.a.v. regulering Middenhuur speelt hierbij overigens wel een belangrijke rol. We hebben reeds eerder vermeld dat gezien de vertrouwelijkheid er op projecten afzonderlijk geen informatie kan worden verstrekt. Dit is naast de Glashaven waarvan dit reeds bekend is aan de marktpartijen zelf om naar buiten te brengen. Ook hebben wij eerder vermeld dat vrijwel alle bouwprojecten op de een of andere manier last hebben van de huidige marktsituatie. Op basis van de gesprekken die wij nu voeren schatten wij in dat ca 20% - 40% van de projecten dermate grote last heeft dat hierbij uitstel dreigt. Echter het is nog te vroeg om nu reeds te concluderen dat deze uitstel ook daadwerkelijk plaats gaat vinden.</p>
59	VVD	Convenant woonlast		<p>Hoeveel particuliere verhuurders hebben zich bij het gemeentelijke convenant woonoverlast aangesloten?</p>	<p>Er hebben zich op dit moment 19 particuliere verhuurders aangesloten bij het convenant woonoverlast. Daarnaast staan nog 6 particuliere verhuurders op de wachtlijst die (na goedkeuring) naar verwachting later dit jaar zullen aansluiten.</p>
60	VVD	Koningsdag: aantal bezoekers		<p>Koninklijke familie was op 27 april aanwezig in Rotterdam, hoeveel bezoekers waren er op Koningsdag meer in Rotterdam dan bij voorgaande (pre corona) koningsdagen in Rotterdam?</p>	<p>2023: De activiteiten in Rotterdam rondom Koningsdag hebben gezamenlijk 200.000 bezoekers ontvangen: •75.000 langs de route/ Koninklijke wandeling. •60.000 op Binnenrotte, Hoogstraat en rond de bibliotheek. •65.000 verspreid over activiteiten in de rest van de stad. De bezoekersaantallen van de acht festivals die verspreid door de stad zijn georganiseerd zijn hierin niet meegerekend.</p> <p>In de voorgaande jaren zijn er geen actieve tellingen of inschattingen gemaakt van bezoekers aantallen er was immers geen grootschalige stadsprogrammering (los van de festivals die ook de voorgaande jaren gewoon hebben plaatsgevonden). Dit verschil is dus niet te geven.</p>
61	VVD	Handhavers kwetsbare wijken		<p>Er wordt ingezet op werving van extra handhavers, om deze in voornamelijk kwetsbare wijken in te zetten. Hebben handhavers inspraak over in welke wijk zij worden ingezet, kunnen handhavers kiezen om in een kwetsbare wijk te worden ingezet? Zo ja, worden handhavers hiertoe ook verleid? Zo ja hoe?</p>	<p>Er wordt ingezet op werving van extra handhavers, om deze in voornamelijk kwetsbare wijken in te zetten. Hebben handhavers inspraak over in welke wijk zij worden ingezet, kunnen handhavers kiezen om in een kwetsbare wijk te worden ingezet? Zo ja, worden handhavers hiertoe ook verleid? Zo ja hoe?</p> <p>In het wervingsproces voor extra handhavers wordt rekening gehouden met de voorkeur van de handhavers wat betreft locatie (1ste, 2de en 3de voorkeur) Maar de behoefte van Rotterdam is leidend.</p> <p>Vanuit goed werkgeverschap streven we naar een match tussen de wens van de handhaver en de behoefte van de stad. Het uitgangspunt is dat handhavers flexibel en bereid zijn om in verschillende wijken te werken en worden niet verleid om in de focuswijken te werken</p>
62	VVD	Jongeren in criminele circuit		<p>Preventie met gezag is erop gericht op het voorkomen dat jongeren zich op het criminele pad begeven. Hoeveel jongeren in Rotterdam begeven zich in en rond het criminele circuit?</p>	<p>Er komen jaarlijks zo'n 5000 jongeren (tot 27 jaar) die woonachtig zijn in Rotterdam in aanraking met politie als verdachte.</p>
63	D66	CAO	pagina 1 - 798	<p>Wat zijn de totale kosten voor de gemeente van de cao-verhoging in 2023?</p>	<p>De totale lasten van de cao in 2023 zijn € 87,1 mln.</p>

64	D66	actieplan Isolatie	pagina 265	-Hoeveel geld wordt er in totaal geïnvesteerd in het actieplan isolatie? Hoeveel in 2023 en 2024 de hele collegeperiode? En met hoeveel huizen wordt in 2023 en 2024 aangevangen met isoleren? -Hoeveel geld wordt totaal geïnvesteerd in energiezuinig maken van huizen van Rotterdammers?	DTB: toegekend: 2023/ 2024: 2.660.000/ 3.180.000 voor 400/ 1200 woningen. Vanuit het Nationaal Isolatieprogramma is op dit moment voor 2023-2026 toegekend: 3.243.880 voor 2411 woningen. (Vanuit het NIP verwachten we nog toekomstige tranches: nog ongeveer 9 miljoen tot 2030, maar op dit moment nog niet beschikbaar) Voor Energieloket (informatie naar bewoners) is nu 250.000 per jaar begroot. De aanbesteding E-loket moet uitwijzen wat dit bedrag werkelijk wordt. Hoeveel er werkelijk wordt aangevangen met isoleren en hoeveel totale investering is weten we niet, omdat de bewoners /eigenaren hier zelf over gaan. Ons geld is voor faciliteren/ adviseren/ activeren en subsidiëren. Om de autonome isolatie-/renovatie-snelheid in bestaande woningvoorraad op te krikken.
65	D66	Mobiliteit		Mobiliteit is in meerdere programma's onder allerlei verschillende aanpakken terug te vinden. Is er een totaalcijfer bekend over de totale kosten en investeringen aan mobiliteit in de huidige collegeperiode? Zo ja, kunt u deze met ons delen? - Kunt u hierin een splitsing maken tussen investeringen in wegen, aanpak autoluw, fietsveiligheid en OV?	<u>Verkeersveiligheid en autoluw</u> De intensivering van het huidige college betreffen: Autoluwfonds: € 20 miljoen voor 4 jaar Opstellen VCP: € 2,5 miljoen Eerste autoluwe straten: € 1 miljoen 18 straten naar 30 km/u: huidig investeringsvoorstel € 2,5 miljoen Programma veilige en gezonde straten (voorbereiding): huidig investeringsvoorstel € 2 miljoen <u>Fiets</u> Doorlopende investeringsmiddelen 2020-2022: € 7,5 miljoen * Voorbereidingskosten fietspaden Maastunneltracé: huidig investeringsvoorstel € 0,2 miljoen <u>OV</u> Gratis OV voor kinderen: € 1,8 mln per jaar Deze bedragen zijn exclusief: -Structurele en eerder verstrekte budgetten voor Mobiliteit, waaronder maatwerk ov en gratis ov voor ouderen. -De middelen die via gebiedsontwikkelingen, onderhoud en stadsprojecten aan mobiliteit worden besteed -De parkeerbegroting, inclusief de fietsparkeerprojecten die daar onderdeel van zijn -Subsidies van o.a. de MRDH. De begroting (o.a. de paragraaf 1 Investerings) biedt het volledige overzicht van lopende investeringen en uitgaven. * In 2024 kunnen wellicht nog enkele projecten voor verkeersveiligheid worden gerealiseerd worden. Bij de voorjaarsnota van 2024 wordt waarschijnlijk een nieuw voorstel gedaan voor een krediet voor investeringen voor veilige fietsinfrastructuur
66	D66	Schoolontbijt		Hoeveel schoolontbijten zijn er uitgedeeld in 2022 en 2023? Wat zijn de kosten hiervan? Klopt de constatering dat deze cijfers niet zijn terug te vinden in de voorjaarsnota?	De organisatie van schoolmaaltijden is in opdracht van het Rijk in handen van het Jeugdeducatiefonds en het Rode Kruis, dus om die reden staat er niets over in de voorjaarsnota, want die kosten lopen niet via de gemeente. Op 17 maart 2023 hebben we het laatste overzicht ontvangen van het JEF. Op 17 maart 2023 deden van de 105 scholen 94 scholen mee met het ontbijtproject. De gemeente faciliteert waar nodig. Daarnaast financieren we als gemeente zelf een pilot in Delfshaven, uitgevoerd door Geloven in de wijk op 17 scholen.
67	D66	Goede groei	Pagina 332 --> deze pagina lijkt niet te bestaan. Heeft ook relatie met vraag 172	- Hoeveel geld wordt uitgegeven aan levendige waterkant voor 2023 en hoeveel komende collegeperiode? - Kunt u bij het programma goede groei per project uitsplitsen hoeveel er wordt uitgegeven?	•In het Coalitieakkoord 2022-2026 Eén Stad – Rotterdam is het “stimuleren van de levendigheid van onze rivieroevers” (blz. 13) opgenomen. Hiervoor zijn geen specifieke middelen via het coalitieakkoord gereserveerd. •Wel zijn er bij het vaststellen van het investeringsvoorstel (zie paragraaf investeringen) middelen opgenomen voor “groenblauwe verbindingen” als onderdeel van de Groenagenda. Dit maakt onderdeel uit van de 7,3 mln voor ‘Klimaatadaptatie en vergroening buitenruimte (deels voorbereiding)’. •De Groenblauwe verbindingen die op de Rotterdamse rivieren van toepassing zijn, dragen zo bij aan het vergroenen als de levendigheid onze rivieroevers. Het gaat om investeringen aan de oevers van de Rotte en Nieuwe Maas. •Daarnaast dragen investeringen in deze collegeperiode aan de stadprojecten die in de rivier liggen (park Rijnhaven, Nelson Mandelapark, Getijdenpark Feyenoord) en herinrichtingprojecten langs de rivieren (zoals Mallegat of Mullerpiet) ook bij aan de ambitie van het verlevendigen van onze rivieroevers.
68	D66	Bijstandsvolume	Pagina 180	Bij de realisatiecijfers zien we een stijging in het bijstandsvolume. Waaraan kan deze stijging worden toegeschreven? Is het zorgelijk dat het volume stijgt ondanks de grote werkgelegenheid en krapte op de arbeidsmarkt?	Het bijstandsvolume in de eerste maanden van een jaar, laat vaak een stabiel beeld zien, waarbij de uitstroom later in het jaar stijgt (door o.a. uitstroom naar opleiding en de jaarlijkse verschuiving van de AOW-leeftijd). Het Rotterdamse bijstandsvolume bedroeg eind april 2023 33.155 uitkeringen. Dat is iets meer dan eind 2022 (180 meer). De dalende trend van het bijstandsvolume sinds mei 2021 is daarmee doorbroken. De stijging in de eerste vier maanden komt door een combinatie van een licht stijgende instroom (o.a. toename statushouders) en een dalende uitstroom door minder gunstige economische ontwikkelingen, een complexere doelgroep en een verhoging van de AOW gerechtigde leeftijd met drie maanden. Voor meer informatie wordt verwezen naar de eerste tertaalmonitor 2023 Werk & Inkomen (23bb004051; 15 juni 2023). In deze monitor wordt tevens ingegaan op de laatste ontwikkelingen in de (regionale) arbeidsmarkt.
69	D66	Klimaatadaptatie / Weerwoord		Hoeveel geld investeren we in totaal in klimaatadaptatie de komende collegeperiode? Welk totaalbedrag is begroot voor het programma WeerWoord deze collegeperiode?	Voor de uitvoeringsagenda Weerwoord (WW) zijn zowel exploitatiemiddelen als investeringsmiddelen benodigd. In totaal is ruim € 11 mln aan exploitatiemiddelen toegekend waarvan ruim 1 mln bij de Begroting 2023 (onderdeel coalitieakkoord). Bij de voorjaarsnota 2023 is daar € 10 mln aan toegevoegd. Voor het realiseren van klimaat adaptieve projecten in de openbare ruimte en het vergroenen van 15 pleinen als onderdeel van de uitvoeringsagenda Weerwoord is in totaal € 30 mln benodigd. Via de investeringsvoorstellen '22 en '23 is hier reeds € 6,5 mln van toegekend. Tot slot is € 4 mln benodigd voor het stimuleren van klimaatadaptieve nieuwbouw van maatschappelijk vastgoed. Hiervan is de helft reeds toegekend. Het college heeft de ambitie om de resterende benodigde investeringsmiddelen in te passen in de investeringsvoorstellen '24 en '25. De besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden.
70	D66	Mobiliteit		De voorjaarsnota benoemt initiatieven die de stad fietsvriendelijker maken, maar hoeveel geld investeren we jaarlijks in de fietsveiligheid van de stad?	In 2023 is voor uitvoering van projecten om de stad fietsvriendelijker te maken € 3,8 miljoen euro geraamd. Bij de voorjaarsnota van 2024 wordt waarschijnlijk een nieuw voorstel gedaan voor een krediet voor investeringen voor veilige fietsinfrastructuur. Daarnaast is het fietsvriendelijk maken van de stad ook onderdeel van grotere integrale projecten.
71	D66	RIM		Kunt u een factsheet opstellen van de RIM? Welke bedragen worden tussen de cilinders doorgeschoven? Hoe controleren we de revolvendheid? Kortom kunt u de RIM inzichtelijker maken ter controle?	De Verloopstaat RIM-cilinders en de bijbehorende toelichting moeten de raad in de gelegenheid stellen om toe te zien op het verloop van de RIM-cilinders. Met ingang van het begrotingsjaar 2022 wordt deze verloopstaat in de programmabegroting en de jaarstukken gepresenteerd. In de Voorjaarsnota 2023 ontbreekt deze informatie. Daardoor ontbreekt een actueel inzicht in het verloop van de afzonderlijke RIM-cilinders en de bedragen die van de ene cilinder naar de andere cilinder worden overgeheveld. In de Programmabegroting 2024 zal een actuele Verloopstaat RIM-cilinders worden gepresenteerd. Uit de bijbehorende toelichting moet o.a. blijken in welke mate mag worden verwacht dat investeringen die vanuit de verkoopopbrengst Eneco zijn gedaan zullen revolven. Het voornemen is om deze verloopstaat en de bijbehorende toelichting voortaan ook te presenteren in de voorjaarsnota's.

72	D66	Kosten Overhead	Pagina 771	Klopt het dat er 444 miljoen euro aan overhead wordt uitgeven? Kan dit bedrag worden uitgesplitst in in ieder geval ICT en personeel in de verschillende takken van de gemeentelijke dienstverlening?	Ja, er wordt € 444 mln uitgegeven aan overhead. De totale verwachte ICT-kosten 2023 bedragen circa € 177 mln. (Dit is inclusief te activeren kosten). De ICT kosten zitten naast Programma Overhead ook in andere Programma's. Zie bijlage vraag 72 de uitsplitsing naar de verschillende takken van dienstverlening.
73	D66	Bijenlandschap	Pagina 645	Hoeveel middelen worden er beschikbaar gesteld voor de realisatie van 40 hectare bijenlandschap en kan dit bedrag worden gedefinieerd per jaar?	Dit kunt u vinden in het Coalitieakkoord, op pag. 56, per jaar uitgesplitst 23 -€ 0,3 mln 24 -€ 0,4 mln 25 -€ 0,4 mln 26 -€ 0,5 mln Hiervan is € 0,25 mln beschikbaar voor de monitoring van de biodiversiteit. Het overige deel is voor het realiseren van de extra Ha bijenlandschap.
74	Denk	Sociaal onderzoekers		- Hoeveel procent van het budget van W&I gaat in 2023, 2024, 2025 en 2026 naar de sociaal onderzoekers die fraude-gevallen opsporen en onderzoeken?	De fraudeonderzoeken worden verricht door sociaal onderzoekers. De personeelslasten van alleen de sociaal onderzoekers bedragen in de jaren 2023 t/m 2026 € 2 mln per jaar. Dit is circa 1% van de totale personeelsbegroting van het begrotingsprogramma W&I (variërend van € 170 mln in 2023 tot € 150 mln in 2026).
75	Denk	Schuldregelingen		- In hoeverre strookt de vraag voor schuldregelingen in 2023 met de realisatie?	We hebben begrepen dat de vraag is of met de huidige capaciteit de toegenomen vraag naar schuldhulp kan worden opgevangen in 2023. Schuldhulp is meer dan het afsluiten van schuldregelingen (collegtarget). Het gaat in de schuldenketen ook om het inzetten van budgetmaatjes, het bemiddelen bij betalingsregelingen en het ondersteunen van Rotterdammers die zich hebben gemeld bij informele partners. We moeten in de uitvoering scherp aan de wind moeten blijven varen om met de huidige capaciteit aan de vraag voor ondersteuning te kunnen voldoen. Dat betekent bijvoorbeeld ook het beter of slimmer inzetten van automatisering/digitalisering maar daarbij wel oog blijven houden voor het persoonlijke contact. Als voorbeeld kan genoemd worden het verkorten van de aflossingstermijn van 36 naar 18 maanden. Dat gaat ruimte bieden in de capaciteit voor begeleiding.
76	Denk	Armoede bijdrage Rijk		- Hoe is het verschil (-37 miljoen) te verklaren tussen de bijdrage van het rijk op armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving in 2023 en de jaren erna?	Betreft € 24 mln aan extra middelen noodopvang statushouders, € 11,1 mln specifieke uitkering voor de wet inburgering en € 3,5 mln extra middelen voor Taal
77	Denk	Armoede etc		- Hoe is het verschil (-42 tot -47 miljoen) te verklaren tussen de lasten voor armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving in 2023 en de jaren erna?	Naast de bestedingen van de middelen van het Rijk zoals beschreven staat bij vraag 76, wordt ook nog € 2 mln extra uitgegeven aan Bijzondere bijstand, 1,5 mln extra aan Personeel voor het gehele programma en € 1,2 mln meer subsidies verstrekt op het gebied van samenleven in het boekjaar 2023 tov 2024.
78	D66	Structureel exploitatiesaldo	Pagina 63	Is de dip in het structurele exploitatiesaldo van 2023 met name te wijten aan het resultaat van de cao-onderhandelingen of ook vanwege andere kosten / achterwege blijvende baten?	Bij de Begroting 2023 gaf 2023 al slechts een licht positief saldo, waar latere jaren ook toen flink in de plus zaten. Het grootste negatieve effect wordt veroorzaakt door een aantal bijstellingen, waar de nieuwe cao met € 35 mln de grootste van is, maar bijvoorbeeld ook de BUIG (bijstandsuitkeringen) met € 28 mln of de stijgende energiekosten dit jaar (€ 16 mln). Achterwege blijvende baten is niet aan de orde. Daarbij speelt ook mee dat de bezuinigingen die dit college doorvoert veelal pas in latere jaren effect sorteren. De combinatie van het uitgangspunt, negatieve bijstellingen en bezuinigingen die pas later effect sorteren maakt dat 2023 negatief is en andere jaren positief.
79	D66	Weerstandsvermogen	Pagina 449	- Wat zijn de belangrijkste oorzaken voor het dalen van het weerstandsvermogen? - Wat was het prospect aan weerstandsvermogen in november 2022?	De benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit ratio vormt het weerstandsvermogen. Bij de voorjaarsnota is de beschikbare weerstandscapaciteit gedaald ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023 (vastgesteld nov. 2022). Deze daling komt hoofdzakelijk door een aantal financiële ontwikkelingen, waarvan de cao-gemeenten de grootste is. De benodigde weerstandscapaciteit is bij de voorjaarsnota juist gestegen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023. Deze stijging volgt uit een actualisatie van de risico's die ten grondslag liggen aan de benodigde weerstandscapaciteit. De wijzigingen met de meeste invloed hebben betrekking op het gemeentefonds en de grondexploitaties. Meer en/of hogere risico's om te kunnen resulteren in een stijging van de benodigde weerstandscapaciteit. Doordat de beschikbare weerstandscapaciteit is gedaald en de benodigde weerstandscapaciteit is gestegen snijdt het mes aan twee kanten en is het weerstandsvermogen gedaald ten opzichte van de oorspronkelijke begroting (het prospect in nov 2022).
80	D66	Samenwerken met de Stad	Pag 120	Wat valt precies onder het programma 'Samenwerken met de Stad' wat wordt geïntensiveerd?	Verstrekte subsidies aan partners in de stad om bij te dragen aan de aanpak van armoede en schulden. Zoals bijvoorbeeld St. Meedoen, Voedselbank. Conform het advies van Warm Rotterdam op het beleidskader dat volgende week naar uw raad komt willen we meer inzetten op samenwerking met de stad we verhogen dit subsidiebudget met 2 mln.
81	D66	BR Armoedebeleid en Armoedefonds	Pag 121	Hoe hoog is de bestemmingsreserve armoedebeleid na de wijzigingen van VJN? Hoe groot is de bestemmingsreserve armoedefonds na verwerking wijzigingen VJN?	De bestemmingsreserve Armoedebeleid heeft een saldo van 1,6 mln negatief als gevolg van het niet juist kunnen onttrekken van de middelen die beschikbaar zijn gesteld bij de decembercirculaire ten behoeve van de reguliere bijzondere bijstand (2,3 mln), deze correctie kan pas plaatsvinden bij de 2e herziening. Daarna zal het saldo van de bestemmingsreserve armoedebeleid 0,7 mln positief zijn. Met betrekking tot het armoedefonds is tot en met 31/12/2026 15,3 mln beschikbaar. In het beleidskader worden hiervoor voorstellen opgenomen.
82	D66	Criminaliteit	Pag 37	Hoeveel wordt in totaal uitgegeven aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit? En hoeveel wordt uitgegeven aan preventieprogramma's? En hoeveel wordt uitgegeven aan jeugdcriminaliteit?	Exclusief de rijkssubsidies is er voor ondermijning het volgende beschikbaar: € 4,4 miljoen intensiveringsgeld (zowel personeel als materieel budget), deze zijn toegekend tot en met 2026 door de gemeenteraad. Wel wordt hier met ingang van 2024 wordt hier in de Voorjaarsnota € 360.000 in mindering opgebracht. i.v.m. met de bezuinigingen/taakstellingen. Daarnaast is er een materieel budget van € 100.000. Dit geld wordt ingezet voor de gemeentelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. De bestrijding van ondermijnende criminaliteit is echter veel breder en diffuser en spreidt zich uit over de gehele gemeentelijke organisatie. Ook de weerbaarheid en alertheid van de organisatie, en bijvoorbeeld medewerkers in de gebieden die signalen oppikken in aanvulling op hun eigen primaire werkzaamheden, spelen een rol in de signalering en aanpak van ondermijning. Dit laat zich niet kwantificeren. Afgezien van de bedragen voor jongerenwerk (ongeveer € 4,5 mln per jaar) en pleinstewards (in 2023 € 650.000 en met ingang van 2024 € 775.000 per jaar) is op beide vragen over preventieprogramma's en jeugdcriminaliteit niet gemakkelijk een bedrag te noemen om twee redenen: - Inzet op preventieprogramma's en jeugdcriminaliteit is onderdeel in vele aanpakken en daarmee samenhangende subsidiekaders. Binnen preventieve inzet kan een direct doel anders zijn dan voorkomen jeugdcriminaliteit, maar hier wel een bijdrage aan leveren. Als voorbeeld de inzet van het jongerenwerk, dat zich breed inzet op versterken van de kansen van jongeren en het voorkomen van problematiek - De aanpak van jeugdcriminaliteit is niet alleen van de gemeente, ook veel andere partners werken hier dagelijks aan. Om toch een schatting mee te geven worden er jaarlijks miljoenen geïnvesteerd in preventieprogramma's ook door subsidies vanuit het Rijk ter voorkoming van dader-/slachtofferschap, weerbare ondernemingen en branches en de inzet op het voorkomen van jeugdcriminaliteit anders dan preventieprogramma's zoals jongerenwerk en pleinstewards.

83	D66	Cruisebelasting	Pag 12	Kunt u toelichten wat wordt bedoeld met "om de introductie voor de sector goed te laten verlopen" als toelichting om de cruisebelasting met een jaar uit te stellen? Welke inkomsten lopen we hierdoor mis?	Invoeren van een nieuwe belastingsoort vraagt om afstemming met diverse partijen en moet worden beschouwd in een bredere maatschappelijke en economische context. Aspecten als ervaringen bij andere gemeenten, raakvlakken en risico's met andere (gemeentelijke) ontwikkelingen) en doorwerking voor de sector in relatie tot start verkoop toekomstige cruisereizen, spelen hierin een rol. Daarbij speelt mee dat we rederijen tijdig willen informeren en in de gelegenheid stellen om te anticiperen op deze nieuwe heffing. Logiesbelasting wordt door de aanbieder van de overnachting doorgerekend naar de toerist, dat zien we in de hotelbranche ook. Cruisereizen worden veelal een jaar vooruit 'verkocht'. Wanneer reizen al worden aangeboden en verkocht betekent dit dat een rederij de bijkomende kosten niet meer kan verhalen. Per jaar verwachten we ca. € 0,3 mln euro aan opbrengsten cruisebelasting. Door de introductie een jaar op te schuiven lopen we dit bedrag eenmalig mis.
84	D66	Ondermijning	pag 363	De voorgenomen aanpak vanaf 2024 op vastgoed bij Ondermijning wordt versoerd. Zijn de doelen van de aanpak op Vastgoed bij Ondermijning behaald? En met welk bedrag wordt de aanpak versoerd?	Er is geen sprake van de versoering van de huidige aanpak. In plaats daarvan zal een voorgenomen intensivering op het thema versoerd worden met de in de Voorjaarsnota genoemde € 55.000. Deze middelen zijn vrijgekomen doordat de bijdrage vanuit Ondermijning aan het cluster Dienstverlening gestopt kan worden per 2024. Dienstverlening heeft haar aandeel in de aanpak van ondermijning in het reguliere proces opgenomen. Een verdere bijdrage vanuit Directie Veiligheid is dus niet meer noodzakelijk. Zijn de doelen gehaald? Betreft dus geen versoering van de huidige aanpak. Maar leveren we vrijgekomen middelen in, in plaats van deze te investeren in de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
85	D66	Alliantie Hand in Hand	pag 363	De bijdrage voor Alliantie Hand in Hand wordt vanaf 2024 verlaagd en aan sommige onderwerpen gaat de gemeente minder doen, namelijk: Ondersteuning Bedrijveninvesteringszone, Toezichtmodel/offensief Schoon, Heel en Veilig en Communicatie. Met hoeveel wordt de bijdrage voor Alliantie Hand in Hand verlaagd? Waren er voor de bijdrage bepaalde doelstellingen opgesteld die behaald moesten worden waardoor de bijdrage en/of aanpak verminderd zou kunnen worden? Zo ja, zijn deze doelstellingen behaald?	Vanuit Veilig is scherp geprioriteerd in de aanpak in Hand in Hand. De aanpak ondermijning en de veiligheidsaanpak (o.a. door inzet van Boulevard Stewards) wordt onverminderd doorgezet. Wel wordt er vanuit Veilig minder besteed aan communicatie en aan activiteiten die niet primair een veiligheidsdoel hebben.
86	D66	Ondermijning BoTu	pag 364	De bijdrage vanuit Ondermijning voor de wijk Bospolder Tussendijken zal met ingang van 2024 stoppen. Zijn de doelstellingen van de aanpak behaald? Zo nee, hoe gaan we deze dan bereiken?	Bijdrage aan BospolderTussendijken (BoTu) vanuit Ondermijning en programma Kwetsbare wijken liep volgens afspraak tot en met 2023. Voor de periode na 2023 heeft BoTu een eigen programma en begroting ingediend.
87	D66	Like je wijk	pag 364	Stopzetten Like je wijk. De bijdrage aan Like je wijk vervalt vanaf 2024 en dit zal leiden tot het stoppen van diverse vormen van communicatie rondom met name buurtbestuur, buurtpreventie, high impact crimes, etc. Like je wijk is een platform dat een groot bereik heeft. Hoe gaat ditzelfde bereik worden gehaald zonder dit populaire platform?	In 2023 is een proces in gang gezet om de structureel ingekochte communicatie bij Like Je Wijk met ingang van 2024 stop te zetten. De communicatie inzet zal vanaf dat moment voornamelijk via de gemeentelijke communicatiekanalen verlopen. Het gaat hierbij om de HIC-aanpak, opdrachten vanuit accounthouders Veiligheid en de stadsmariniers. Op deze manier werkt de gemeente aan zichtbaarheid in de wijken en vertrouwen in de overheid. Wij gaan er vanuit dat hiermee het noodzakelijke bereik kan worden gerealiseerd. NB. Wij zetten dus niet de volledige samenwerking met Like Je Wijk stop, maar beëindigen de structurele inkooprelatie op genoemde onderdelen. Met de leverancier is hier in februari 2023 over gesproken.
89	D66	OV en P+R		Hoeveel wordt geïnvesteerd in extra OV? En hoeveel daarbij in P+R?	Investeringen in extra OV worden gedaan door de vervoersautoriteit MRDH. De gemeente draagt bij aan de ruimtelijke inpassing. 2015-nu -Hoekse Lijn: € 350 mln -Extra brandveiligheid metrostations Rotterdam: € 90 mln -Keervoorziening E-Lijn Pijnacker (= spits metro in Rotterdam): € 20 mln -Metro en busstation Zuidspine: € 15 mln -Keerlus tram Wilhelminaplein: € 5 mln -HOV Maastunnel: € 2,5 mln -Overwegen/beveiliging Metro Rotterdam-oost: €15 mln -Transitie zero emissie bussen (92 bussen excl. laadinfra): € 5 mln Totaal 2015-2023 ca € 0,5 miljard 2023 tot 2030 -Metronet: € 200 mln -Transitie naar zero emissie bussen (160 bussen + laadinfra): € 40 mln -Investering Plan toekomstvast tramnet: € 40-60 mln -Roseknoop: € 3 mln -Versnellen tram 25 en buslijn 70: € 5 mln -Hofplein: € 3 mln Totaal 2023-2030: ca € 295 mln 2030-2040 (hard in meerjarenraming MRDH) -3e Stadsbrug: € 238 mln -Oude Lijn en stations (o.a. Stadionpark): € 275 mln Totaal 2030-2040: ruim € 0,5 miljard P+R terreinen: Voor de uitbreiding P+R Kralingse Zoom en P+R Meijersplein zijn 2 voorbereidingskredieten van respectievelijk € 750k en € 880k. Deze voorbereidingskredieten worden in 2024 benut. Op de uitvoering en het uitvoeringskrediet moet apart worden besloten.

90	D66	Vergroening stad	pag 130	Hoeveel geld wordt totaal geïnvesteerd in het vergroenen van de stad?	<p>Er zijn zowel exploitatiemiddelen toegekend als investeringsmiddelen voor het verder vergroenen van de stad, het nemen van klimaatadaptieve maatregelen en het realiseren van meer biodiversiteit.</p> <p>De concrete doelstellingen zijn: 20 ha groen, 50 klimaatadaptieve groene projecten, 15 groen blauwe pleinen en 40 ha bijenlandschap</p> <p>In de investeringsvoorstellen van '22 en '23 zijn € 8,8 mln en € 7,3 mln toegekend.</p> <p>Qua exploitatiemiddelen is er voor 2023 € 1,1 mln, voor 2024 € 2,2 mln voor 2025 € 2,3 mln en voor 2026 € 2,7 mln beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bedoeld voor het vergroenen van de leefomgeving, het onderhoud van de extra Ha groen, het realiseren van 40Ha bijenlandschap en de monitoring van de biodiversiteit.</p>
91	D66	Mobiliteit	pag 586	Waar zijn de investeringen voor de 30 km/u-wegen ondergebracht?	<p>De investeringen voor de aanpassingen van wegen naar 30 km/u zijn ondergebracht in de paragraaf Investerings, kredietaanvragen nieuwe investeringen: SO MOB Verkeersveiligheidsaanpak centrum en omgeving. Het gaat om 4,5 miljoen, gesplitst naar (zie pagina 213):</p> <p>-18 straten naar 30 km/u 2,5 miljoen</p> <p>-Programma veilige en gezonde straten – voorbereiding 2 miljoen.</p>
92	D66	Mobiliteit		Kunnen de mobiliteitsprojecten uit de wijken op een rij worden gezet?	<p>Alle werkzaamheden vanuit afdeling mobiliteit hebben effect op straat in Rotterdam.</p> <p>Ook vanuit WAZ zijn veel acties opgenomen in de wijkakkoord die mobiliteit raken, deze worden momenteel geplaatst in de samenhang van reeds geplande projecten.</p>
93	D66	Oeververbinding	pag 328	Wanneer kunnen we een update verwachten over de bekostiging rondom de nieuwe stadsbrug?	<p>Conform de huidige planning verwacht het college eind september/ begin oktober het dekkingsvoorstel voor de Rotterdamse bijdrage aan de nieuwe stadsbrug, HOV-lijn en station Stadionpark aan de raad te sturen. Dit dekkingsvoorstel maakt onderdeel uit van de definitieve herziening van de omgevingsvisie Rotterdam, waarin het voorkeursalternatief voor de stadsbrug, samen met de verstedelijkjng in de Oostflank, planologisch wordt vastgelegd.</p>
94	D66	Smart Energy Systems	pag 106	Hoeveel van het budget voor Smart Energy Systems wordt in het najaar beschikbaar gesteld?	<p>Voor het jaar 2023 is een innovatiebudget beschikbaar van 1 mln. Daarvan is/wordt in de eerste helft van 2023 ongeveer de helft toegekend aan passende innovaties/ondernemer/projecten. Dit betekent dat voor de tweede helft van 2023 een budget van tussen de 500k en 600k beschikbaar komt via een openstelling van de subsidieregeling.</p>
95	D66	Energietransitie	pag 106	Hoeveel MWp wordt onderzocht in het gezamenlijke onderzoek naar zonnepanelen rond de A15 en A38?	<p>Er wordt 34 hectare onderzocht langs de A15 A38 binnen de gemeentegrenzen van Rotterdam. Dat is te vertalen naar 40-50 MWp, afhankelijk van de opstelling van de zonnepanelen. In de praktijk blijkt dat ongeveer 50% van de onderzochte gebieden afvallen vanwege uiteenlopende redenen (zoals ruimtelijke inpassing, gebrek aan beveiligingsmogelijkheden, mogelijke toekomstige ontwikkelingen).</p>
96	D66	CO2	pag 107	Aan de hand van welke criteria wordt de doelmatigheid van de huidige programma's rondom CO2 getoetst?	<p>Gemeentelijke projecten in het Klimaatactieplan Rotterdam (KAR) en de plannen die aangedragen worden voor het 'Duurzaamheidstransitiebudget (DTB), worden doorgerekend door de DCMR op direct CO2-effect binnen een bepaalde sector. Dit aspect helpt in het beoordelen van de doelmatigheid van plannen. Daarnaast wordt bijvoorbeeld ook ingeschat of plannen (indirect) bijdragen aan de bewustwording van Rotterdammers, de versnelling van de energietransitie of andere duurzame effecten voor de Rotterdammer.</p>
97	D66	Mobiliteit	pag 114	Welke wijzigingen betreft "Wijziging projecten Mobiliteit 2023"?	<p>Dit betreft de projecten Mobility lab en "Gezonde wijken door gezond reizen". In totaal € 1 mln overgeheveld van programma Stedelijke Ontwikkeling naar programma Energietransitie. Hiermee zijn de projecten de technisch overgehangen naar het juiste begrotingsprogramma.</p>
98	D66	BR Energietransitie	pag 114	Hoe zit de opbouw van de bestemmingsreserve Energietransitie precies in elkaar, de uitleg lijkt niet te stroken met de toelichting?	<p>De uitleg was: Het uitvoeringsplan Energietransitie is geactualiseerd in de Begroting 2023. Projectbudgetten uit 2022 (€ 2,5 mln.) zijn doorgeschoven naar 2023 voor onder andere Walstroom, Energievouchers voor VvE's, Pilot stimuleren overstap voor elektrisch koken en Gebiedsaanpakken Aardgasvrij. Verder is in 2023 € 1,6 mln extra opgenomen voor het stimuleren van slimme bouwlogistiek en voor Laadinfrastructuur Emissieloze voertuigen. De onttrekking aan de bestemmingsreserve Energietransitie wordt met € 4,1 mln verhoogd in 2023.</p> <p>Met bovenstaande uitleg kom je uit op 0 (2,5 + 1,6 = 4,1 - 4,1 = 0). Toch staat in de tabel een bedrag van 500k, waar waarschijnlijk de verwarring is ontstaan. Deze € 500.000 is gedekt vanuit het programma Stedelijke ontwikkeling voor Laadinfrastructuur Emissieloze voertuigen. Dit hoort thuis in programma Energietransitie maar staat van oudsher nog bij programma Stedelijke Ontwikkeling (mobiliteit). In programma Stedelijke Ontwikkeling staat hier 500k aan lasten tegenover.</p>
99	D66	Klimaataanpakjagers	pag 218	Wat voor budget is beschikbaar gesteld voor de klimaataanpakjagersaanpak?	<p>Voor de klimaataanpakjagers is een aanvraag bij het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) ingediend en zijn we in afwachting op goedkeuring. Indien het project goedkeuring krijgt, zal begin juli gecommuniceerd worden wat het budget is. Het college is voornemens om op 4 juli a.s. een besluit te nemen over de verdeling van de DTB-middelen.</p>
100	D66	Grondstofreductie	pag 218	Wat is de voortgang van de grondstoffenreductie en circulaire transitie van de eigen gemeentelijke organisatie?	<p>Circulair inkopen is integraal onderdeel van MVO1: programma MVO1 zet in op de concern-brede bewustwording en verankering van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkoop. Vorige week is in het college besloten om het landelijke Manifest MVO1 te ondertekenen waarmee we ons committeren aan het opstellen van een Actieplan op MVO1.</p> <p>Circulaire principes worden steeds vaker en met meer gewicht in aanbestedingen meegenomen. In de voortgangsrapportage Rotterdam Circulair 2021 staat dat dit voor 47 projecten het geval was. Het meenemen van circulaire principes heeft tot concrete successen geresulteerd. Bijvoorbeeld in de aanbestedingen van: rolcontainers, veegborstels, bedrijfskleding of kantoormeubilair.</p> <p>Op landelijk gebied ligt er een doelstelling om per 2030 100% circulair in te kopen. Wanneer iets circulair is ingekocht wordt echter nog verschillend gedefinieerd. Gemeente Rotterdam is één van de eerste gemeenten die inzet op meten. Recent heeft onderzoeksbureau CE Delft namelijk een nulmeting gedaan over de hoeveelheden (en de daaraan gerelateerde CO2 uitstoot) die gemeente Rotterdam inkoop. Daarnaast wordt sinds afgelopen januari (2023) bijgehouden in welke projecten circulariteit een rol speelde, dit gebeurt echter nog niet kwantitatief.</p> <p>Het is uitdagend om de kwantitatieve grondstoffenreductie van de eigen gemeentelijke organisatie te meten. De uitdaging zit in het ontwikkelen van een tool die door leveranciers kan worden ingevuld met kwantitatieve en relevante data voor circulariteit. Zo'n tool bestaat op dit moment nog niet, maar kan wel per project inzicht geven in de behaalde resultaten en de vordering richting gestelde doelstellingen.</p> <p>Een belangrijke stap die gemeente Rotterdam in het najaar zet is om generieke doelstellingen te vertalen naar ambities en vervolgens haalbare doelen voor de komende jaren tot aan 2030. Het streven is om begin 2024 een tool gereed te hebben die inzicht geeft in de kwantitatieve effecten van alle gemeentelijke aanbestedingen vanaf dat moment.</p>

101	D66	Energietransitie		Hoe staat het met de voortgang van het leggen van zonnepanelen op monumenten en beschermde stadsgezichten zowel in beleid als in uitvoering?	Het voorstel voor nieuwe welstandscriteria voor zonnecollectoren voor beschermde monumenten en panden in rijksbeschermde stadsgezichten kan in de laatste collegevergadering voor het zomerreces behandeld worden. Na de zomervakantie gaat dit voorstel dan ter inzage. Daarna vindt in het najaar nogmaals een collegebesluit plaats over het raadsvoorstel voor nieuwe criteria ter vervanging van de huidige paragraaf in de Welstandsnota Rotterdam. Naar verwachting kan dit voorstel eind 2023 ter besluitvorming aangeboden worden aan de gemeenteraad. Op dit moment zien we in de praktijk een toename van aanvragen voor zonnepanelen op beschermde monumenten en op panden in beschermde stadsgezichten. Binnen de mogelijkheden die er nu zijn worden aanvragen vergund.
102	D66	Energietransitie		Wat is de voortgang voor het voldoen van alle kantoorpanden van de gemeenten aan het minimum van energielabel C, zijn er nog gebouwen die hier niet aan voldoen?	De gemeentelijke kantoorpanden hebben minimaal energielabel C op 2 uitzonderingen na. Eén pand bevindt zich in de NPRZ-portefeuille, Een ander pand bevindt zich de portefeuille die wordt beheerd wordt voor gebiedsontwikkeling. Beide panden worden onderzocht of deze worden aangepast of dat het kantoorgebruik per 1 januari 2025 wordt beëindigd.
103	D66	GreX		Kunnen de verwachte grondexploitatie baten nader uiteen worden gezet voor de komende collegeperiode? (Gezien de negatieve bijstelling uit 2022)	Het verwachte grondexploitieresultaat bedraagt volgens de begroting 2023 en verder € 0. (nihil). Ondanks het verdienvermogen (= saldo van de positieve grondexploitaties) van € 130 mln per 31 december 2022 is gezien de marktontwikkelingen vanuit realiteit gekozen om nog geen (positief) resultaat in de begroting op te nemen.
104	D66	RIM		Hoe vloeien de gelden (ca. 100 miljoen) van het programma 'bestaande stad' naar de RIM? Naar welke cilinders? En hoe kunnen wij hierop toezien?	Bij coalitieakkoord is besloten om de erfpachtbaten wegens afkoop van eeuwigdurende erfpachtverplichtingen door twee woningcorporaties (kortweg aangeduid als: bijzondere erfpachtbaten) deels aan te wenden. De raad heeft vervolgens besloten om het restant van deze bijzondere erfpachtbaten te storten in een afzonderlijke cilinder van de RIM. In de Jaarstukken 2022 (pag. 239, Verloopstaat RIM cilinders) is deze cilinder terug te vinden als "RIM cilinder 8: Verkoopopbrengst erfpachtconversie". De verloopstaat laat zien welk bedrag in 2022 aan deze cilinder is toegevoegd (zie kolom "Actualisatie"). Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat het bedrag, zoals alle bedragen die in de RIM worden gestort, is toegevoegd aan "RIM cilinder 0: Allocatie investeringsmiddelen", om vervolgens te worden herverdeeld naar cilinder 8. De Verloopstaat RIM-cilinders en de bijbehorende toelichting moeten de raad in de gelegenheid stellen om toe te zien op het verloop van de RIM-cilinders. Met ingang van het begrotingsjaar 2022 wordt deze verloopstaat in de programmabegroting en de jaarstukken gepresenteerd.
105	D66	Afstand tot arbeidsmarkt	Pag 3	Hoeveel (extra) middelen zijn er gereserveerd om extra stimulansen te ontwikkelen voor mensen m.b.t. afstand met de arbeidsmarkt? In hoeverre zijn er middelen gereserveerd aan communicatie om mensen te bereiken die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt?	De totale lastenbegroting van het programma Werk en Inkomens bedraagt bijna € 845 mln in 2023 en loopt af tot € 769 mln in 2027. Circa € 150 mln tot € 120 mln betreft budgetten voor de begeleiding van werkzoekenden naar (en vervolgens op het) werk en activering van kwetsbare Rotterdamers (het gaat hierbij om budgetten voor de onderdelen Werk, Rotterdam Inclusief, Jongerenloket en Prestatie010). Het gaat hierbij om apparaatlasten voor o.a. werk- en jongerenconsulenten, jobcoaches en teamcoaches van het SW-bedrijf, voor accountmanagers van het Werkgeversservicepunt en het Regionaal Bureau Zelfstandigen, maar ook budgetten voor de inzet van instrumenten en arbeid- en mensontwikkeltrajecten. Gezien de toenemende complexiteit van de doelgroep (grotere afstand tot arbeidsmarkt) verschuift de inzet van bestaande budgetten steeds meer (als vanzelf) naar mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Er zijn geen specifieke middelen gereserveerd voor communicatie. Wel zijn er budgetten beschikbaar voor bijvoorbeeld banenmarkten en events (zie beantwoording vraag 106). Uitgangspunt in de dienstverlening is directe communicatie vanuit het oogpunt van individuele maatwerk met aandacht voor zowel de persoon als de omstandigheden op de arbeidsmarkt.
106	D66	Stagemarkt		In hoeverre zijn er middelen gereserveerd voor stagemarkten m.b.t. beroepen waar een sterk tekort aan is?	In de begroting zijn er middelen gereserveerd voor banenmarkten en andere events om werkgevers (ook voor beroepen waar een tekort is) te matchen met werkzoekenden. Structureel gaat het om circa € 200k per jaar. Er zijn geen middelen in de begroting gereserveerd specifiek voor stagemarkten.
107	D66	Overheveling middelen SO naar Onderwijs	Pag 124	Voor de dekking van de administratieve en inhoudelijke ondersteuning bij inkomende bijdragen en subsidies, wordt een bijdrage van € 117.000 naar het programma Stedelijke Ontwikkeling overgeheveld. Waar gaan deze bijdragen aan worden besteed?	Voor de juiste administratieve afhandeling van externe gelden/bijdragen wordt het concern ondersteund door de afdeling IBS (Inkomende bijdragen en subsidies) wat valt onder het programma Stedelijke Ontwikkelingen. Overige programma's dragen bij aan de portefeuille Stedelijke Ontwikkelingen ter dekking van de personele lasten van deze ondersteuning.
108	D66	Onderwijs		Voor het schooljaar 2022-2023 zijn er 33 subsidieaanvragen toegekend. Scholen kunnen die inzetten voor het bevorderen van een juiste school- en studiekeuze en op de doorstroom naar werk en vervoloppleidingen. De gemeente stimuleert ook de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) via het Leerwerkloket. Hoeveel wordt hieraan besteed?	Er wordt jaarlijks een BBL Informatiemarkt georganiseerd door het gezamenlijk MBO-onderwijs in Rijnmond, samen met 90 bedrijven. Deze markt richt zich op jongeren die een diploma behalen, jongeren die willen instromen in een BBL-traject en werkzoekenden die via werkend leren de arbeidsmarkt willen betreden. Voor 2023 is voor circa € 56.000 aan subsidies hiervoor toegekend aan mbo-instellingen.
109	D66	Onderwijs		In de Opleidingsschool werken lerarenopleidingen en scholen nauw samen om aankomende leraren voor te bereiden op de onderwijspraktijk. In hoeverre heeft de gemeente hier financiële middelen voor de samenwerking gereserveerd? Hoeveel personen binnen de gemeentelijke organisatie (in Fte) houden zich hiermee bezig, en wat is het resultaat?	Voor de opleidingsschool Rotterdam voor het vo en mbo is voor komend schooljaar ruimte gereserveerd binnen de begroting. Vanuit de gemeente zijn enkele personen betrokken, het gaat dan niet over fte's, maar eerder over een paar uur per week inzet. Bijvoorbeeld voor het voeren van de gesprekken met de opleidingsschool. De afgelopen jaren zijn er jaarlijks tussen de 770 en 830 studenten tijdens de stages begeleid door de opleidingsschool Rotterdam.
110	D66	Stagediscriminatie		In hoeverre worden er middelen ingezet om stagediscriminatie te voorkomen op de arbeidsmarkt/onderwijs in vo, mbo en hbo?	Binnen het Rotterdams Onderwijsbeleid worden subsidies beschikbaar gesteld om stagediscriminatie tegen te gaan. Voor het komende schooljaar 2023-2024 gaat het om een bedrag van € 48.000 wat hiervoor wordt toegekend aan mbo-instellingen (Albeda & HMC).
111	D66	Onderwijs MBO		Hoeveel middelen zijn er beschikbaar voor het opzetten van het Rotterdamse MBO beleid?	In het huidige ROB wordt er in totaal 1,2 miljoen euro ingezet om verschillende initiatieven te ondersteunen. Een bedrag van 695.000 euro wordt specifiek ingezet voor beroepsgerichte onderwijsroutes van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs en vervolgens naar het hoger beroepsonderwijs. Deze inzet heeft als doel de doorstroom en de keuze tussen onderwijs en de arbeidsmarkt te bevorderen. Daarnaast is er een bedrag van 110.000 euro gereserveerd voor het verbeteren van het imago van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Dit is van groot belang om de waardering en erkenning van het mbo te vergroten. Voorlichting, oriëntatie en beroepskeuze krijgen een budget van 400.000 euro. Dit geld wordt onder andere ingezet voor een weekendschool, een stedelijk loopbaanoriëntatie- en begeleidingsprogramma in de haven en diverse interventies om kinderen en jongeren enthousiast te maken voor techniek en ICT. Met deze investeringen willen we de mogelijkheden en kansen voor jongeren vergroten, zodat zij weloverwogen keuzes kunnen maken voor hun toekomstige loopbaan. Door het stimuleren van doorstroom, het verbeteren van het imago van het mbo en het bieden van voorlichting en oriëntatie, hopen we jongeren te inspireren en te ondersteunen in hun persoonlijke en professionele groei.

112	D66	Kenniswerkplaats Rotterdam Talent		Er zijn vele ontwikkelingen gaande met betrekking tot de Kenniswerkplaats Rotterdam Talent (KWP). In hoeverre worden hier middelen voor beschikbaar gesteld, en welke doelstellingen worden hieraan gekoppeld?	De totale financiering van de KWP bedraagt jaarlijks € 70.000. De helft wordt vanuit de gemeente bijgedragen en de andere helft door de Erasmus universiteit. Dit vloeit voort uit een samenwerkingsovereenkomst die vanaf 2010 loopt. De KWP heeft een tweeledige doelstelling. Enerzijds beoogt de werkplaats een bijdrage te leveren aan kennisontwikkeling op het gebied van Rotterdam talent. Anderzijds beoogt de werkplaats bij te dragen aan de uitwisseling en de toepassing van die kennis en daarmee aan het verbeteren van het onderwijsbeleid en de praktijk van het onderwijs in Rotterdam.
113	D66	Onderwijs		Met het project BRIDGE versterkt de gemeente arbeidsmarktpositie van jongeren uit Rotterdam Zuid. Dat gebeurt door hen vanaf basisschool tot aan het mbo een uitgebreid loopbaan oriëntatie en begeleidingsprogramma (lob) te bieden. In 2023 zet de gemeente dit project voort. Het betreft een bijstelling van € 1,2 mln voor 2023. Hoeveel Fte worden hiervoor ingezet binnen de gemeente en welke maatschappelijke organisaties zijn hierbij betrokken?	Inzet qua fte: 1 fte projectleider voortgezet onderwijs & Aandebak garanties 1 fte projectleider primair onderwijs en lob ondersteuning 1 fte projectmedewerker communicatie, events, project ondersteuning Vacature projectleider ouderbetrokkenheid 1 fte. Verder worden deze ook voor onderstaande ingezet: 1) Om de bliksemstages van JINC (alle kinderen in po bovenbouw en vo onder en bovenbouw in Rotterdam Zuid gaan 2x pr jaar op bliksemstage) en de haven les bezoeken voor vo onder en bovenbouw voor alle leerlingen in Rotterdam Zuid te realiseren. 2) Uitreikingen AandeBak garanties in samenwerking met de AanDeBak werkgevers; 3) Interactieve ouderavonden voor AanDeBak garanties; 4) Het les platform voor po en vo met lob lessen serie, de websites AanDeBak garanties.nl en gaanvooreenbaan.nu; 5) Gaan voor een Baan evenement 2-daags in Ahoy, januari 2024, voor alle vmbo-scholen in Zuid (en in de Randgemeente met leerlingen van Zuid); 6) Professionalisering van de leerkrachten t.b.v. Lob: ondersteuning en coaching door een lob deskundige; 7) En overige lob activiteiten voor po en vo: technieklessen, digitale vaardigheden, handreiking ouderbetrokkenheid Betrokkenheid maatschappelijk instanties: Naast JINC en EIC, wordt samengewerkt met TalentHub van Albeda, Jongerenloket, Sterk Techniek Onderwijs Zuid, Politie, Bureau Halt, Mentoren op Zuid (EMI)
114	D66	Haven		Wat zijn de verwachte inkomsten en uitgaven van de havenactiviteiten in 2023? Welke specifieke projecten of investeringen worden gepland om de haveninfrastructuur te verbeteren en hoeveel wordt hiervoor gereserveerd? En hoe sluiten deze aan op de Human Capital agenda? Wat is de verwachte vrachtafhandeling in de haven van Rotterdam in 2023 en welke goederenstromen zullen naar verwachting de belangrijkste zijn? Zijn er belangrijke ontwikkelingen of veranderingen gepland in de havenactiviteiten die van invloed kunnen zijn op de financiële resultaten? Wat zijn de kosten die worden gemaakt voor het veilig houden van de haven? Welke middelen zijn gereserveerd om de haven te ondersteunen m.b.t. het invullen van de vacatures die er zijn?	Zie bijlage vraag 114
115	D66	Economie		Zijn er specifieke economische stimuleringsprogramma's gepland voor implementatie in 2023 en wat wordt er verwacht van de resultaten? Zijn er gegevens beschikbaar over de werkgelegenheidssituatie in de gemeente Rotterdam, zoals het aantal nieuwe banen dat wordt verwacht te worden gecreëerd, of het verwachte werkloosheidspercentage? Zijn er economische en financiële trends, zoals groeiende sectoren of nieuwe bedrijfsontwikkelingen, die naar verwachting invloed zullen hebben op de economie van Rotterdam in 2023?	Het Mkb actieprogramma is in maart 2023 door het college vastgesteld en aan de raad toegezonden. Het programma richt zich op het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening en het ondersteunen van ondernemers in toekomstbestendig ondernemerschap. Doelstelling van het programma is om in deze collegeperiode 10.000 keer mkb-ondernemers van advies of informatie te voorzien over bedrijfsvraagstukken. Op 23 februari stelde de gemeenteraad het nieuwe Uitvoeringsplan Horeca vast. Door implementatie van dit plan krijgen ondernemers de mogelijkheid om op vrijdag en zaterdag een uur langer open te zijn en hun terras uit te breiden. Ook worden meer 'verlaatsjes' (incidenteel langer open) en geluidjes toegestaan en stelt de gemeente gratis terrasvlonders beschikbaar. In 2021 en 2022 was de economische groei in de regio Rijnmond hoog (ruim 4% per jaar). De verwachting is dat de economische groei in 2023 zal afnemen naar ongeveer 0,5%. De prognose is dat in 2023 de werkgelegenheid zal toenemen met ongeveer 1,5% en de werkloosheid zal uitkomen op 5%.
116	D66	MKB		De gemeente faciliteert innovatieve startende en groeiende ondernemers in het MKB. In hoeverre worden hier middelen voor gereserveerd in 2023 en de periode tot en met 2026?	Innovatieve startende en snelgroeiende ondernemers kunnen gebruik maken van alle diensten die de gemeente aan ondernemers aanbiedt. Zo zien we veel van deze ondernemers terug bij onze inzet op circulair, digitaal, maritiem en energietransitie. Zij vormen dan ook een belangrijke pijler in het MKB-actieprogramma dat recent aan uw raad is aangeboden. Onder andere voor deze groep heeft uw college vorig jaar enkele ombuigingen doorgevoerd (zie antwoord vraag 46) waarvan € 500.000 voor deze groep beschikbaar is. Hieruit bekostigen we een belangrijk deel van UPIRotterdam, Upstream en specifieke acties gericht op deze doelgroep. Dit doen we altijd op basis van cofinanciering met publieke of private partijen.
117	D66	actieprogramma MKB & Ondernemerschap		Het actieprogramma MKB & Ondernemerschap. – waarvoor we in de begroting 2023 financiële ruimte reserveren – en waarmee we ondernemers helpen hun bedrijfsvoering te vernieuwen zodat zij (ook) in de toekomst succesvol kunnen ondernemen. Welke middelen zijn voor de uitvoering van dit programma begroot?	Voor de uitvoering van het programma zelf zijn beperkt middelen beschikbaar. € 150.000 voor organisatie, samenwerking en algemene communicatie. Daarnaast hebben we eerder mede conform een motie van uw raad € 750.000 gereserveerd voor programmaonderdelen gericht op vernieuwend MKB, innovatieve starters en snelle groeiers. Zie ook antwoord vraag 47. Echter de doelstelling is dat de inzet op MKB & Ondernemerschap als rode draad door al onze gemeentelijke inzet loopt. Daarmee valt ook onze inzet vanuit de inhoudelijke programma's zoals digitaal, circulair, maritiem en energietransitie voor een belangrijk deel onder de uitvoering van dit programma. Dat geldt ook voor onze inzet vanuit dienstverlening aan ondernemers zoals bijvoorbeeld vanuit de ondernemersbalie of onze bedrijfscontactfunctionarissen. Door deze brede focus kunnen we stellen dat een groot deel van de programmamiddelen gericht zijn op het MKB maar kunnen we het niet exact in euro's uitdrukken.
118	D66	motie 'Gevestigd, maar niet vertegenwoordigd'?		In hoeverre worden er middelen gereserveerd ten behoeve van de uitvoering van de motie 'Gevestigd, maar niet vertegenwoordigd'?	De wethouder zal deze vraag meenemen en beantwoorden tijdens de commissiebehandeling WIOSSAN.

119	D66	Haven		Wat zijn de belangrijkste doelstellingen en prioriteiten op het gebied van havenontwikkeling en economie voor 2023? Hoe worden financiële middelen toegewezen aan strategische projecten of initiatieven gericht op haven en economie?	Het beleid is erop gericht om het verdienvermogen van het havengebied en omringende regionale maritieme cluster toekomstgericht te maken door te focussen op de transities in energie, digitalisering en circulariteit. Hierbij is de basis het werken aan de internationale concurrentiepositie en het stimuleren van samenwerking met en tussen bedrijven uit het cluster. In de uitvoering zijn er drie prioriteiten: de energietransitie van het Haven Industrieel Complex (HIC), het versterken van het maritieme cluster (dat leidend is in Europa) en het zorgdragen voor een gecoördineerde aanpak op de haven vanuit de gemeente. Binnen deze prioriteiten ligt de aandacht op het versnellen van de uitrol van walstroom, Rotterdam positioneren als de waterstofhub van de toekomst (bijvoorbeeld door het realiseren van de World Hydrogen Summit in Rotterdam en het ondersteunen van waterstofmaakindustrie om zich in Rotterdam te vestigen), Rotterdam behouden als de "Maritiem Capital of Europe" (meest complete maritieme cluster in Europa), gezamenlijk met onderwijsinstellingen en bedrijven de problemen in de arbeidsmarkt in de haven aanpakken via de Human Capital Coalitie Energietransitie (HCCCE) en het sturen van de gemeentelijke inzet richting belanghebbenden (zoals bij de realisatie van walstroom voor de zeeceurise aan de Wilhelminapier). De financiële middelen voor de economische kant van de haveninzet komen uit de programmabegroting voor de afdeling economie. Voor de toewijzing van middelen geldt: 1. Past het bij de doelstellingen en prioriteiten? 2. Is de gevraagde rol en (financiële) inzet van de gemeente helder? 3. Hebben we voldoende middelen en/of kunnen we eventueel externe middelen (zoals Just Transition Fund en DTB) aantrekken voor het project? De totale eigen begroting van de gemeente op economie en haven in 2023 (zonder deze externe middelen en zonder mensuren) is € 1.535.000.
120	PvdA	Organisatie opgave	Bij de Begroting 2023 heeft het college een bezuiniging ingeboekt	1.Hoeveel miljoen euro van de 17,6 miljoen is reeds gerealiseerd over de eerste 4 maanden van 2023?	Zie bijlage vraag 120
121	PvdA	Organisatie opgave		2.A. Welke inhoudelijke ambities zijn hiervoor in de eerste 4 maanden van 2023 bijgesteld? Graag zien we per bijgestelde inhoudelijke ambitie het bedrag aan bezuinigingen. B. En wat zijn de gevolgen hiervan geweest voor onze inwoners en ondernemers? C. Zijn er naast bezuinigingen door het bijstelling van inhoudelijke ambities alsnog bezuinigingen gerealiseerd door te kaasschaven? Zo ja, hoeveel heeft dit opgeleverd in de eerste vier maanden van 2023?	Nee, zie antwoord bij vraag 120
122	PvdA	Organisatie opgave		3.A. Welk inhoudelijke ambities worden in het resterende jaar bijgesteld? Graag zien we per bijgestelde inhoudelijke ambitie het bedrag aan bezuinigingen. B. En wat zijn de gevolgen hiervan voor onze inwoners en ondernemers?	Nee, zie antwoord bij vraag 120
123	PvdA	Organisatie opgave		Naast de reeds meerjarige ingeboekte bezuiniging op de organisatie (ca. 75 miljoen over 4 jaren) is het voorstel om vanaf 2024 een extra meerjarige bezuiniging op de organisatie in te voeren (nog eens 150 miljoen extra over 4 jaren). Dit betekent dat er in 2024 in totaal 35,5 miljoen, in 2025 in totaal 41 miljoen en in 2026 in totaal 72,6 miljoen bezuinigd moet worden op de organisatie. Een fors bedrag. In de toelichting in de Voorjaarsnota staat dat gemeenteraad hiervoor een concreet plan ontvangt bij de Begroting 2024. 4. Is het voornemen van het college wederom om niet te kiezen voor bezuinigingen door te kaasschaven?	Het voornemen is inderdaad om voor de aanvullende bezuiniging inderdaad wederom niet te kiezen voor kaasschaven (ook wel verdeelsleutel genoemd). De gehanteerde uitgangspunten zijn: - Zo min mogelijk ten koste van de dienstverlening aan de stad - Geen verdeelsleutel, er zal een inhoudelijk plan aan ten grondslag moeten liggen - Focus op beleid en ondersteuning - Binnen de uitvoering wel kijken naar efficiency Onderdeel van de begroting is een concreet plan voor 2024 en een doorkijk naar 2025, 2026 en 2027.
124	PvdA	Organisatie opgave		5.Het college heeft bij de presentatie in de media aangegeven niet op uitvoerend personeel te bezuinigen. Kan het college dit aan de Raad bevestigen?	Het college heeft ook bij het coalitieakkoord al aangegeven de organisatie nog efficiënter te willen laten werken waarbij de uitvoering niet geraakt wordt. Voor de aanvullende bezuiniging uit de voorjaarsnota is door het college aangegeven dat de besparingen zo min mogelijk ten koste moeten gaan van de dienstverlening aan de Rotterdammers. Deze wordt momenteel nader uitgewerkt.
125	PvdA	Armoede		Het college boekt een meerjarige bezuiniging van ca. 4 mln. euro op het reguliere budget voor het armoedebeleid. De toelichting hierop is een aantal ambities worden bijgesteld. En dat er een afbouw van formatie zal plaatsvinden. 6.Kan concreet worden aangegeven welke ambities op het armoedebeleid worden bijgesteld? En hoe de nieuwe ambities van het armoedebeleid luiden?	Het college heeft op totaalniveau de ambities bijgesteld om de grote opgave van de stad te dekken, waaronder de hierboven genoemde vraag naar meer schuldhelpverlening. Het college wil namelijk de Rotterdammers die bij de gemeente aankloppen met geldproblemen kunnen blijven helpen. Eind deze maand volgt het nieuwe beleidskader armoede & schulden. Daarin kunt u lezen hoe het beleid er de komende jaren uit gaat zien. Het is een uitwerking van de eerder aan u gestuurde hoofdlijnennotitie.
126	PvdA	Armoede		7.A. Hoeveel fte betreft de afbouw van deze formatie? B. Gebeurt dit door middel van natuurlijk verloop of moeten medewerkers gedwongen op zoek naar ander werk buiten de gemeentelijke organisatie? C. Als medewerkers gedwongen op zoek moeten naar ander werk buiten de gemeentelijke organisatie, krijgen deze medewerkers een outplacement-traject aangeboden door de gemeente? En hoe ziet dit outplacement-traject eruit?	Het bedrag staat voor ongeveer 7 FTE in de jaren 2024 tot en met 2026 daarna zal het oplopen tot ongeveer 16 fte in 2027, dat wordt verspreid over de afdelingen KBR, GoG en beleid. We verwachten de krimp te kunnen realiseren door middel van natuurlijk verloop. We verwachten dat we de krimp grotendeels kunnen opvangen met natuurlijk verloop (loopbaanontwikkeling, pensioen etc.) en in zeer beperkte mate het niet verlengen van tijdelijke contracten. Bij het opzeggen van contracten houden we ons aan de daarvoor geldende richtlijnen medewerkers hoeven niet gedwongen op zoek naar een andere baan. Als een tijdelijk contract niet verlengd wordt, is er geen sprake van een outplacementtraject. Wel krijgen medewerkers de tijd om bijvoorbeeld naar sollicitatiegesprekken te gaan als deze onder werktijd vallen.

127	PvdA	Organisatie opgave	<p>8.A. Vindt de afbouw van formatie genoemd op pagina 31 van de Eerste Herziening/Voorjaarsnota 2023 plaats binnen de bezuiniging op de gemeentelijke organisatie die is opgenomen op pagina 20 van de Eerste Herziening/Voorjaarsnota 2023?</p> <p>B. Zo nee, in welke programma's zijn er naast de bezuiniging op de gemeentelijke organisatie die is opgenomen op pagina 20 van de Eerste Herziening/Voorjaarsnota 2023 ook additionele bezuinigingen plaats op de formatie opgenomen?</p> <p>C. Om welk totaal bedrag aan bezuinigingen op formatie betreft dit, naast de bezuiniging op de gemeentelijke organisatie die is opgenomen op pagina 20 van de Eerste Herziening/Voorjaarsnota 2023?</p>	<p>A. Nee</p> <p>B. Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving + Beheer van de stad + Stedelijke ontwikkeling + Werk en inkomen + Zorg, welzijn en wijkteams</p> <p>C. (x € 1.000)</p> <p>2023: 39</p> <p>2024: 3.135</p> <p>2025: 4.845</p> <p>2026: 6.845</p> <p>2027: 7.675</p>
128	PvdA	Armoede	<p>Er wordt geld onttrokken uit de reserve Armoedebeleid. In de toelichting staat dat er 2,6 miljoen wordt gebruikt voor het continueren van het armoedebestrijding, 2,3 miljoen voor de onvermijdelijke kosten voor schuldhulpverlening en 1 miljoen voor de algemene middelen.</p> <p>9.A. Kan worden toegelicht of de informatie op pagina 224 (overzicht reserves) klopt dat hiermee de bestemmingsreserve Armoedebeleid negatief wordt?</p> <p>B. Zo ja, is deze keuze niet in strijd met onze financiële verordening?</p> <p>C. Zo nee, wat is juiste de stand van de bestemmingsreserve Armoedebeleid na genoemde onttrekkingen?</p> <p>D. Is het voorstel om 1 miljoen euro uit de bestemmingsreserve door te sluisen naar de algemene middelen en niet te gebruiken voor armoedebestrijding niet in strijd met een eerder aangenomen raadsnotie?</p>	<p>Zie ook antwoord op vraag 81</p> <p>Het saldo zal gecorrigeerd worden in de 2e herziening.</p> <p>Zie ook antwoord op vraag 81</p> <p>Om onvermijdelijke uitgaven te kunnen dekken en aan bestuurlijke wensen gevolg te kunnen geven heeft het college over alle portefeuilles heen geld vrijgemaakt. Vanuit het dan voorhanden financiële beeld zijn keuzes gemaakt waar geld wordt ingezet. Het voorstel is om 1 mln in te zetten voor de grote opgave waarvoor Gemeente Rotterdam staat. De vraag naar meer schuldhulpverlening is hierin aan de orde geweest. Per saldo zijn meer middelen naar schuldhulpverlening gegaan, dit is daarmee niet in strijd met de eerder gemaakte afspraak.</p>
129	PvdA	Armoede	<p>De bestemmingsreserve Armoedefonds van initieel 20 miljoen euro is op dit moment enkel gebruikt voor het continueren van bestaand beleid (1,1 miljoen) en voor het dekken van tekorten in de algemene middelen (3,6 miljoen).</p> <p>10.Wanneer in de P&C-cyclus is de verwachting dat er een voorstel gedaan wordt om het Armoedefonds daadwerkelijk te gebruiken voor extra armoedebestrijding?</p>	<p>Volgende week zal het beleidskader Armoede en schulden naar uw raad worden verzonden. Daarin worden voorstellen gedaan hoe het armoedefonds ingezet kan worden. In de begrotingsbehandeling 2024 zullen de eerste onttrekkingen geboekt worden. Tijdens alle P&C documenten daarna kunnen deze bijgesteld worden op basis van de daadwerkelijke realisatie.</p>
130	PvdA	Openbare verlichting	<p>11.Op pagina 42 staat in de toelichting op de bezuiniging op stroomverbruik openbare verlichting dat de ambities worden bijgesteld om financiële ruimte te creëren. Waarom moeten ambities worden bijgesteld om deze bezuiniging te realiseren? Is het gegeven dat LED-verlichting minder elektriciteit verbruikt dan de oude verlichting niet voldoende om deze bezuiniging te realiseren?</p>	<p>De maatregelen die het college heeft genomen om extra financiële ruimte te creëren zijn allemaal voorzien van dezelfde tekst: 'Het college stelt een aantal ambities bij om financiële ruimte te creëren.' Deze standaard tekst is in relatie tot het Led project minder passend.</p> <p>Het ombouwen van de straatverlichting naar LED zal mogelijk al genoeg zijn voor het realiseren van deze besparing. Met het dimmen van de verlichting op plekken op plekken in de stad waar dat kan, wordt het resterende deel ingevuld. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van de prijs van elektriciteit een lager verbruik in KWh teniet doet.</p>
131	PvdA	Toelichtingen bezuinigingen	<p>12.A. De zin: "Het college stelt een aantal ambities bij om financiële ruimte te creëren." wordt erg vaak als standaard uitleg gekozen bij de toelichting op de bezuinigingsvoorstellen. Dit roept grote vraagtekens op of deze informatie wel juist is (zie ook vraag 11). Kan worden aangeven voor welke bezuinigingen deze zin ten onrechte als toelichting is gemeld?</p> <p>B. Kan in deze gevallen alsnog een juiste toelichting geven, zodat de Gemeenteraad juist wordt geïnformeerd?</p>	<p>Deze zin is algemeen gebruikt voor maatregelen die het college neemt om te komen tot een sluitende begroting. In de verdere toelichting die na deze standaard zin volgt blijkt wat het concrete effect is van de specifieke maatregel en wat eventueel het effect is op de ambities.</p>
132	PvdA	Unieke	<p>13.Op pagina 42 staat in de toelichting op 'effect cao-loonstijging op contract inhuurcontracten' dat volgens de cao voor uitzendkrachten ingehuurde medewerkers recht hebben op dezelfde beloning als vaste medewerkers van de gemeente Rotterdam. Is in de berekening van dezelfde beloning voor uitzendkrachten ook de eindejaarsuitkering meegenomen die vaste medewerkers van de gemeente krijgen?</p>	<p>In deze begrotingsbijstelling is de eindejaarsuitkering voor uitzendkrachten niet meegenomen. Conform de cao voor uitzendkrachten krijgen de ingehuurde medewerkers wel dezelfde eindejaarsuitkering uitbetaald als de vaste medewerkers van de gemeente, maar dit beloningsonderdeel zal uit de oorspronkelijke begroting gedekt worden.</p>
133	PvdA	Blauwalg	<p>14.Het resterende bedrag van de bestemmingsreserve Blauwalg Kralingse Plas wordt onttrokken ten behoeve van de algemene middelen. Betekent dit dat de Blauwalg problematiek in de Kralingse Plas is opgelost en Rotterdammers weer de gehele zomer met een gerust hart kunnen zwemmen in de Kralingse Plas?</p>	<p>De hoofdmaatregel: het toepassen van Phoslock en het merendeel van de ondersteunende (beheer)maatregelen om blauwalg in de Kralingse Plas te bestrijden zijn uitgevoerd. De projectorganisatie wordt afgebouwd. Op basis van de huidige planning worden dit jaar de laatste maatregelen uitgevoerd en vindt de financiële afwikkeling plaats. Het resterende projectbudget kan daarmee vrijvallen. De kans op blauwalg is sterk afgenomen en de huidige gehalten aan voedingsstoffen geven weinig kans voor een groei-ontwikkeling.</p> <p>Dit wil helaas niet zeggen dat Rotterdammers met een gerust hart kunnen zwemmen, want net als vorig jaar zomer is er al meermaals een waarschuwing afgekondigd voor jeukklachten. Vanaf 9 juni is er zelfs een negatief zwemadvies vanwege zwemmersjeuk van kracht. Wat eventueel zwemmersjeuk kan veroorzaken is in onderzoek.</p>

134	PvdA	Cruisebelasting		15. Op pagina 50 worden de baten van de Cruisebelasting naar beneden bijgesteld. In de begroting 2023 zijn de baten voor de Cruisebelasting geraamd op 1.222.000 euro. In de toelichting in de Eerste Herziening/Voorjaarsnota 2023 stelt de introductie van de Cruisebelasting uit van 2024 naar 2025 waardoor er 300.000 aan baten in jaarschijf 2024 komen te vervallen. Daarnaast stelt het college dat daarnaast op basis van voortschrijdend inzicht de verwachte baten nogmaals met 1.000.000 naar beneden moeten worden bijgesteld. Voor jaarschijf 2024 betekent dit dan dat de baten in totaal 1.300.000 naar beneden worden bijgesteld, terwijl er in de Begroting 2023 slechts 1.222.000 euro aan baten zijn geraamd. Kan het college hier een toelichting op geven?	De genoemde € 1,2 mln in de Begroting 2023 is het nettobedrag, lees: inclusief de geraamde kosten. Dit veroorzaakt het verschil met de genoemde bedragen bij de Eerste Herziening/Voorjaarsnota 2023. Zie ook de toelichting op pagina 50 van de Begroting 2023.																								
135	PvdA	Cruisebelasting		16.A. Kan worden aangeven hoeveel euro's de Cruisebelasting in de gemeente Amsterdam jaarlijks opbrengt? B. Kan worden aangegeven of de gemeente Amsterdam een cruisebelasting oplegt als cruisepassagiers niet overnachten in Amsterdam (op het cruiseschip)? C. Hoeveel cruiseschepen zullen naar verwachting in 2024 aanmeren in Rotterdam? En hoeveel cruisepassagiers zullen deze cruiseschepen naar verwachting hebben?	Sinds 2019 kent Amsterdam een cruisebelasting: dagtoeristenbelasting voor passagiers van cruiseschepen. Dat betekent dat vanaf dat moment per passagier 8 euro per tijdvak van 24 uur wordt geheven, berekend vanaf het moment van aanmeren. Het verblijf van passagiers voor wie de cruise in Amsterdam aanvangt of eindigt wordt niet belast. In de begroting van de Gemeente Amsterdam is structureel € 2 mln euro opgenomen aan opbrengsten dagtoeristenbelasting cruisepassagiers. Rotterdam kende in 2019 in totaal ongeveer 100 calls van zee-cruiseschepen. Cruiseport Rotterdam (CPR) verwacht dat het aantal calls de komende jaren zal groeien. De verwachte maximumcapaciteit is 150 schepen per jaar. Cruiseschepen die in Rotterdam aanmeren zijn verschillend in omvang en daarmee aantal passagiers aan boord. Rekening houdend met moment van aan- en afmeren, bezettingsgraad, ontwikkelingen in de cruise markt, etc. gaan we er vanuit dat 30% van de calls blijft overnachten. Kortom, bij de totstandkoming van de verwachte opbrengsten is uitgegaan van een bandbreedte van 30 tot 45 calls met 150 tot 5.000 passagiers aan boord. Merk op: riviercruiseschepen zijn veelal kleiner in omvang en daarmee aantal passagiers.																								
136	PvdA	OZB		17.A. Het college wil het OZB-tarief voor woningen naar beneden bijstellen richting het tarief van de G4. Kan er een overzicht gegeven worden van het OZB-tarief voor woningen per gemeente van de G4? B. Kan worden aangegeven wat de gemiddelde OZB-woningwaarde is van woningen, waar de eigenaar zelf woont, per gemeente van de G4? C. Kan worden aangegeven wat de gemiddelde OZB-aanslag is van woningen, waar de eigenaar zelf woont, per gemeente van de G4? D. Kan worden aangegeven hoeveel woningen binnen de gemeente Rotterdam een OZB-woningwaarde hebben van meer dan 1 miljoen euro? E. Kan worden aangegeven wat de gemiddelde OZB-woningwaarde is van de woningen met een woningwaarde van meer dan 1 miljoen euro?	Voor de beantwoording van deze vraag is gebruik gemaakt van de COELO – Atlas van de lokale lasten 2023 en CBS. Beantwoording van vraag a t/m c is opgenomen in tabel: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gemeente</th> <th>OZB tarief woningen</th> <th>Gem. OZB aanslag eigen woning</th> <th>Gem. WOZ waarde eigen woning</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Utrecht</td> <td>0,0790%</td> <td>€ 454</td> <td>€ 574.380</td> </tr> <tr> <td>Amsterdam</td> <td>0,0431%</td> <td>€ 301</td> <td>€ 698.979</td> </tr> <tr> <td>Rotterdam</td> <td>0,0652%</td> <td>€ 282</td> <td>€ 433.160</td> </tr> <tr> <td>Den Haag</td> <td>0,0509%</td> <td>€ 251</td> <td>€ 493.006</td> </tr> <tr> <td>Gemiddelde (G4)</td> <td>0,0596%</td> <td>€ 322</td> <td>€ 540.802</td> </tr> </tbody> </table> Beantwoording vraag d en e: Rotterdam kent op dit moment 2.700 woningen met een ozb-woningwaarde van meer dan 1 miljoen euro. De gemiddelde ozb-woningwaarde van deze woningen is € 1,5 miljoen.	Gemeente	OZB tarief woningen	Gem. OZB aanslag eigen woning	Gem. WOZ waarde eigen woning	Utrecht	0,0790%	€ 454	€ 574.380	Amsterdam	0,0431%	€ 301	€ 698.979	Rotterdam	0,0652%	€ 282	€ 433.160	Den Haag	0,0509%	€ 251	€ 493.006	Gemiddelde (G4)	0,0596%	€ 322	€ 540.802
Gemeente	OZB tarief woningen	Gem. OZB aanslag eigen woning	Gem. WOZ waarde eigen woning																										
Utrecht	0,0790%	€ 454	€ 574.380																										
Amsterdam	0,0431%	€ 301	€ 698.979																										
Rotterdam	0,0652%	€ 282	€ 433.160																										
Den Haag	0,0509%	€ 251	€ 493.006																										
Gemiddelde (G4)	0,0596%	€ 322	€ 540.802																										
137	PvdA	Koningsdag		18.A. Op pagina 80 staat dat in de toelichting dat 1,5 miljoen aan giften zijn ontvangen voor Koningsdag 2023. Deze ontbreekt echter in de financiële tabel op pagina 80. Is dit een fout in de tabel of in de toelichting? B. Als dit een fout in de tabel is en de toelichting klopt, hoeveel heeft het bedrijfsleven hiervan overgemaakt aan de gemeente Rotterdam en hoeveel hebben andere (semi)publieke organen hiervan overgemaakt aan de gemeente Rotterdam?	Dit is zowel in de tabel of toelichting geen fout. Er is in de begroting 2023 € 1.500k opgenomen als giften. Deze is ook terug te vinden onder de bijdrage derden. In de tabel van mutaties staat echter een 0. Dit komt omdat hier het resultaat wordt toegelicht. In de begroting is aan baten € 1.500k opgenomen en daartegenover als lasten tevens € 1.500k, waardoor het resultaat om de begroting 0 is Van de € 1.500k is € 250k een bijdrage vanuit de provincie ZH. Restant is een gecombineerde bijdrage vanuit bedrijfsleven, stichtingen en particulieren.																								
138	PvdA	Cultuur		19.A. In de toelichting op 'handhaven cultuurniveau' staat dat met de toevoeging van 2,5 miljoen euro aan het cultuurbudget, deze meegroeit met de groei van de stad (inwoners/toeristen). Hoeveel euro's bedroeg het budget in 2021 voor het cultuurplan? En hoeveel euro's bedraagt het cultuurbudget in 2025 na deze toevoeging van 2,5 miljoen euro? B. Wat is de jaarlijkse index voor het cultuurplan-budget voor de jaren 2022, 2023 en 2024? C. Hoeveel inwoners telde Rotterdam in 2021? En hoeveel inwoners zal Rotterdam naar verwachting tellen in 2025? D. Is de toelichting dat het cultuurbudget meegroeit met de groei van de stad feitelijk juist?	Het Cultuurplan, Inclusief Rotterdamse Culturele Basis en Intermediaris bedroeg in 2021 € 92,1 mln. Het totale cultuurbudget in 2021 bedroeg € 145,8 mln. Het totale cultuurbudget in 2025 bedraagt volgens de meerjarenraming € 163,1 mln. B. Respectievelijk: 2,24%, 3,91% en 7,61%. C. In 2021: 651.269 en de prognose voor 2025 is 666.783 inwoners. Bron: OBI, basisregistratie Personen (BRP) bewerking door OBI D. Ja. Tussen 2021 en 2025 groeit de bevolking met 2,4%. Op basis van het cultuurbudget 2021 zou dit een stijging van € 3,5 mln. betekenen. Als deze stijging vervolgens wordt verhoogd naar prijspeil 2024, dus verhogen met het accres in 2022, 2023 en 2024, dan kom je uit op iets meer dan € 4,0 mln. De totale structurele toevoeging aan het cultuurbudget in 2025 bedraagt € 5,5 mln.																								
139	PvdA	Stadswinkel		20. Op pagina 91 staat dat de ambities voor Stadswinkel projecten naar beneden worden bijgesteld? Wat waren de oorspronkelijke ambities en wat worden de nieuwe ambities?	De ambitie was om de beschikbare gelden in te zetten om de dienstverlening aan balie in de publiekslocaties voor Burgerzaken continue te verbeteren en eigentijds te houden. Veelal betreft dit digitaliseringsinitiatieven voor burgerzakenproducten. Gedurende de paspoortenpiek worden deze initiatieven nu afgeschaald en wordt gefocust op het tijdig leveren van burgerzakenproducten voor Rotterdammers.																								
140	PvdA	Economie		21. Op pagina 101 staat in de toelichting dat vanaf 2024 er 655.000 euro minder beschikbaar is voor economische activiteiten. In de tabel staat in 2023 een bedrag van 500.000 euro en vanaf 2024 een bedrag van 530.000 euro. Kan dit verschil worden toegelicht?	De bijgestelde ambities op economische activiteiten bedraagt gemiddeld € 655k per jaar voor de periode vanaf 2024 (4 x € 655 = € 2.620k). Een deel van de bezuiniging heeft echter betrekking op 2023, waardoor de bedragen per jaar verschuiven. Gemiddeld blijft de bezuiniging € 655k per jaar vanaf 2024 (1 x € 500k + 4 x € 530k = € 2.620k).																								

141	PvdA	BRIDGE		22.Op pagina 124 staat in de toelichting dat de gemeente het project BRIDGE voortzet en hiervoor een bijstelling van 1,2 miljoen euro vanaf 2023 nodig is. In de tabel is dit bedrag niet terug te vinden. Kan dit verschil worden toegelicht?	Het project Bridge is t/m 2022 bekostigd met tijdelijke middelen vanuit de EU. In afwachting van een nieuwe EU-aanvraag continueert de gemeente de inzet voor Bridge door hiervoor zelf middelen beschikbaar te stellen. De begroting wordt daartoe opgehoogd met een bedrag van € 1,2 mln aan rijksmiddelen onderwijsachterstanden. Omdat deze budgetverhoging wordt gefinancierd met externe baten (rijksmiddelen onderwijsachterstanden) is dit voor de gemeente een saldo neutrale mutatie. Het effect voor de gemeente staat daarom op 'nul' in de tabel, conform de systematiek van boekhouding binnen de gemeente.
142	PvdA	Lekker Fit		23.Op pagina 145 staat dat er een heroverweging zal plaatsvinden van de beschikbare middelen om een bezuiniging op Lekker Fit/Milieu en Natuur Educatie/Topsport in te vullen. Wanneer is deze heroverweging gereed? En wordt deze heroverweging ook van te voren voorgelegd aan de gemeenteraad, voordat deze wordt geïmplementeerd?	Bezuiniging Lekker Fit wordt ingevuld bij de 2e herziening. De bezuinigingen op Topsport en NME uiterlijk voorjaar 2024.
143	PvdA	Volkstuinen		24.Het college geeft aan in de VJN dat de kostprijsdekkende huur van maatschappelijk vastgoed met ca. 10% zal worden verhoogd in plaats van met de cpi van 14,5%. Waarom geldt dit niet voor volkstuinen?	De huuropbrengst van de productgroep volkstuinen in 2022 is in totaal ca. € 2,3 miljoen. Op basis van een actuele berekening van de kostendekkende huur zullen de kosten voor het beheer en onderhoud van de volkstuinen in 2023 € 4,2 miljoen bedragen. Dit tekort zal, zoals gemeld, de komende jaren worden opgelost door de stapsgewijze doorgroei naar een kostendekkende huur. Dit jaar zal de huur als eerste stap worden verhoogd met het gebruikelijke Consumenten Prijs Indexcijfer, zoals ook in de huidige huurovereenkomst is opgenomen. Deze bedraagt voor 2023 14,5%.
144	PvdA	Couleur Locale		25.Op pagina 198 staat dat er vanaf 2024 500.000 euro bezuinigd zal worden op couleur locale. Er zal minder preventieve inzet zijn op kwetsbare Rotterdammers. Welke instellingen zullen minder subsidie krijgen door deze bezuiniging?	Het is aan partijen zelf of zij subsidie aanvragen; we kunnen niet op voorhand een overzicht geven. Wel kunnen we toelichten wat de wijzigingen zijn: 1. Couleur Locale wordt laagdrempeliger zodat kleinere lokale initiatieven gemakkelijker in aanmerking komen. 2. Het budgetplafond per aanvraag wordt gemaximeerd op € 35.000. Partijen die meer subsidie aanvragen komen hiervoor niet meer in aanmerking. Kleinere initiatieven die voorheen door grotere partijen werden weggedrukt komen daarentegen wel in aanmerking. 3. Deze 500.000 wordt ingezet voor uitbreiding van jeugdparticipatie en voor een regeling leerondersteuning. Een deel van de partijen die via Couleur Locale subsidie ontving kan straks gebruik maken van deze mogelijkheden.
145	PvdA	Zorg		26.Er wordt een extra taakstellende bezuiniging op het programma Zorg, Welzijn en Wijkteams doorgevoerd van in totaal 12,4 miljoen euro (bovenop immense de taakstelling die bij de Begroting 2023 is vastgesteld). Wanneer krijgt de gemeenteraad een voorstel van het college over de invulling van deze extra bezuiniging?	Om overlap met de BOZ te voorkomen zijn de budgetten die onder de BOZ vallen uitgezonderd voor de 3% taakstellende bezuiniging. Er loopt een proces voor het ophalen van concrete voorstellen voor invulling van de taakstellende bezuiniging. U wordt later geïnformeerd over de nadere invulling van deze taakstelling.
146	PvdA	Schuldhelpverlening		27.Kan uiteengezet worden hoeveel geld beschikbaar is voor beleid schuldhulpverlening 2023, en de raming van aankomende jaren? En dan graag een uitsplitsing van gemeentegeld, bijdrage Rijk, opbrengsten derden, etc. En ook graag een uitsplitsing welk bedrag naar welk programma gaat vanuit het Rotterdamse budget schuldhulpverlening.	Zie bijlage Vraag 146 & 147 voor de specificatie
147	PvdA	Armoede		28.Kan uiteengezet worden hoeveel geld beschikbaar is voor armoedebeleid dit jaar, en de raming voor komende jaren? En dan graag een uitsplitsing van gemeentegeld, bijdrage Rijk, opbrengsten derden, etc. En ook graag een uitsplitsing welk bedrag naar welk programma gaat vanuit het Rotterdamse budget armoede.	Zie bijlage Vraag 146 & 147 voor de specificatie
148	PvdA	Bijzondere bijstand		29.Hoeveel van de bijzondere bijstand is in 2023 begroot voor bewindvoerskosten, zowel het percentage als het absolute bedrag?	62% / € 17,6 mln
149	PvdA	Armoede		30.In 2023 wordt 2,6 miljoen onttrokken uit het bestemmingsreserve armoedebeleid voor het continueren van armoedebestrijding. Daarnaast wordt 2,3 miljoen onttrokken uit bestemmingsreserve armoedebeleid voor de toegenomen vraag naar schuldhulpverlening. Kan uitgesplitst worden waar deze bedragen aan uitgegeven gaan worden?	In 2023 wordt er uit de bestemmingsreserve armoede 1 mln onttrokken voor de gezinsaanpak, 1 mln voor het actieplan Geldzorgen en 0,5 mln om meer subsidies te kunnen verstrekken en zodoende meer samen te werken met de stad. Met betrekking tot het 2e deel van de vraag wordt verwezen naar vraag 81.
150	PvdA	Schuldhelpverlening		31.Bestemmingsreserve gemeentelijk schuldbeleid: deze extra middelen zijn bestemd om de inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen gelet op de voorziene toename van de schuldenproblematiek. Er zal aankomende jaren geen aanspraak op gemaakt worden volgens de tabel. Waarom wordt komende jaren geen geld onttrokken, gezien de toenemende vraag naar schuldhulpverlening?	De bestemmingsreserve schuldbeleid is vanuit vorige jaren op verzoek van uw raad gevormd vanuit eerdere onderbesteding zodat de middelen voor het schuldenbeleid beschikbaar blijven voor Rotterdammers in schulden en/of armoede. Aangezien er continue gemonitord wordt en het duidelijk is wat de consequenties zijn van de voorjaarsnota, zal er in de 2e herziening een voorstel worden gedaan voor het onttrekken van de bestemmingsreserve schulden.
151	PvdA	Armoede en schulden		32.Ook zal vanaf volgend jaar minder geld worden uitgegeven aan personeel. Kan concreet gemaakt worden welke effecten dit heeft voor de afdeling?	Naast de opgaven in de verschillende portefeuilles is er ook een aanvullende organisatieopgave. Hoe deze invulling zal gaan, zal in het tweede halfjaar duidelijk(er) worden. Op onderdelen zal een efficiency slag gemaakt moeten worden en we zullen meer moeten samenwerken met partners in de stad. Op voorhand willen we geen afbreuk doen aan de ambities en de dienstverlening maar we zullen op onderdelen wel scherpe keuzes moeten maken. Nu is nog niet exact aan te geven welke effect dit gaat hebben. Welke effecten dat exact heeft voor de afdeling is nog moeilijk te zeggen.
152	PvdA	Armoede		33.Dit jaar is 1,1 miljoen van het Armoedefonds besteed aan het continueren van de gezinsaanpak. Afgelopen periode werd de gezinsaanpak gefinancierd uit incidentele middelen. Uit welke middelen is de gezinsaanpak de voorgaande periode gefinancierd?	Uit verschillende onderbestedingen van het armoedebeleid.
153	PvdA	Kinderparadijs Meidoorn		34.Wij hebben begrepen dat Kinderparadijs Meidoorn niet meer vanuit Couleur Locale wordt betaald. Afgelopen jaar kregen zij 568.000 euro. Aan welke partij(en) wordt dit budget nu gegund?	De aanvragen voor Couleur Locale 2024 dienen uiterlijk 1 oktober 2023 ingediend te worden via het subsideportaal. Op dit moment kunnen wij deze vraag niet beantwoorden, omdat wij simpelweg niet weten welke aanvragen binnen komen en daarmee gepaard is het nog niet bekend wat de punten toekenning zal worden op basis van het afwegingskader.
154	PvdA	Kinderparadijs Meidoorn		Uit de bestemmingsreserve Maatschappelijke Participatie Gebieden wordt in 2023 eenmalig € 294.000 onttrokken voor de dekking van de subsidie aan Stichting Kinderparadijs Meidoorn. 35.Krijgt Kinderparadijs Meidoorn, naast dit bedrag, nog meer gemeentelijke subsidies? Hoeveel krijgen zij in totaal in 2023?	In totaal heeft het Kinderparadijs voor 2023 een bedrag ad. €568.782,00. Daarvan € 294.000 uit bestemmingsreserve Maatschappelijke Participatie Gebieden en € 274.782 vanuit algemene middelen van Preventie en Welzijn. Subsidie 2023 is verleend vanuit de SvR.

155	PvdA	Kinderparadijs Meidoorn		36.Hoeveel zal het Kinderparadijs Meidoorn volgend jaar aan subsidies krijgen vanuit de gemeente?	Voor 2024 heeft het Kinderparadijs d.d. 1 juni 2023 een integrale aanvraag ingediend ad. €687.000,00. hiervoor worden verschillende subsidieregelingen aangewend.De aanvraag zal conform de subsidievoorwaarden en eventueel bijbehorende afwegingskaders worden beoordeeld. Op dit moment is er nog geen helderheid of alle aanwendende regelingen zullen weigeren danwel toekennen, omdat de beoordeling momenteel in behandeling is.
156	PvdA	Burgerschap		37.De gemeentelijke aanvulling van burgerschap komt te vervallen. Welke ambities, en daarmee elementen, worden hierdoor bijgesteld in het burgerschapsaanbod en hoe?	Vanuit de gemeente is de afgelopen beleidsperiode geld beschikbaar gesteld voor scholen om hun burgerschapsonderwijs vorm te geven via professionalisering van de leerkrachten en het organiseren van activiteiten. De inhoud van het burgerschapsonderwijs was en blijft de verantwoordelijkheid van de scholen. Met de nieuwe burgerschapswet van augustus 2021 heeft het Rijk burgerschap hoger op de agenda gezet. Er zijn vanuit het Rijk extra gelden voor het onderwijs ter beschikking gesteld voor het verzorgen van basisvaardigheden (waaronder burgerschap). https://www.dus-i.nl/subsidies/verbetering-basisvaardigheden . Vanuit de gemeente is op de website van onderwijs010 een burgerschapspagina ingericht met daarop (gratis) aanbod burgerschapsonderwijs. Dit betreft actueel aanbod.
157	PvdA	Leerlingenvervoer		38. Er zal een scherpere aanpak van indicatie worden gehanteerd voor het leerlingenvervoer. Welke scherpere aanpak indicatie wordt gehanteerd. Hoeveel leerlingen zullen er verwacht minder instromen en hoeveel leerlingen zullen naar verwachting uitstromen?	Bij het beoordelen van de aanvragen zal strikter de voorwaarden in de verordening worden nageleefd. Daarnaast wordt bij elke aanvraag expliciet artikel 4 van de verordening over zelfredzaamheid getoetst en wordt gekeken naar de mogelijkheden in eigen netwerk. Het doel is om toe te werken naar meer zelfredzaamheid voor leerlingen, door te stimuleren het OV te (leren)gebruiken. Naar verwachting zullen 100 van de 400 kansrijke leerlingen uit het zittende bestand uitstromen. Van de nieuwe aanvragen zal dat 40% zijn in plaats van 60% voorheen.
158	PvdA	Leerlingenvervoer		Geschat wordt dat de doorstroom naar persoonsvervoer of zelfstandig reizen omhoog gaat. Trevel werkt momenteel samen met de gemeente, GoOV en MEE voor begeleiding bij leren reizen met het OV of leren fietsen. 39. Is dit er voor deze initiatieven dan ook een intensivering van middelen te zien? Of vallen deze kosten ook onder hetgeen nu op bezuinigd gaat worden?	Er is geen intensivering van middelen.
159	PvdA	Onderwijs		40.Waar gaan de bijstellingen van de ambities door de structurele terugvorderingen (jaarlijks 1.250.000) van onderwijssubsidies landen?	Op basis van historische gegevens is de omvang bepaald van de jaarlijkse onderuitputting van onderwijssubsidies (circa € 1,2 mln). De onderbesteding wordt veelal veroorzaakt door vertragingen, veranderende omstandigheden en planningsoptimisme. Dit wordt met de subsidiepartners jaarlijks verrekend door de subsidies bij het verantwoordingsmoment lager vast te stellen. Dat betekent dat ambities niet aan de voorkant worden bijgesteld, maar dat dit bedrag op basis van historische gegevens zal terugvloeien naar de jaarrekening van de gemeente.
160	PvdA	Schoolzorgteams		41. Hoeveel schoolzorgteams kunnen, samen met de intensiveringen, structureel opgezet worden?	Met de extra middelen kunnen in totaal op 125 scholen Schoolzorgteams opgezet, en waar al opgezet, gecontinueerd worden
161	PvdA	Onderwijs		Vanuit het raadsbesluit over de Rotterdamse InvesteringsMotor (RIM) zijn er langjarig voldoende financiële middelen beschikbaar voor de vervangingsopgave van schoolgebouwen. 42.Hoeveel geld gaat dit jaar vanuit de RIM naar onderwijshuisvesting? Kan uitgesplitst worden hoeveel naar elk vervanging gaat? Idem voor 2024-2027	Op dit moment zijn er binnen de huidige begroting voor 2023 en 2024 nog voldoende middelen aanwezig om de kapitaallasten van afgeronde investeringen te kunnen dekken. Voor 2025 en verder zullen er middelen uit de RIM worden toegevoegd aan de begroting. In de VIMIP zijn de effecten van de investeringen op de meerjarenbegroting zichtbaar op programmaniveau
162	PvdA	Onderwijs		43.uit welke andere bestemmingen komt geld vrij voor onderwijshuisvesting? Zo ja, hoeveel en kan uitgesplitst worden voor welke projecten?	Vanuit de NPRZ komen ook middelen voor onderwijshuisvesting en vanuit de SUVIS-regeling van het Rijk voor ventilatie. De NPRZ is voor de projecten Stadionpark en Onderwijslocatie Laan op Zuid en bedraagt € 14 miljoen. Voor de SUVIS-regeling geldt dat scholen via de gemeente een bijdrage konden aanvragen bij het Rijk om de ventilatie in hun gebouwen op orde te brengen. Het Rijk heeft € 9,2 miljoen verstrekt voor 45 projecten. Via de Sisa-staat bij de jaarrekening wordt de inzet hiervan verantwoord richting het Rijk.
163	PvdA	Onderwijs		Te zien is dat de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves bestaande stad worden ingezet voor o.a. de RIM. 44.Gaat een deel van de onttrekkingen naar de vervangingsopgave onderwijsgebouwen? Zo ja, hoeveel?	Ja, de RIM wordt gevuld met eventuele vrijval van budgetten voor kapitaallasten voor het gehele gemeentelijk vastgoed en wordt aangevuld vanuit de algemene middelen. Vanuit de RIM worden vervolgens de kapitaallasten voor al het vervangen gemeentelijk vastgoed gedekt, dus ook onderwijshuisvesting. Via de IHP's wordt gestuurd op de totale opgave (omvang en planning). De verdeling is per jaar verschillend.
164	PvdA	Onderwijs		Binnen de begroting voor onderwijshuisvesting is geld gereserveerd voor de dekking van schade aan schoolgebouwen. Schades zijn incidenteel van aard, waardoor de structureel beschikbare middelen niet altijd worden benut. Er wordt jaarlijks 460.000 bezuinigd. Schades die zich eventueel voordoen zullen vallen in het jaarrekeningresultaat. 45.Zou dit jaarlijkse bedrag normaliter volledig gereserveerd zijn voor schade of kan het ook ingezet worden voor andere doeleinden binnen onderwijshuisvesting?	Het bedrag is inderdaad volledig gereserveerd om schadeposten te kunnen betalen. Slechts door een begrotingswijziging kan het anders ingezet worden binnen onderwijshuisvesting. Daar is echter geen noodzaak toe. Gezien het incidentele karakter en de structurele onderbesteding op deze post is besloten hierop te bezuinigen.
165	PvdA	Digitale inclusie		Voor de jaren 2024 en 2025 wordt 5M (2,5M per jaar) geïntensiveerd voor "digitale inclusie". 46.Klopt het dat dit het totale budget is wat uitgegeven wordt in het kader van digitale inclusie in deze collegeperiode? Graag met uitleg waarom wel of niet.	Dit hoeft niet het totale budget te zijn wat aan digitale inclusie wordt uitgegeven in deze collegeperiode. Momenteel worden de mogelijkheden van bijvoorbeeld cofinanciering met het Rijk of het Groeifonds en/of andere Europese subsidies. Daarnaast zijn er ook nog 'corona-herstel-gelden' uit de vorige collegeperiode beschikbaar die tot en met 2025 aan het overbruggen van de digitale kloof kunnen worden besteed.
166	PvdA	Digitale inclusie		47.De gemeenteraad heeft nog geen kader of plan voor digitale inclusie gezien. Wat is de specificatie voor de begroote uitgaven in het kader van digitale inclusie?	2)Deze vraag kan op dit moment niet beantwoord worden omdat een eerdere uitnodiging aan de gemeenteraad voor een technische (tafeltjes) sessie nauwelijks belangstellenden opleverde. Om die reden wordt nu een andere manier gezocht om de gemeenteraad te betrekken bij de inhoudelijke totstandkoming van het actieprogramma digitale inclusie. Er vindt op dit moment een heroriëntatie en -overweging plaats wat er kan worden gedaan voor het 'kaderstellende' budget van 2,5M per jaar. We verwachten dat het kader inclusief actieprogramma kort na het zomerreces kan worden voorgelegd aan de raad en er alsnog voldoende belangstelling bestaat onder raadsleden om na vaststelling van de kaders, input te leveren bij de totstandkoming van een op het beschikbare budget passende definitieve versie van het actieprogramma digitale inclusie.
167	PvdA	Digitaliseringsagenda		Voor de digitaliseringsagenda (bedrijfsvoering/informatievoorziening en automatisering) lijken geen financiële veranderingen te hebben plaatsgevonden. 48.Kan gespecificeerd worden welke bedragen precies begroot zijn voor het onderwerp 'digitaliseringszaken' en of dit volledig valt onder de digitaliseringsagenda of dat het meer programma's betreft?	Beschikbaar aan DA budget: De oorspronkelijke begroting van de Digitaliseringsagenda bedroeg € 15,1 mln in 2023. Hiervan is reeds een deel overgeheveld naar de lijnorganisatie voor structurele beheerkosten. De stand bij de 1e herziening 2023 is circa 10,1 mln. Daarnaast zal er nog een aantal overhevelingen naar de lijn volgen (bij de 2e herziening). Na deze verwachte budgetoverhevelingen naar de lijn resteert er circa € 6,5 mln aan DA-begroting bij aanvang van 2024. Daarnaast heeft de gemeenteraad in november 2022 de motie: Integrale herziening Rotterdamse digitaliseringsagenda aangenomen (22bb007566). In deze motie wordt gevraagd een overzicht te presenteren van alle programma's rondom digitalisering, inclusief verantwoordelijk wethouder, planning en financiële paragraaf. En daarnaast de huidige digitaliseringsagenda in 2023 integraal te herzien. Het proces om deze motie te beantwoorden loopt.

168	PvdA	Geweld en intimidatie		Rotterdamers hebben te maken met gender-gerelateerd (psychisch) geweld en intimidatie, zowel voor- als achter de voordeur. We zien de volgende financiële wijzigingen op de onderwerpen "vrouwenopvang" en "straatintimidatie": 49.Welke andere programma's zou het college kunnen categoriseren als "gender-gerelateerd (psychisch) geweld en intimidatie, zowel voor- als achter de voordeur"? En hoeveel is voor elk van deze (sub)programma's begroot?	Er is geen uitspraak te doen over welke ander programma's gecategoriseerd kunnen worden als gender-gerelateerd (psychisch) geweld en intimidatie, zowel voor- als achter de voordeur. Derhalve is ook geen uitspraak te doen over wat er was begroot en wat de veranderingen zijn. Op een aantal beleidsterreinen speelt gender wel een rol (bijvoorbeeld discriminatie, Ibhitiqa-), maar dat is nergens gespecificeerd in aparte aanpakken of budgetten. Ook bij vrouwenopvang bijvoorbeeld is gender verweven in een aantal onderdelen van de aanpak huiselijk geweld maar niet alle huiselijk geweld is gender gerelateerd. Huiselijk geweld kan situationeel geweld zijn (bijvoorbeeld met armoede als achtergrond). Gender speelt dan geen rol. Ook ouderenmishandeling of kindermishandeling heeft geen gender aspect.
169	PvdA	Geweld en intimidatie		50.Voor het totaal van de programma's in de categorie "gender-gerelateerd (psychisch) geweld en intimidatie, zowel voor- als achter de voordeur" zien wij graag: wat was begroot in de begroting 2023, wat is het totaal aan financiële veranderingen in de voorjaarsnota en wat is dan de nieuwe som van het begrootte totaal voor deze programma's?	Er is geen uitspraak te doen over welke ander programma's gecategoriseerd kunnen worden als gender-gerelateerd (psychisch) geweld en intimidatie, zowel voor- als achter de voordeur. Derhalve is ook geen uitspraak te doen over wat er was begroot en wat de veranderingen zijn. Op een aantal beleidsterreinen speelt gender wel een rol (bijvoorbeeld discriminatie, Ibhitiqa-), maar dat is nergens gespecificeerd in aparte aanpakken of budgetten. Ook bij vrouwenopvang bijvoorbeeld is gender verweven in een aantal onderdelen van de aanpak huiselijk geweld maar niet alle huiselijk geweld is gender gerelateerd. Huiselijk geweld kan situationeel geweld zijn (bijvoorbeeld met armoede als achtergrond). Gender speelt dan geen rol. Ook ouderenmishandeling of kindermishandeling heeft geen gender aspect.
170	PvdA	Vastgoed		51.Maatschappelijk vastgoed verkopen: moet er om aan de bestuurlijke opdracht bij SO te voldoen bij de dalende vastgoedprijzen meer objecten worden verkocht?	Maatschappelijk vastgoed is vastgoed dat een bijdrage levert aan uitvoering van beleidstaken van de gemeente Rotterdam, zoals sport en recreatie, onderwijs etc. Zolang dit vastgoed wordt ingezet voor deze doelen, wordt het niet verkocht. De verkoop van het overige vastgoed (de verkooplijst), waaronder soms ook vastgoed met publiekrechtelijke bestemming "Maatschappelijk", heeft wel invloed op het resultaat. Dalende verkoopprijzen hebben uiteraard een neerwaartse invloed op het verkoopresultaat. De bestuursopdracht gaat echter niet over resultaat in absolute zin, maar over de financiële uitgangspunten en kaders die van toepassing zijn op de vastgoedbegroting (o.a. ten aanzien van de verkooplijst). Vastgoed wordt niet verkocht om resultaat te behalen, maar omdat het maatschappelijk nut niet meer aan de orde is.
172	PvdA	Goede groei		53.Er wordt 1,3 mln. bezuinigd op post onvoorzien goede groei. Die post was er met oog op risico's. Wat is gedaan waardoor die risico's zijn verdwenen?	Voor 2023 is de bezuiniging gevonden door de post onvoorzien (het opstarten van kansrijke en bij vaststelling van de begroting nog niet bekende) nieuwe projecten te schrappen, we zetten dus geen nieuwe projecten in gang in 2023. Voor de jaren daarna is nog niet bekend hoe deze bezuiniging operationeel moet worden ingevoerd. Mogelijke oplossing waar het bestuur aan denkt is het beperken van de overmaat in de planvoorraad, het versnellen van de doorlooptijden van de ruimtelijke besluitvormingsprocedures, het verhogen van het kostenverhaal van plankosten in de voorbereidingsfase, het eerder toerekenen van personele lasten aan de projectbudgetten, het maken van scherpere keuzes over de startmomenten van nieuwe grootschalige gebiedsontwikkelingen, en het herdefiniëren van de taken en rollen tussen overheid en marktpartijen door bijvoorbeeld meer producten zoals een Masterplan, NVU, bestemmingsplan of voeren van een grondexploitatie door marktpartijen te laten organiseren.
173	PvdA	Vastgoed		54.Librjesteeg jaar leeg, kost 2.5 mln. Welke andere plannen zijn er onderzocht om leegstand te voorkomen	De Librijesteeg is een pand van de gemeente. Afdeling Concernhuisvesting vertrekt eind 4e kwartaal 2023 uit de Librijesteeg. Het pand zou in eerste instantie daarna verkocht gaan worden, maar is nu nodig als tijdelijke locatie voor de Bibliotheek. Echter, de huur gaat naar verwachting pas in vanaf 1 januari 2026. Dan gaat de bibliotheek ook huur betalen. Het pand moet nog geschikt gemaakt worden voor deze tijdelijke huisvesting van de Bibliotheek. Start van de werkzaamheden staat nu gepland voor eind 2024 Dit betekent dat er geen huur wordt ontvangen in 2024 en 2025; er ontstaan (frictie-) kosten van ongeveer € 2.5 mln. Vanuit Vastgoed wordt onderzocht of een alternatieve invulling mogelijk is om deze tijdelijke leegstand in 2024 te voorkomen. De verwachting is echter dat dit de frictiekosten niet zal wegnemen.
174	PvdA	Cultuur		55.Cultuur: We lezen over een kasschuif cultuur van 6 ton. Omdat oa groot deel advieswerk in 2023 zou zijn. Vreemd want instellingen dienen hun plannen pas op 1/2/24 in. Dan moet het advieswerk verricht worden. Welke grote voorbereidingskosten worden in 2023 al gemaakt?	In 2023 worden alle organisatiekosten voor het Cultuurplan gemaakt. In 2024 zullen de kosten voornamelijk uit vacatiegelden bestaan. De kosten voor het cultuurplan worden gedekt uit de middelen die voorheen waren besteed aan de RKS/RRKC. In 2022 zijn de kosten voor de afbouw van de RKS ook ten laste gekomen van dit bedrag. Daarboven is ook een begin gemaakt met het transitieproces waarvan de kosten ook worden gedekt uit de RKS gelden. In 2022 is zodoende een tijdelijk dekkingsprobleem dat zich de komende jaren weer reikt.
175	PvdA	Bijstand		56.Pagina 186: uitgegaan van 'betere prestaties dan landelijk beeld' bij aantallen in de bijstand. Hoe verhoudt zich dit tot het meest recente beeld waar Rotterdam het juist slechter doet dan landelijk. Op grond van welke informatie is de aanname gedaan?	In de laatste ramingen van het landelijke bijstandsvolume van het CPB (Centraal Economisch Plan, gepubliceerd in maart 2023) wordt uitgegaan van een daling van het landelijke gemiddelde van 1,4%. Voor het ramen van de uitkeringslasten 2023 is in de Voorjaarsnota uitgegaan van de jaarlijkse streefwaarden om te komen tot de collegetarget van 30.000 bijstandsuitkeringen eind 2025, namelijk 32.325 eind 2023. Uitgaande van deze ambitie presteert Rotterdam 1,6% beter dan het landelijk gemiddelde.
176	PvdA	Bijstand		57.Pagina 186: minder dienstverlening jongeren, waar bestaat die concreet uit	Dit wordt nog uitgewerkt: een mogelijke invulling is het verhogen van de caseload van de jongerenconsulenten.
177	PvdA	Rotterdam Onbeperkt		58.Pagina 198: 4 ton extra voor Rotterdam onbeperkt: ik kon niet vinden waar die aan besteed gaat worden	De € 400.000 wordt ingezet voor uitvoering van de Lokale Agenda Toegankelijkheid 2023-2024. Hiermee voeren we acties uit die leiden tot een structurele verbetering van de toegankelijkheid in de stad. De nadruk ligt hierbij op het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid in de buitenruimte zoals het toegankelijker maken van overstekplaatsen en looproutes. Daarnaast wordt ingezet op toegankelijker publiekslocaties zoals de huizen van de wijk.
178	PvdA	Transitieplekken		59.Tussenvoorziening: 1,5 mln. uitgetrokken voor realiseren van 200 plekken. Hoeveel van deze plekken zijn inmiddels gerealiseerd? Wanneer verwacht het college alle 200 plekken gerealiseerd te hebben?	Invulling van deze plekken is onderwerp van gesprek en vraagt nog nadere uitwerking.
179	Volt	Taal		Het college heeft als streefwaarde voor 2023 6350 gestarte trajecten basisvaardigheden en heeft dit jaar tot april 1895 gerealiseerd. Vraag: is het college voornemens om in de periode mei - december 2023 nog 4455 trajecten te starten? Hoeveel trajecten zijn er in de periode april tot nu gestart?	Ja. Vanaf april tot eind mei zijn 1.577 trajecten gestart. In totaal zijn dit jaar 3.472 trajecten gestart.
180	Volt	Onderwijs		Wat zijn de cijfers als het gaat om het aanbieden van digitale vaardigheden en techniek op school? Is in beeld hoeveel scholen in Rotterdam dit doen en zo ja, hoeveel? In welke leeftijdscategorie krijgen kinderen digitale vaardigheden en techniekonderwijs?	Kinderen krijgen digitale vaardigheden en techniekonderwijs op basis van het onderwijsprogramma en de curriculumrichtlijnen van hun school. De nieuwe kerndoelen (vanaf 2023) voor digitale geletterdheid zullen scholen helpen bij het vormgeven van deze vaardigheden. Het exacte moment waarop ze worden aangeboden kan verschillen, maar over het algemeen worden ze geïntegreerd in het curriculum tijdens het primair en voortgezet onderwijs. Het is lastig om specifieke cijfers te geven over het aanbieden van digitale vaardigheden en techniek op school, omdat dit afhangt van verschillende factoren en de implementatie van het curriculum. Het aanbod en de frequentie kunnen variëren per school, regio en leeftijdscategorie. Het aantal scholen in Rotterdam dat digitale vaardigheden en techniekonderwijs aanbiedt, kan ook variëren afhankelijk van het schoolbeleid, profielaanbod van vmbo-scholen, beschikbare middelen en de focus van de school. Daarom is er geen algemeen overzicht beschikbaar, tenzij er specifieke richtlijnen of kaders worden gegeven in de vraagstelling.
181	Volt	Inburgering		de taakstelling voor 2023 is het huisvesten van 1795 statushouders. Hiervan zijn 438 tot en met april gehuisvest. Hoeveel zijn er in de periode mei tot nu gerealiseerd?	De taakstelling is 784 voor het eerste half jaar en we hadden in 2022 een voorsprong op de taakstelling van 97. Totaal moeten we 687 statushouders huisvesten het eerste half jaar. Tot en met 19 juni zijn er 487 statushouders gehuisvest en moeten we nog 200 statushouders huisvesten in het eerste half jaar. De hier boven genoemde taakstelling van 438 was de behaalde taakstelling tot en mei, niet tot en met april.

182	Volt	Oekraïne		Wat zijn de gemeentelijke opvanglocaties waar momenteel 1124 Oekraïense vluchtelingen verblijven? Tot hoe lang verblijven de 1235 (gemiddeld) bij particulieren? Gaat dit om particulieren in Rotterdam zelf of ook de omgeving? Gaat het hier om tijdelijke opvang of langdurig? Waar gaat een Oekraïense vluchteling naar toe als verblijf bij een particulier niet meer mogelijk is?	Zie bijlage vraag 182
183	Volt	Bruggenaanpak		Kan het college informatie delen over het bruggenprogramma, in ieder geval over het budget, de aanpak, welke bruggen het om gaat en wat het tijdsplan is per brug? Hoeveel bruggen heeft Rotterdam in totaal? Welke daarvan hebben onderhoud nodig en wanneer? Om wat voor werkzaamheden gaat het?	De hoofddoelstelling van het bruggenprogramma is: Het aanbieden van aantoonbaar veilige en toekomstbestendige objecten, als onderdeel van het stedelijk netwerk, aan de burgers, ondernemers en bedrijven van Rotterdam. Subdoelstellingen zijn onder andere (i) voorzieningen zijn up-to-date (geen verouderde systemen), (ii) de objecten op afstand en lokaal bedienbaar. De nieuwe/gerenoveerde brug en sluis is gereed voor de toekomst. Er is rekening gehouden met eventueel nieuw gebruik en bezien is of er mogelijkheden zijn om vraagstukken omtrent energie, circulariteit, hittebestendigheid op een praktische manier in het programma mee te nemen. Er zijn nog geen eisen voor alle bruggen vastgelegd, dus over de aanpak per brug, het tijdsplan en het uiteindelijk benodigd budget, is in deze fase nog geen uitspraak te doen. De gemeente Rotterdam beheert 40 beweegbare bruggen en 11 sluisen. In het areaal bruggen zijn verder ca 250 vaste verkeersbruggen en ca 900 fiets- en voetgangersbruggen in beheer bij de gemeente. De exacte scope van de werkzaamheden is per object verschillend en onder andere afhankelijk van de langetermijnvisie en de onderhoudsstaat. Een groot deel van de objecten dienen omgebouwd te worden naar afstandsbediening, zodat de bruggen op afstand bediend kunnen worden en hebben regulier groot onderhoud nodig. De benodigde vormen van onderhoud binnen het bruggen programma zullen zeer verschillend zijn. Waar bij de ene brug bijvoorbeeld slechts een slijtaag vervangen zal worden, zal het voor andere bruggen benodigd zijn dat de hele brugklep vervangen wordt. Op dit moment is in het programma nog niet bekend welke vorm van onderhoud precies per brug benodigd is. Uiteraard onderhoudt de gemeente de bruggen tot aan deze vorm van groot onderhoud, zodat ongeplande uitval van objecten zo veel mogelijk wordt beperkt.
184	Volt	Dienstverlening		Op basis van signalen zijn er initiatieven ter verbetering van de tevredenheid ingezet, waaronder het direct het juiste antwoord geven op een vraag aan de telefoon. Hiermee kan terugbellen en doorverbinden voorkomen worden. Hoe kan er direct het juiste antwoord gegeven worden? Wat gebeurt er nu anders dan voorheen? Kan dit nader worden toegelicht?	De gemeente is bezig met de zogenaamde first-time fix. Veel vragen konden tot voor kort niet in de 1stelijns telefonie behandeld worden. Bijvoorbeeld een statusverzoek of een aanvraag tot een betalingsregeling. Daar moest voorheen een terugbelnotitie voor worden gemaakt. Dat is inefficiënt voor de gemeente en vervelend voor de Rotterdammer, die moet wachten. Met verschillende projecten is de gemeente bezig om informatie en systemen te ontsluiten, zodat deze vragen wel meteen beantwoord kunnen worden. Een voorbeeld: Rotterdammers kunnen nu hun betalingsregeling aanvragen via 14 010. Of hun WMO-status aanvraag verzoeken. Dergelijke projecten hebben al geleid tot 70.000 minder doorverbindingen. We zien dat terug in de tevredenheid (gemiddeld rond de 7,5). Dergelijke projecten worden door de hele gemeente (met succes) opgezet.
185	Volt	Autoluw		Hoe maakt het college de stad tot nu toe autoluw? Wat is de stand van zaken per juni 2023? Wat is er in de periode 2023 ingezet?	In het coalitieakkoord is opgenomen dat tijdens het opstellen van het VCP wordt gewerkt aan het autoluw maken van de binnenstad en enkele wijken rondom de binnenstad. Onderstaand vindt u projecten die op verschillende manieren bijdragen aan deze ambitie. Deze lijst bestaat uit een aantal uitvoeringsprojecten die als uitgangspunt worden genomen bij het opstellen van het VCP. Deze dienen als uitgangspunt, aangezien hier middelen voor geregeld zijn en deze invloed hebben op de verkeerscirculatie in het plangebied. Het gaat om de volgende straten en locaties: •Claes de Vrieselaan •Hofplein •Jonker Fransstraat •Maastunnelcorridor (HOV en fietsstraten ventwegen) •Rodenrijselaan-Rodenrijsstraat •Twee pleinen aanpak (Eendrachtsplein/Kruisplein) •Van Aerssenlaan •Vasteland •Willemsbrug Daarnaast hebben wij ambities voor aanpassingen op de volgende straten, hier kunnen nog meer straten aan toe worden toegevoegd: •Witte de Withstraat •Meent •Nieuwe Binnenweg •Zaagmolenstraat •Zwart Janstraat
186	Volt	OV		Hoe maakt het college het OV aantrekkelijk? Welke acties worden verricht? Welke investeringen zijn hier gedaan?	Voor deze vraag verwijzen we naar het antwoord van vraag 89
187	Volt	Youth Olympic Games		Waarom is de kans op succes minimaal? Wat had het college voor ogen?	In deze raadsinformatiebrief is uitgelegd wat het college beoogde met de YOG en waarom de kans op succes minimaal was: https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/d6bb3360-8857-4f17-b4d4-371ce2968498?documentid=3296340c-3838-4393-b010-1f3332fc0b02
188	Volt	Sport		Wat was de sportdeelname in de periode voor 2022? Hoe komt de 1% stijging in het meetmoment 2022/2023?	Voor de nulmeting: In het seizoen 2020/2021 was de sportdeelname 58% Op de nulmeting: In het seizoen 2021/2022 was de sportdeelname 61% Einddoel is een relatieve toename van 10% in sportdeelname in het seizoen 2024/2025, in vergelijking met 2021-2022: van 61% naar 67%. De maatregelen die worden ingezet zullen niet direct resultaat opleveren, dit heeft enige aanlooptijd nodig. We verwachten daarom: - in het eerste jaar (seizoen 2022/23) een 1% relatieve toename - in het tweede jaar (seizoen 2023/24) een 2% relatieve toename - in het laatste jaar (seizoen 2024/25) uiteindelijk de relatieve toename van 10% Deze verwachte toename is afgestemd met nationale sportkoepel NOC*NSF die dit een realistisch scenario acht.
189	Volt	Kansengelijkheid		Hoe meel het college de stand van de kansengelijkheid en wat is de ambitie? Hoe meel het college de acceptatie in onze stad?	De wethouder zal deze vraag meenemen en beantwoorden tijdens de commissiebehandeling WIOSSAN.
190	Volt	Collegetarget 20h groen		De collegetarget wil 20 ha (netto) groen erbij realiseren. Hoeveel procent daarvan zal openbaar toegankelijk groen zijn waar Rotterdamers kunnen recreëren?	Bij de definitie van de 20 hectare extra groen wordt zowel groen in de openbare ruimte als groen op daken meegerekend. Bij de eerste rapportage in eerste kwartaal 2024 zal duidelijk zijn hoeveel daarvan in openbaar gebied ligt en toegankelijk is en hoeveel er op daken is gerealiseerd.

191	Volt	Collegetarget 20h groen		Wat houdt de toevoeging aan het collegetarget "of wordt de planvorming afgerond en start de uitvoering ervan uiterlijk in 2026" in de praktijk in?	De voorbereiding van (her)inrichtingsplannen in de buitenruimte kost tijd: er wordt afgestemd met de bewoners en ondernemers, met kabels- en leidingeigenaren enz. Daarnaast is het planten van bomen en aanleg van groen gebonden aan een plantseizoen. Daarom tellen we extra groen waarvan de planvorming is afgerond in 2025 en de start uitvoering uiterlijk in 2026 is, wel mee in de 20 hectare target. Bij de verantwoording in 2025 zal blijken hoeveel m2 dat exact is.
192	Volt	Biodiversiteit		Wat is de definitie van <i>robuust en biodivers groen</i> en hoe wordt dit gerealiseerd en onderhouden?	Robuust en biodivers groen verwijst naar een diverse en veerkrachtige vegetatie die bijdraagt aan biodiversiteit. Het omvat alle soorten planten, dieren en micro-organismen, evenals de genetische variatie en interactie binnen ecosystemen. Robuust groen wordt bereikt door het behouden van een grote diversiteit aan soorten, wat resulteert in een gezonde genenpool die beter bestand is tegen externe factoren. Dit omvat ook het aanplanten van geschikte soorten op de juiste locaties, rekening houdend met lokale bodemsamenstelling en klimaatfactoren. Robuust groen biedt niet alleen diversiteit, maar ook functies voor verschillende diersoorten, zoals voedselvoorziening, veiligheid en verblijfsplaatsen. Het vormt een samenhangend netwerk van groene en blauwe elementen in de stad, waardoor dieren zich kunnen verplaatsen. Biodivers groen impliceert variatie in soorten, maten en hoogten van het groen, met nadruk op inheemse plantensoorten en een structuur die biodiversiteit ondersteunt. Om robuust en biodivers groen te realiseren en onderhouden, worden ecologische principes toegepast bij de inrichting, het beheer en de ontwikkeling van de stad. Dit omvat het gebruik van het beleidskader biodiversiteit en de ontwikkeling van de toolbox Natuurinclusief Rotterdam, die de integratie van natuur en biodiversiteit in stedelijke omgevingen bevordert.
193	Volt	Collegetarget 20ha - stadsprojecten		Wat is het effect van de diverse stadsprojecten op het collegetarget om 20 ha (netto) groen toe te voegen aan de stad? Hoe wordt dit in de target opgevangen?	Er is binnen de target 20 ha niet specifiek vastgelegd welke Stadsprojecten wel of niet mee kunnen tellen voor de 20 ha groen target van dit college. De verwachting is nog steeds dat de Stadsprojecten een aanzienlijke bijdrage zullen leveren aan de target.
194	Volt	Bijenlandschap		Hoe wordt het toevoegen van 40 ha bijenlandschap gefinancierd? Wat is die investering? Is er een samenwerking met de provincie Zuid-Holland die ook een programma heeft voor het toevoegen van bijenlandschappen en verbinden van die bijenlandschappen tussen gemeenten?	Voor wat betreft de financiering van de 40 ha bijenlandschap: dit kunt u vinden in het Coalitieakkoord, op pag. 56, per jaar uitgesplitst 23 -€ 0,3 mln 24 -€ 0,4 mln 25 -€ 0,4 mln 26 -€ 0,5 mln Hiervan is € 0,25 mln beschikbaar voor de monitoring van de biodiversiteit. Het overige deel is voor het realiseren van de extra Ha bijenlandschap. Ja er is een samenwerking met 'Groene Cirkels Bijenlandschap' van de provincie. Rotterdam maakt daar onderdeel van uit. De provinciale aanpak (opgesteld door WUR en EIS insectentichting) is mede leidraad voor de aanpak en van de definitie van het bijenlandschap in Rotterdam.
195	Volt	Bijenlandschap		Hoe wordt de investering in de bijenlandschappen verdeeld over de 3 V's: voeding, voortplanting en verbinden? Hoe komt dit in uitvoering naar voren?	Voor een bijenlandschap zijn een aantal zaken van belang. De benadering is dat bijen 'bed & breakfast' nodig hebben, oftewel een plek om zich te kunnen nestelen/voortplanten, en voedsel. Praktisch komt dat neer op tien hectare voedsel, dus bloeiend grasland en struiken zoals meidoorn, of kersen en wilgen, met tien plekken in de buurt om eijs te leggen. De benodigde tien hectare kan verspreid binnen een straal van vijfhonderd meter ligt. Daarnaast zijn verbindingen nodig om de B&Bs met elkaar te verbinden. En naast verbindingen zijn er nog stapstenen (van 0,1 ha – 0,5 ha). De ha's zullen we behalen door aan alle 3 de componenten te werken: B&Bs gaat met name over voeding en voortplanting, de verbindingen gaan over verbindingen en de stapstenen gaan over rustplekken (veiligheid) en ook voedsel. Afhankelijk van de plek zijn er middelen nodig om gebieden te transformeren naar een bijenlandschap dan wel gebieden met elkaar te verbinden.
196	Volt	SDG		Bij de SDG's Leven op het land (SDG 14) en leven in het water (SDG 15) wordt met name gesproken over hoe er in de uitvoering wordt gewerkt aan de biodiversiteit op het land. Wat zijn de investeringen voor de stimulering van de biodiversiteit van het leven in het water en in de bodem? Welke plannen horen bij deze investeringen?	We investeren in de huidige grond, en werken aan groeiplaatsverbetering. Dat zit in de lopende werkprocessen. Wat betreft het water werken we volgens gedragscodes van de unie van waterschappen. Qua maaien en slootbeheer volgen we de ecologische "kleurenkoers" om waterbeplanting te behouden dan wel in fases te maaien ten behoud van waterflora en -fauna. We starten met het (waar mogelijk en wenselijk) omvormen van de technisch afgeschreven harde beschoeiingen naar natuurvriendelijke oevers
197	Volt	Stadsprojecten		Wat zijn de exacte bezuinigingen per stadsproject? Wat houdt de vertraging van het het stadsproject Hofbogen concreet in? Is dit enkel de bezuiniging of spelen er meer factoren? Wat is het effect van de vertraging op de plannen voor de groenstructuur en het stimuleren van biodiversiteit in dat deel van de stad?	Er wordt per Stadsproject gekeken naar een balans tussen kosten en kwaliteit in het ontwerp. In algemene zin hebben de hoge prijzen tot gevolg gehad dat we kritisch naar ontwerpen kijken, er zijn in het kader van de Voorjaarsnota geen specifieke bezuinigingen doorgevoerd binnen de Stadsprojecten. U wordt daarover geïnformeerd per Stadsproject op het moment dat er een Voorlopig Ontwerp of Definitief Ontwerp klaar is. Dit geldt ook voor Hofbogenpark. Specifiek geldt voor Hofbogenpark dat het project opgedeeld is in drie deelprojecten: het park op het dak, de omliggende straten en de brug over de A20. Voor het park op het dak wordt momenteel het DO afgerond, dat sturen we naar verwachting na de zomer naar de gemeenteraad. De omliggende straten en de brug over de A20 bevinden zich nog in een priller stadium van planvorming, we verwachten u daar op zijn vroegst eind 2024 een voorlopig ontwerp toe te kunnen sturen. Alle drie de deelprojecten zijn van belang voor de groenstructuur en biodiversiteit, en blijven deel uit maken van de plannen van ons college.
198	Volt	Bodembeheer		Wat zijn de investeringen die de komende jaren worden gedaan om de vervuilde bodem van Rotterdam te saneren? Kan er een overzicht worden gegeven waar dit op de planning staat, welke gebieden daarvoor in aanmerking komen voor sanering en welke gebieden met bodemvervuiling niet worden gesaneerd. Gecombineerd met de kosten gemaakt moeten worden?	Het is niet mogelijk om uw vraag op dit moment te beantwoorden. Voorstel is om bij de behandeling van de update van de Koersnota bodemkwaliteit (toezegging 23bb003424) welke gepland staat voor november 2023 uw vragen te beantwoorden.
199	Volt	SDG 6: Schoon water en sanitair		Welke investeringen doet de gemeente om bij te dragen aan schoner grond- en oppervlaktewater, om zo te kunnen voldoen aan de EU-kaderrichtlijn water 2027?	Ombouwen gemengd rioolstelsel naar een gescheiden stelsel om te voorkomen dat er minder huishoudelijk afvalwater op de singels wordt overgestort. Aanleg van natuurvriendelijke oevers, uitbaggeren watergangen, vuilvissen, ecologisch maaien, verbeteren doorstroming van de singels en overstortwater sneller terugnemen. Visonderzoek en zo nodig uitzetten vis.
200	Volt	Groene daken		Hoe staat het met de integratie van groene daken in het gemeentelijk vastgoed? Welke stappen zijn gemaakt en welke investeringen worden de komende jaren gemaakt? Welke panden staan op de planning?	De afweging om een groen dak aan te leggen wordt gekoppeld aan natuurlijke momenten en ingepast bij in de reguliere processen. Bij onderhoudsmomenten in het (Duurzaam) meerjarig onderhoudsproces wordt gekeken of een dak geschikt is. Bij de afweging bij nieuwbouw en grote renovaties (Integrale huisvestingsplannen IHP's) wordt ook een groen dak meegenomen. Vorig jaar is een multifunctioneel groenblauw dak op theater De Doelen gerealiseerd. Om dit moment wordt gewerkt aan een groen dak op de Mathenesserdijk 293, Theater Rotterdam en de parkeer garages aan de Zoomstraat en de Kipstraat. Bij de VJN is budget gereserveerd om klimaatadaptieve maatregelen te realiseren in bestaand vastgoed (€ 0,5 mln) en bij nieuwbouw en grote renovaties (€ 1,0 mln). Dat budget is niet alleen voor groene daken bestemd, maar ook voor andere klimaatadaptieve maatregelen om problemen met water en hitte tegen te gaan zoals waterbergingen en groenblauwe inrichting van buitenruimte.
201	Volt	Verduurzaming vastgoed monumenten		Welke investeringsplannen liggen er voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed met een monumentale status?	Monumenten worden, net als het andere gemeentelijke vastgoed, duurzaam/toekomstbestendig gemaakt via een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) of via renovatie op basis van een Integraal Huisvestingsplan (IHP). Op dat moment wordt de verduurzamingsambitie per pand vastgesteld en het bijbehorende investeringsplan opgesteld.

202	Volt	Vastgoed		Welke investeringen worden er gedaan voor bewustwording van duurzaam gebruik van het gemeentelijk vastgoed?	Hiervoor worden geen specifieke investeringen gedaan. Bewustwording loopt mee met de generieke bewustwording over duurzaamheid van Rotterdammers (o.a. via websites duurzaam010.nl & rotterdamweerwoord.nl). Om bewust energiegebruik te bevorderen is er in het verleden al voor gekozen om de energierekeningen bij de gebruikers neer te leggen. Ook plaatst de gemeente zonnepanelen op daken van gemeentelijk vastgoed, waarbij energie aan het net in plaats van aan de gebruiker van het pand wordt geleverd. Daarmee heeft de gemeente een voorbeeldfunctie op het gebied van verduurzaming.
203	Volt	Woningbouwproductie		Hoe wordt de extra inzet van € 25 mln besteed? Welk deel en hoe komt dit ten goede aan woningbouwcorporaties?	Het College voegt de extra € 25 miljoen samen met de reeds beschikbare € 25 miljoen voor betaalbare woningen uit het coalitieakkoord. Daarbij heeft het college de volgende onderverdeling gemaakt voor de besteding van deze middelen. ca € 15 miljoen om in bestaande grondexploitaties meer betaalbaar programma op te nemen. Ca € 10 miljoen om in bestaande afspraken met marktpartijen meer betaalbaarheid op te nemen. Ca € 15 miljoen om onrendabele nieuwe grondexploitaties vast te stellen, en ca € 10 miljoen voor een gemeentelijk startbouw impuls voor middencategorie woningen. De corporaties profiteren hiervan omdat in de nieuw vast te stellen grondexploitaties daardoor meer sociale woningbouw kan worden opgenomen, en kunnen gebruik maken voor de start bouw impuls regeling voor middencategorie woningen als deze door de hoge kosten anders niet gerealiseerd zouden kunnen worden.
204	Volt	Woningbouwproductie		Waar worden de studentenwoningen die nu op de planning staan toegevoegd? Wordt er gebouwd aan een campus?	We werken aan de toevoeging van studentenwoningen in de volgende plannen, brainpark (KP Mandelaaan 130, KP Mandelaaan 150, en Max Eeuwenlaan) Hoofdweg 260, Excelsior, Campus Woudestein, Coolhaven, Westblaak, Flexwonen Toepad, De Hoge Wiek, Cultuur campus zuid. Deze projecten zijn samen goed voor ca 3.000 extra studentenwoningen. Zoals bekend wil het college tussen 2022 en eind 2025 minimaal 1600 woningen ook daadwerkelijk starten. Een van deze ontwikkeling is de Campus Woudestein. Deze ontwikkeling is vastgelegd in het Masterplan campus Woudestein, vastgesteld in 2010. Het complex met studentenwoningen zal worden gerealiseerd op een perceel dat deels in eigendom is van de EUR (60,8%) en deels in eigendom is van de gemeente (39,2%). Middels een gezamenlijke tender van EUR en gemeente zal een ontwikkelende partij worden aanbesteed die het complex zal realiseren en exploiteren. Verwachting is dat de bouw start eind 2025.
205	Volt	Woningbouwproductie		Welke (langetermijn) investeringen en plannen liggen er om in 2050 te kunnen voldoen aan de eisen voor een klimaatneutrale bouwsector uit de EU klimaatwet?	In het doorbouw-akkoord is tussen corporaties, ontwikkelaars en gemeente afgesproken dat wordt toegewerkt naar paris proof afspraken tussen ons als gezamenlijke partijen. Onderdeel van deze afspraken is ook het realistisch en financieel in beeld brengen van de mogelijkheden.
206	Volt	Zorg		Welk bedrag is gereserveerd voor de bestrijding van PGB-fraude?	Er is binnen de gemeente een team van ruim 7 fte dat zich richt op zorgsignalen en fraude. Dit betreft een budget van ruim 650k
207	Volt	Zorg		Wat is het beleid t.a.v. PGB's binnen de Wmo en Jw? Hoe zorgt het college ervoor dat de inzet van PGB's niet te veel ontmoedigd worden?	Om een pgb te krijgen, moet eerst vastgesteld worden dat: -Er ondersteuning nodig is en welke ondersteuning er nodig is. -Wat kan op eigen kracht en/ of door familie/ een sociaal netwerk eventueel gedaan worden, of er voorliggende voorzieningen zijn, en welke hulp in aanmerking komt voor een individuele voorziening. -Passende hulp betekent ook dat gekeken wordt wat een passende hulpverlener is voor de hulp die nodig is. -Zodra het ondersteuningsplan vastgesteld is, wordt eerst gekeken naar passend ZIN aanbod. Als dit niet mogelijk of gewenst is, wordt gekeken naar alternatieven binnen het pgb. Dit is wat ons betreft geen ontmoedigingsbeleid, maar een proces dat er toe leidt dat Pgb mogelijk is voor burgers met een hulpvraag waar geen ZIN aanbod voldoet of informele inzet wordt geleverd.
208	Volt	Zorg		Is het Mantelzorgbudget van de gemeente geoormerkt? Hoeveel geld is er gereserveerd voor mantelzorgondersteuning?	De uitgaven die voor mantelzorgondersteuning worden gedaan, zijn verspreid over meerdere begrotingsposten. Er is geen geoormerkt totaalbudget. Vanuit het budget voor Informele Zorg en Ondersteuning (in totaal € 4,5 mln), worden uitgaven voor mantelzorgwaardering, het mantelzorgsteunpunt Mantelfoon, platform Zorgzaam010, cursussen en workshops voor vrijwilligers en mantelzorgers, mantelzorgparkeervergunning en diverse subsidies bekostigd. Daarnaast komen ook de mantelzorgcoaches in de welzijnsopdracht en de loogerzorg in de Wmo ten goede aan mantelzorgers. Verder wordt vaak dagbesteding of huishoudelijke hulp ingezet als respijtorg.
209	Volt	Zorg		Welk bedrag is er aangevraagd voor de IZA transformatiemiddelen? Met welk voorstel?	Vanuit de gemeente is nog geen aanvraag gedaan voor IZA-transformatiemiddelen. Dat komt enerzijds omdat deze transformatiemiddelen bestemd zijn voor de ontlasting van Zw-zorg (en niet van gemeentelijke zorg). Daarbij geldt dat het IZA-regioplan leidend moet zijn voor de inzet van transformatiemiddelen. Omdat dit regioplan (samen met Zilveren Kruis, de zorgaanbieders en de gemeenten Krimpen a/d IJssel en Capelle a/d IJssel) pas eind dit jaar gereed zal, zal ook pas dan een substantieel stroom transformatieplannen (met inzet transformatiemiddelen) ontstaan. Nog niet bekend is in hoeverre de gemeente dan ook de voor de hand liggende partij is om aanvragen in het kader van het IZA in te dienen. Vooruitlopend daarop kunnen dit jaar al transformatie-aanvragen worden ingediend bij de zorgverzekeraar. Hiervoor geldt een beoordelingskader dat door het Rijk is opgesteld.
210	Volt	Zorg		Wat zijn de plannen met de SPUK gelden vanuit het GALA?	GALA heeft als doel om een gezonde generatie te creëren in 2040. Dit moet bereikt worden door het terugdringen van gezondheidsachterstanden, een gezonde leefomgeving, een sterke sociale basis, een gezonde leefstijl, mentale gezondheid en weerbaarheid en een preventieve infrastructuur. Dit sluit aan bij een 5-tal ketenaanpakken (gezond gewicht voor jong en oud, stevige start, welzijn op recept valpreventie). De gemeente Rotterdam onderschrijft deze ambities. Die ook aansluiten bij het huidige gezondheidsbeleid. Gezond010 het akkoord. Momenteel wordt de vertaling gemaakt wat dit betekent voor Rotterdam, ook om het beleid gezond010 hiermee te herijken. In Q4 2023 volgt hierover nadere informatie, gekoppeld aan de beleidsontwikkelingen. Het indienen van de subsidieaanvraag zelf is een collegebesluit. Daar zal het college in september over besluiten.
211	Volt	Armoede / Werk en Inkomen		Welk bedrag is er gereserveerd voor de bestrijding van bijstandsfraude?	De totale kosten voor de uitvoering van fraudeonderzoeken (o.a. sociaal rechercheurs en toezichthouders) bedragen circa € 2,6 mln per jaar.
212	Volt	Onderwijs		Welke plannen heeft het college met oriëntatietrajecten voor zij-instromers?	Voor komend schooljaar zijn er met de schoolbesturen en pabo's drie voorlichtingsbijeenkomsten voor zij-instroom po gepland. Deze bijeenkomsten zijn voor kandidaten de eerste stap naar het onderwijs. Voor het vo wordt er vanuit de opleidingschool Rotterdam samengewerkt met Leraar van buiten, om zij-instromers naar het voortgezet onderwijs te begeleiden. Enkele dagen stage lopen op een school kan deel uitmaken van deze trajecten.
213	Volt	Armoede		Binnen welk termijn neemt het college contact op met Rotterdammers die door nutsbedrijven worden doorverwezen i.h.k.v. betalingsachterstanden?	Op datasignalen van vaste lasten partners op basis van de WGS wordt binnen 4 weken gereageerd met een brief, sms, telefoontje of deurbezoek. Als er minder personeel beschikbaar is worden meer signalen afgehandeld met automatische brieven of sms'jes.
214	Volt	Armoede / Werk en Inkomen		Wat zijn de percentages waarmee boetes worden verhoogd na een betalingsachterstand van een gemeentelijke boete? (1e, 2e en 3e termijn)?	Wanneer een aanslag niet op tijd wordt betaald, berekenen we invorderingskosten. De kosten staan in de Kostenwet, die de gemeente verplicht is te volgen. De hoogte van deze kosten hangt af van het openstaande aanslagbedrag. De soort aanslag, bijvoorbeeld parkeernaheffingen (ook bekend als parkeerboete), maakt in beginsel niet uit. Maar doordat een parkeernaheffing een lager aanslagbedrag heeft, zullen de berekende kosten ook lager zijn dan bij een andere gemeentelijke aanslag. In onderstaand zijn enkel de minimale bedragen genoemd. Bij niet tijdig betalen ontvangt de belastingplichtige eerst een herinnering zonder extra kosten. Daarna volgt een aanmaning. De kosten van een aanmaning zijn minimaal € 8. Na een aanmaning volgt een dwangbevel. De kosten van een dwangbevel zijn minimaal € 46. Hierna kan men te maken krijgen met een hernieuwd bevel, de kosten hiervan zijn € 18. Tevens rekent de gemeente rente vanaf de eerste dag na vervaldatum tot en met de dag voorafgaand aan de betaling. Voor het rentepercentage wordt hetzelfde percentage als de Rijksbelastingdienst gehanteerd. De invorderingsrente is momenteel 2% en wordt vanaf 1 juli verhoogd naar 3%.

215	Volt	Sport		Welk budget is er gereserveerd voor Urban Sports? In hoeverre wijkt dit bedrag af van de inzet van de G4?	Met de subsidieregeling urban sports is er jaarlijks € 200.000 beschikbaar voor urban sports initiatieven in de stad. Rotterdammers kunnen hiermee aanvragen doen voor fysieke voorzieningen in bijvoorbeeld de buitenruimte, maar ook voor ondersteuning van urban sports evenementen. Met de motie impuls voor subsidieregelingen Urban Sports en Citylab010 (22bb007558) onderzoeken we bovendien de mogelijkheden tot het verhogen van de subsidiebedragen. Binnen de G4 (Den Haag, Amsterdam en Utrecht) is er geen andere gemeente die een subsidieregeling voor urban sports heeft.
216	Volt	Sport		Welk budget is er gereserveerd voor E-Sports? In hoeverre wijkt dit bedrag af van de inzet van de G4?	Mogelijk zijn er binnen de G4 innovatiebudgetten waarmee inzet op esports mogelijk is, maar met name Rotterdam heeft de afgelopen jaren specifiek inzet gepleegd op esports/gaming en gamification middels het vierjarige living lab esports in de vereniging van de toekomst (jaarlijks 200K vanuit VWS). Dit living lab zit nu in de fase van afronding en borging. Daarvoor is nog € 74K beschikbaar (budget VWS). Geleerde lessen worden daar doorgezet. Voorbeeld is Gamem op jouw vereniging en via de reguliere verenigingsondersteuning van Rotterdam Sportsupport.
217	Volt	Studentenhuisvesting		Welk bedrag is er gereserveerd voor het actieplan studentenhuisvesting?	Er is geen specifiek bedrag gereserveerd voor de uitvoering van het actieplan (uitvoeringsplan) studentenhuisvesting. Voor het realiseren van meer betaalbare woningen bij nieuwbouw (zoals studentenwoningen), zijn wel rijksmiddelen (6e tranche WBI) en gemeentelijke middelen beschikbaar (€ 25 mln voor meer betaalbare woningen in begroting deze collegeperiode).
218	Volt	Studentenhuisvesting		Wat zijn de plannen rondom de stoplichtconstructie studentenhuisvesting?	Er bestaat geen stoplichtconstructie voor studentenhuisvesting. In het Actieplan Studentenoverlast Kralingen wordt wel met een stoplichtconstructie gewerkt. Het model werkt als een escalatieladder, waarbij vanaf code geel een overlastdossier wordt aangemaakt op basis van meldingen bij de gemeente en constatering van de politie. Bij oranje is sprake van ernstige woonoverlast en bij rood van zeer ernstige woonoverlast. Zo is voor gemeente en politie snel inzichtelijk in welk stadium de dossieropbouw van overlast gevende panden zich bevindt.
219	Volt	Nacht		Welk bedrag is er gereserveerd voor de ondersteuning van de Nachtraad?	Er is voor nachtcultuur dit jaar € 120K gereserveerd, en de komende jaren 80K. Welk bedrag er voor de nachtraad/nachtburgemeester beschikbaar is, is nog niet bekend en hangt o.a. af van hoe je deze raad organiseert, hoeveel leden deze raad heeft, welke opdrachten en taken je ze geeft etc. Dit wordt duidelijk in het derde kwartaal van dit jaar.
220	Volt	Nacht		Wat zijn de plannen voor de Dance Parade?	Zoals afgesproken in het coalitieakkoord onderzoeken we de haalbaarheid van een veilige en verantwoorde terugkeer van de danceparade. Het onderzoek is momenteel in uitvoering. De organisator van de Danceparade is hierbij betrokken en wacht met planvorming tot de resultaten van het onderzoek bekend zijn.
221	Volt	Digitalisering		Welk bedrag is er gereserveerd voor de digitale stad? Welke vervolgplannen zijn er om de digitale stad breder onder de aandacht te brengen binnen clusters en partners in de stad?	De vraag bestaat uit 2 delen: 1) Welk bedrag is er gereserveerd voor de digitale stad? Er is € 1,4 mln gereserveerd. 2) Welke vervolgplannen zijn er om de digitale stad breder onder de aandacht te brengen binnen clusters en partners in de stad? Een vervolgtraject om DS door te ontwikkelen, is onderdeel van het traject 'Opgaven digitale transitie', thema Rotterdam digitaal. Daarbij zal worden doorontwikkeld op de resultaten uit het huidige programma. Kern van het programma zal gaan over 'de mens centraal' en hoe zowel stad, bewoners als bedrijven meer weerbaar en veerkrachtig worden m.b.t. de impact van de digitale transitie op de stad, haar opgaven, de oplossingsmogelijkheden en op de rol van de overheid bij dit alles. De focus zal bij het doorontwikkelen van de digitale infrastructuur verschuiven van Digital Twin (focus op fysiek-digitaal) naar Digital Urban Community (focus op sociaal-fysiek digitaal). Dit laatste raakt aan allerlei nieuwe ontwikkelingen (Metaverse, immersive, AI, Web 3.0 etc.) en opgaven (digitale inclusie, klimaatverandering, mobiliteit, woningbouw, dienstverlening, participatie/co-creatie). Wat gaat dit doen met de stad van morgen, wat voor stad is dat? Wat doet het met de opgaven van de stad? En met de rol van de overheid? Daarbij zal de bestaande 'Community of knowledge' (extern kennisnetwerk) verder worden uitgebouwd en structureel worden gemaakt, en de 'Community of Practice' opnieuw worden ingericht met de sociale werkelijkheid als uitgangspunt. De te realiseren impact met de CoP is daarbij mede afhankelijk van de uiteindelijk beschikbare middelen.
222	Volt	Digitalisering		Welke plannen zijn er met de uitbreiding van het open data platform? Klopt het dat veel data op papier openbaar is, maar uiteindelijk toch versleuteld is?	De vraag bestaat uit 2 delen: 1) Welke plannen zijn er met de uitbreiding van het open data platform? Met het open data platform willen we een eerder initiatief doorontwikkelen. De fundamenten van het systeem kunnen we prima gebruiken om onze open data op aan te bieden. We willen dit doen om onze initiatieven te ondersteunen (bv Open Urban Platform en het Grenzeloos Data Landschap), maar ook om te voldoen aan de Europese richtlijnen (zie https://geonovum.github.io/eu_regelingen_datastrategie/) rond de digitale strategie als de data strategie. In het Geonovum document wordt in hoofdstuk 2 een mooi overzicht geschetst. We onderkennen twee fasen: 1) de datasets die we reeds hebben ter beschikking stellen op het open data platform 2) wat we op termijn erop willen (gebaseerd op onze noden en wetgeving) 2) Klopt het dat veel data op papier openbaar is, maar uiteindelijk toch versleuteld is? Als met deze vraag bedoeld wordt: dat veel data reeds digitaal intern beschikbaar zijn, maar nog niet aan de FAIR standaarden voldoen (vindbaar, toegankelijk (via het web), interoperabel en herbruikbaar), dan klopt dat gedeeltelijk - er wordt gewerkt om de data FAIR ter beschikking te stellen. Kandidaat open data bronnen worden beoordeeld of het echt open is. Bijvoorbeeld: kritische vitale infrastructuur mag niet openlijk gedeeld worden. Verder vragen open data bronnen om het inregelen van correct beheer, daarin voorzien wij een rol voor Data stewards en Gegevensmakelaars. Ook daar zijn de eerste stappen gezet.
223	Volt	Welzijn		Wat gebeurt er bij een onderbesteding van het budget van de welzijnsopdracht?	De Gemeente zal bij onderbesteding op het budget aan de welzijnsaanbieder eerst vragen een verbeterplan met een alternatieve inzet op te stellen. Indien na de uitvoering van het verbeterplan bij de eerstvolgende verantwoording alsnog een onderbesteding blijkt, kan de gemeente besluiten tot terugvordering.
224	Volt	Welzijn		Welk bedrag is er gereserveerd voor de realisatie van jongerenhubs?	Binnen het programma van eisen van de welzijnsopdracht is het aantal locaties benoemd. Voor de locaties die binnen Huizen van de Wijk worden gerealiseerd is een bedrag opgenomen in het lumpsumbudget voor de aanbieders. Dit is niet gespecificeerd, maar omvat huur, onderhoud en beheer. In de voorjaarsnota stelt het college voor om extra middelen uit te trekken, totaal bijna 8 miljoen (zie persbericht vjn)

225	Volt	Wijken		Welk bedrag is er gereserveerd voor de realisatie van wijkhuubs?	Voor 2023 is rekening gehouden met € 2,5 mln. verbouwkosten voor de nog te realiseren wijkhuubs. Dit bedrag is exclusief huur- en facilitaire kosten. Deze kosten van bestaande wijkhuubs zijn niet direct uit fin. administratie te herleiden, omdat dit meerdere kostensoorten betreft, die niet op locatie niveau worden geadmineistreerd.
226	Volt	Welzijn		Wordt er inflatiecorrectie toegepast op het budget van de welzijnsopdrachten?	Ja, in de overeenkomst staat dat jaarlijks een indexering (OVA percentage) kan worden toegepast.
227	Volt	Welzijn		Wat wordt er gedaan met het budget bij een onderbesteding van de subsidie couleur locale?	Tot nu toe is het zo dat de subsidieregeling jaarlijks in vrijwel alle gebieden vrijwel volledig wordt benut. Overschotten gaan terug naar de algemene middelen.
228	Volt	Welzijn		Wat zijn de plannen rondom de doorontwikkeling van de subsidie couleur locale?	Zie antwoord op vraag 144
229	Volt	Welzijn		Worden jaarplannen van welzijnsorganisaties openbaar gemaakt voor bewoners conform het programma van eisen van de welzijnsopdracht?	Ja, de welzijnsorganisaties informeren en betrekken bewoners en organisaties bij het proces rondom Lokaal Budget. Omdat de mogelijkheid wordt geboden om meerdere keren per jaar een aanvraag in te dienen, is er niet echt sprake van één jaarplan, maar van deelplannen die openbaar worden gemaakt.
230	Volt	Welzijn		Welke plannen zijn er om informele organisaties/de sociale basis te betrekken bij de ontwikkeling van beleid?	Is geen technische vraag. Is meer een vraag die thuishoort bij BOZ
231	Volt	Europese fondsen		Welk target heeft het college voor het verkrijgen van Europese fondsen en subsidies?	Afdeling Public Affairs, team Europese zaken, van BCO is verantwoordelijk voor de uitvoering van de lobbystrategie richting Brussel. In het werkprogramma EU-Rotterdam 2020-2025 is op verschillende prioritaire thema's onder andere opgenomen de bestaande Europese subsidieprogramma's te benutten voor de financiering van Rotterdamse opgaven en het vergroten van financiële mogelijkheden voor lokale projecten. Het afwegingskader voor het verkrijgen van Europese subsidies is om Europese fondsen en subsidies aan te wenden puur voor het behalen van onze college prioriteiten en opgaven. Doel is niet geld binnen te halen omdat er geld beschikbaar is, maar externe middelen te gebruiken voor de uitvoering van bestaande programma's en projecten. Inzet is niet (nieuwe) projecten te verzinnen om maar middelen voor de stad te genereren. Zodra de financiële middelen belangrijker gevonden worden, verliezen we de focus op onze prioriteiten van het college. Het is gekeken dat deze aanpak succesvol is. Binnenlandsbestuur geeft jaarlijks een overzicht van Europese aanvragen per stad. Uit dit overzicht blijkt dat Rotterdam meer Europese middelen weet binnen te halen dan andere steden Daarnaast is het succesvol aanvragen van Europese subsidies afhankelijk van: - veel capaciteit in de organisatie; - cofinanciering uit onze organisatie; - Succesvolle consortia van partners in de stad en andere steden; -het matchen van onze gemeentelijke doelstellingen en de Brusselse criteria voor subsidieverlening (calls): Vanwege de bovengenoemde redenen betekent het stellen van een target simpelweg vooraf jaarlijks inboeken in de gemeentelijke begroting zonder garantie voor succes. Subsidies en Europese financiering hebben een incidenteel karakter en kunnen daarmee niet/nooit gebruikt worden om structurele financiële uitdagingen mee in te vullen. Met het oog op de toekomstige lobbyinzet naar de Europese Commissie om toekomstige investeringen in Rotterdamse prioriteiten zoals de versnelling van de energietransitie, de inzet op human capital agenda, en de aanpak van de (digitale) tweedeling, wordt de samenwerking met de stedelijke en externe partners de komende tijd tevens versterkt. Vanuit de lopende Europese programma's voor de periode 2021-2027, blijft het van belang om met de partners onze gezamenlijke agenda's en prioriteiten te matchen aan de actuele Europese subsidieprogramma's. Hierbij wordt onderzocht welke calls open gaan en welke het beste aansluiten bij de prioriteiten van de stad en partners en welke samenwerking wenselijk zijn voor mogelijk succesvolle aanvragen.
232	Volt	Placemaking		Welke plannen zijn er t.a.v. van placemaking rondom het Unilevergebouw (De Kaai)? Worden creatief ondernemers en kunstenaars uitgenodigd om het gebied tijdelijk te ontwikkelen en beheren (vgl. Weelde)?	De eigenaar/ontwikkelaar van het voormalige Unilevergebouw heeft meerdere plannen om de locatie tot aan de ontwikkeling (voorzien begin 2025) door middel van placemaking aantrekkelijk te maken/op de kaart te zetten. De gemeente heeft hierbij slechts een adviserende en initierende rol (geen eigenaar). Er zijn verschillende partijen uitgenodigd om in de tijdelijk situatie te huren in de Kaai of deel te nemen aan evenementen. Dit zijn onder andere creatieve ondernemers, sociale ondernemers en lokale ondernemers uit de wijk. Op dit moment is de ontwikkelaar bezig de vergunning voor de het tijdelijk gebruik in orde te maken, zodat de partijen zich daadwerkelijk kunnen gaan vestigen.
233	Volt	Placemaking		Welke concrete plannen zijn er om nieuwe (rauwe) plekken in de stad te zoeken en om te vormen tot locaties waar creatievelingen (tijdelijk) kunnen ondernemen?	Er is gestart met een eerste inventarisatie voor placemaking.
234	GL	Studentenhuisvesting	p.151	P. 151 Realisatie studentenkamers, er is tot en met april 2023 nog geen enkele studentenkamer van de 800 beoogde kamers gerealiseerd	Wij verwachten in het tweede deel van dit jaar een forse inhaalslag te kunnen maken door de start van een studentwoning complex in brainpark in juli en start van woningen aan de westblaak in het vierde kwartaal.
235	GL	Flexwoningen	p.153	P.153 staan Flexwoningen vermeld als onderdeel van doel realiseren woningen te versnellen. Toch lees ik nergens een doelstelling van aantal te realiseren flexwoningen in 2023 en verder, klopt dit en wat is het doel van het college?	Doel van het college is om grootste deel van de flexwoningen voor eind 2024 te realiseren. Daarbij zetten we in op de startbouw van 1000 a 1500 woningen in 2023 en 2024. Specifieke onderverdeling per jaar is niet exact te maken.
236	GL	Gebiedsontwikkeling	p.155	P.155 gebiedsuitwerkingen Atot Z welk budget is voor de uitwerking van deze ontwikkeling op dit moment geraamd?	De gebiedsuitwerking A tot Z / Oostflank wordt, samen met de nieuwe stadsbrug en HOV-verbinding Kralingse Zoom Zuidplein, vastgelegd in een herziening van de Rotterdamse Omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een kaderstellend document op hoofdlijnen, waarin de gemeente haar ambities en visie op de fysieke leefomgeving vastlegt. De ambities in de omgevingsvisie vragen om verdere uitwerking, op basis waarvan besluitvorming plaatsvindt over haalbaarheid, financiële dekking en evt. aanpassing van het bestemmingsplan/ omgevingsplan. In september wordt de definitieve herziening van de omgevingsvisie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit is een belangrijke basis voor de bestuursovereenkomst met het Rijk, MRDH en Provincie over de realisatie van de beoogde HOV-verbinding tussen Kralingse Zoom en Zuidplein (inclusief nieuwe stadsbrug) en de omvorming van station Stadionpark tot regulier NS-station. In deze bestuursovereenkomst wordt ook de Rotterdamse bijdrage vastgelegd. Bij het vaststellen van de definitieve herziening van de Omgevingsvisie Rotterdam vragen we u ook om te besluiten over de dekking van de Rotterdamse bijdrage aan de HOV-verbinding Kralingse Zoom Zuidplein, omvorming station Stadionpark en de nieuwe stadsbrug. Bij het voorstel voor vaststellen van de definitieve herziening van de Omgevingsvisie Rotterdam (september 2023) ontvangt u hiervoor een dekkingsvoorstel. De personele inzet voor verdere uitwerking van de Oostflank is onderdeel van de reguliere begroting van Stadsontwikkeling.

237	GL	Woningbouw	p.156	P.156 hoe moet ik in het licht van alle doelen op het gebied van woningbouw en personeelstekort de bezuiniging van 1.26 miljoen jaarlijks zien? Wat gaat het college dan minder doen?	Voor 2023 is de bezuiniging gevonden door de post onvoorzien (het opstarten van kansrijke en bij vaststelling van de begroting nog niet bekende) nieuwe projecten te schrappen, we zetten dus geen nieuwe projecten in gang in 2023. Voor de jaren daarna is nog niet bekend hoe deze bezuiniging operationeel moet worden ingevoerd. Mogelijke oplossing waar het bestuur aan denkt is het beperken van de overmaat in de planvoorraad, het versnellen van de doorlooptijden van de ruimtelijke besluitvormingsprocedures, het verhogen van het kostenverhaal van plankosten in de voorbereidingsfase, het eerder toerekenen van personele lasten aan de projectbudgetten, het maken van scherpere keuzes over de startmomenten van nieuwe grootschalige gebiedsontwikkelingen, en het herdefiniëren van de taken en rollen tussen overheid en marktpartijen door bijvoorbeeld meer producten zoals een Masterplan, NVU, bestemmingsplan of voeren van een grondexploitatie door marktpartijen te laten organiseren.
238	GL	Houtstook		Besparing houtstook 325k welke maatregelen om luchtkwaliteit te verbeteren worden stop gezet en wat kan nog wel worden gedaan?	Deze besparing leidt niet tot het stopzetten van activiteiten.
239	GL	Woonvormen		Is er ook budget gereserveerd voor realiseren coöperatieve/collectieve woonvormen, zo ja hoeveel en zo nee waarom niet?	In het coalitieakkoord 2022-2026 is een bedrag van € 2,4 mln (€ 0,6 mln) beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de collectieve woonvormen. Dit is verwerkt in de begroting 2023.
240	GL	Inburgeraars		Hoe kan het dat de meerkosten voor huisvesting inburgeraars als gevolg van de verhoogde taakstelling statushouders zo snel afneemt (€ 5,3 mln in 2023, € 4,5 mln in 2024, € 683.000 in 2025, € 48.000 in 2026) over de jaren en in 2027 zelfs minder nodig is dat origineel begroot was (in 2027 is € 240.000 minder nodig dan het structurele budget)?	- In de begroting hebben we gerekend met een hoge taakstelling in 2023 en 2024 en een genormaliseerde taakstelling vanaf 2025 (met genormaliseerd betekend dat de taakstelling geheel gerealiseerd kan worden in corporatiewoningen). - De grootste kostenpost zit aan de voorkant (realiseren huisvesting: ombouw panden), waarna een beheerperiode volgt van twee jaar. - De middelen die toegezegd zijn in de VJR komen bovenop de structurele kosten die al in de begroting zaten.
241	GL	Bestuursopdracht Zorg		Op pagina 191 wordt de bestuursopdracht zorg genoemd, waar vind ik de financiële doorvertaling daarvan? Is dat de taakstellende opgave binnen portefeuille/ bezuiniging van p.198 van 3.1 miljoen per jaar tot en met 2027?	De financiële vertaling van de bestuursopdracht zorg is te vinden op pagina 198 van de Begroting 2023, in de tabel Bijstellingen Zorg, Welzijn en Wijkteams. Onderdeel van deze tabel is de regel Tekort Zorg: Maatregelenpakket, met de volgende bedragen: € 16 mln in 2023, € 33 mln in 2024, € 47 mln in 2025 en € 62 mln in 2026 en verder. Deze opgave wordt opgenomen binnen de Bestuursopdracht Zorg. Het betreft een andere reeks dan de taakstellende opgave van € 3,1 mln die in de voorliggende Voorjaarsnota is opgenomen.
242	GL	Wijkteams		P.195 indicator aantal Rotterdammers dat voor ondersteuning gebruik maakt van de wijkteams laat een forse groei zien, wordt daar ook financieel geïntensiveerd en zo nee waarom niet?	De groei van deze indicator is vooral gebaseerd op het onderbrengen van de cliënten van Toeslagen010 binnen de wijkteams. Hiervoor krijgen we als gemeente een aparte vergoeding vanuit het Rijk. Er is in de begroting al rekening gehouden met de groei van het aantal Rotterdammers dat een beroep doet op het wijkteam.
243	GL	Couleur Locale		P.198 Er wordt een taakstellende bezuiniging van 500k jaarlijks voorgesteld voor Couleur Locale en stedelijke welzijn, minder preventieve inzet op kwetsbare Rotterdammers. Wordt er in totaal nu meer of minder geld uitgegeven aan preventie?	In totaal wordt er meer beschikbaar gesteld voor de preventieve welzijnskant.
244	GL	Couleur Locale		Klopt het dat er naast deze bezuiniging op Couleur Locale ook gewijzigde voorwaarden komen voor het aanvragen van deze middelen (budget plafond per initiatief bijvoorbeeld) en zo ja kan er een overzicht van deze nieuwe voorwaarden worden verstrekt?	Ja. Zie antwoord op vraag 144
245	GL	Leerlingenvoer		Kan er een toelichting worden gegeven van de wijze waarop de ambities in het leerlingenvoer worden bijgesteld die voorgestelde bezuiniging onderbouwen?	De wethouder zal deze vraag meenemen en beantwoorden tijdens de commissiebehandeling Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport.
246	PvdA	Onderwijs		Daarnaast wordt in het VIMIP document 2022 gesteld: 'Prijsstijgingen zorgen ervoor dat projecten mogelijk duurder uitpakken en aan de andere kant zorgen personeelstekorten voor mogelijke vertragingen. Wat het exacte effect gaat zijn op het investeringskrediet is daarom op dit moment nog onzeker. Voor de voorjaarsretraite van 2023 zal worden bekeken of de middelen in het krediet toereikend zijn voor 2024.' •Dan dus de vraag of de middelen in de VJN 2023 toereikend zijn voor 2024.	Ja, op dit moment zijn er geen aanvullende investeringskredieten benodigd. Waarschijnlijk zal eind 2024 wel aanvullend krediet nodig zijn om aan de aangegane verplichtingen te kunnen voldoen. Dit extra krediet zal bij de 4 of 8 maandsrapportage in 2024 worden aangevraagd. Deze aanvraag wordt in samenhang met de IHP's voor andere beleidsvelden bezien. Dit wordt gedaan omdat de berekening van de aanvullend benodigde dekkingsmiddelen voor vervangingsinvesteringen, renovaties en restauraties, die in de RIM worden gereserveerd, ook voor alle vastgoedportefeuilles tezamen wordt gemaakt. Deze berekening zal in aanloop naar de Voorjaarsnota 2024 worden herijkt vanwege deze gestegen bouwkosten en sterke inflatie.
247	GL	Leerlingenvoer	Pagina 120	•Daarnaast leidt een scherpere aanpak van indicatie voor het leerlingenvoer naar verwachting tot een verminderde instroom van leerlingen, en een groeiende uitstroom en doorstroom naar meer persoonsvoer of zelfstandig reizen. Wat houdt deze scherpere aanpak van indicatie voor het leerlingenvoer in?	Bij het beoordelen van de aanvragen zal strikter de voorwaarden in de verordening worden nageleefd. Daarnaast wordt bij elke aanvraag expliciet artikel 4 van de verordening over zelfredzaamheid getoetst en wordt gekeken naar de mogelijkheden in eigen netwerk.
248	GL	Onderwijs	Pagina 121	•Meer indicatoren volgen pas als het nieuwe onderwijsbeleid is vastgesteld. Wat zijn de huidige indicatoren?	Het huidige beleid "gelijke kansen voor elk talent" is met een jaar verlengd totdat het nieuwe onderwijsbeleid gereed is (verwacht najaar 2023). De voortgang van de huidige indicatoren kunt u terugvinden in de Voortgangsrapportage Rotterdams Onderwijsbeleid 2022 die op 17 mei jl. is besproken in de commissie WIOSSIAN.
249	GL	Onderwijs	Pagina 124	-Bij meerjarig verloop: middelen voor de regionale onderwijs die op het moment van schrijven nog niet door het rijk beschikt zijn. Wat betekent dit?	De uitvoering van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid wordt voor de helft gefinancierd met rijksmiddelen; de zogeheten Regio Deal Rotterdam Zuid. Op dit moment is de gemeente nog in gesprek met het rijk over de Regio Deal voor 2024. Daarom is in de begroting de cofinanciering van het rijk vanaf 2024 niet opgenomen, en daalt hierdoor het meerjarig financieel beeld. Op het moment dat de verlening vanuit het Rijk rond is, zal het toegekende budget opgenomen worden in de gemeentelijke begroting.
250	GL	Onderwijs		Bij 'onderwijshuisvesting – schade' lijkt het geld gereserveerd voor dekking van schade aan schoolgebouwen niet meer gereserveerd te gaan worden, maar valt eventuele schade nu onder het jaarrekeningresultaat. Wat is hiervan het gevolg?	Dat er bij grote schades een hoger bedrag ten laste van het jaarrekeningresultaat komt. Door middel van het afsluiten van verzekeringen is de meeste en grootste schade aan schoolgebouwen reeds afgedekt. Er kwamen incidenteel wel schadeposten voor zoals bijvoorbeeld graffiti, die niet onder de verzekering te declareren zijn, echter de hoogte van de kostenreservering bleek structureel te hoog, zodat er ieder jaar middelen resteerden op deze begrotingspost. Om die reden is besloten hierop te bezuinigen en, wanneer zich onverhoopt schade voordoet, dit in het resultaat te nemen. Het gevolg is dat er zich kosten kunnen voordoen, waarmee geen rekening is gehouden in de begroting. Indien dit gebeurt en een significant effect heeft op het rekeningresultaat, zal dat apart worden toegelicht. Echter de verwachting is, gezien de jarenlange onderbesteding, dat het effect zeer gering is op de totaalbegroting van onderwijshuisvesting.

251	GL	GGD-organisatie		<p>"De huidige en komende periodes staan in het licht van het opnemen in de totale GGD-organisatie van de kennis en ervaring die zijn opgedaan in de programmaorganisatie corona" —></p> <p>Tijdens de bespreking van de meerjarenbegroting GGD leek het meest aannemelijk dat qua kosten voor de keuze onvermijdelijk wordt gekozen in de gemeenschappelijke regeling waarbij kennis en ervaring tijdens corona weer verloren zouden gaan. Dit klinkt tegenstrijdig met deze tekst.</p> <p>Welke optie voor de meerjarenbegroting GGD is in deze voorjaarsnota opgenomen?</p>	<p>Er is inderdaad gekozen voor de onvermijdelijke variant gekozen. Hiermee kan voldaan worden aan de wettelijke taken vanuit de wet PG. Uiteraard wordt er wel alles op alles gezet om de kennis en ervaring opgedaan tijdens Corona te behouden en vast te leggen voor de toekomst, waarbij d.m.v. specifieke uitkeringen ook al richting aangegeven wordt door het Rijk.</p>
252	GL	ZWW	Pagian 190	<p>De beoogde besparing door de HAJ wordt voor 2 jaar (2024 en 2025) bevroren. Wat wordt hiermee bedoeld?</p>	<p>In het kader van de HAJ hadden Rijk en VNG eerder een afspraak gemaakt over de besparingsreeks op de gemeentelijkering voor de jeugdwet. Gemeenten ontvangen €1,8 miljard extra vanwege tekorten op de uitgaven in het kader van de Jeugdwet. Vanaf 2022 t.m. 2026 zou stapsgewijs een verlaging worden doorgevoerd van €1 miljard t.o.v. de extra €1,8 miljard. Veronderstelling bij deze besparingsreeks was dat er een Hervormingsagenda Jeugd zou zijn vastgesteld met een inhoudelijke agenda. Pas in het voorjaar 2023 hebben Rijk en VNG afspraken gemaakt over de HAJ. Een van de afspraken was om de besparingsreeks in 2024 en 2025 niet door te voeren - en dus te pauzeren - per 2026 wordt de besparing dan doorgevoerd cf. de eerdere afspraken.</p>
253	GL	ZWW		<p>Is bekend waardoor er een lichte daling is in het aantal lief en leed straten?</p>	<p>Het aantal Lief en Leedstraten is tijdens de coronajaren flink gestegen. Na afloop van corona zag je een lichte daling. Maar het aantal in 2022 en het verwachte aantal straten in 2023 is nogal hoger dan 2019, het jaar voor corona.</p>
254	GL	Jongenhubs		<p>In welke gebieden komen er wel/geen jongerenhubs?</p>	<p>In alle gebieden komt jongerenhub.</p>
255	GL	Jongenhubs	Pagian 192	<p>In doelen op pagina 192 als doel 27 jongerenhubs, het totaal aantal te realiseren op pagina 190 is 33 jongerenhubs. Worden die andere 6 jongerenhubs nog aan het doel toegevoegd?</p>	<p>De inzet is om 27 jongerenhubs te realiseren binnen de welzijnsopdracht en 6 jongerenhubs (vanuit de wijkkoordinaten) buiten de welzijnsopdracht. Het doel is om in totaal 33 jongerenhubs te realiseren.</p>
257	GL	Kwetsbaren doen mee	Pagina 193 Kwetsbaren doen mee	<p>Wat zijn de indicatoren voor de doelen "verminderen aantal dakloze mensen" en "huisvesting kwetsbare Rotterdammers?"</p>	<p>Hier horen de volgende indicatoren bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aantal toelatingen tot de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen; - verblijfsduur in de opvang (die we terug willen brengen); - maximale benutting van de maximaal 25% van het totaal aantal vrijkomende sociale huurwoningen dat voor de uitstroom voor de doelgroep ingezet kan worden (via urgenties).
258	GL	ZWW	Pagina 194	<p>Hoe worden de doelen meer ouderen omarmen een gezonde leefstijl en minder ouderen zijn eenzaam gemeten?</p>	<p>Er is voor gekozen om geen effectindicatoren inzake een gezonde leefstijl en eenzaamheid op te nemen. Inzake eenzaamheid is het aantal bezochte ouderen (huisbezoeken) en doorverwijzingen naar voorzieningen in de wijk opgenomen. En inzake preventie is het aantal deelnemers aan valpreventie als indicator opgenomen. Daarnaast hebben we de GGD monitor die ons eens in de vier jaar informatie geeft over de eenzaamheid en de ervaren gezondheid van ouderen.</p>
260	GL	ZWW	Pagina 197	<p>In totaal is voor de komende 10 jaar een investeringsbedrag van €9.179.000,- nodig om de bestaand panden in de vastgoedportefeuille Zorg te renoveren en te vervangen. Waar komt dit geld vandaan?</p>	<p>In de voorjaarsnota is meer geld beschikbaar voor preventie. Aangezien er meer beschikbaar. Voorbeelden hiervan zijn schoolmaatschappelijk werk en de jongerenhubs.</p>
261	GL	ZWW	Pagina 198	<p>Er wordt een taakstellende bezuiniging van 500k jaarlijks voorgesteld voor Couleur Locale en stedelijke welzijn, minder preventieve inzet op kwetsbare Rotterdammers. Wordt er in totaal nu meer of minder geld uitgegeven aan preventie?</p>	<p>In de voorjaarsnota is meer geld beschikbaar voor preventie. Aangezien er meer beschikbaar. Voorbeelden hiervan zijn schoolmaatschappelijk werk en de jongerenhubs.</p>
262	GL	Couleur Locale		<p>Klopt het dat er naast deze bezuiniging op Couleur Locale ook gewijzigde voorwaarden komen voor het aanvragen van deze middelen (budget plafond per initiatief bijvoorbeeld) en zo ja kan er een overzicht van deze nieuwe voorwaarden worden verstrekt?</p>	<p>Zie antwoord op vraag 144</p>
264	GL	Schuldhelpverlening	Pagina 24	<p>Kan de stijging van de kosten voor schuldhelpverlening uiteengezet worden (hoeveel extra aanvragen, kosten per hulptraject etc.)?</p>	<p>In 2022 hadden 4459 intakes. Dit jaar tm april al 1838. Hieraan zie je al een stijging en verwachten we hoger uit te komen in 2023. Kosten per traject zijn niet inzichtelijk te maken.</p>
265	GL	Armoede / Werk en Inkomen	Pagina 26	<p>Heeft het college een uitzetting van hoeveel Rotterdammers in armoede leven en hoeveel in problematische schulden? Hoe heeft dit aantal zich ontwikkeld?</p>	<p>In de armoede- en schuldenmonitor 2022 staan de laatste cijfers en die van eerdere jaren die bekend zijn op zowel armoede als schulden. Deze ontvangt u bij het nieuwe beleidskader.</p>
266	GL		Pagina 31	<p>"College stelt een aantal ambities bij om financiële ruimte te creëren" welke ambities zijn bijgesteld en hoe?</p>	<p>Er is aangegeven bij de mutaties in de voorjaarsnota als de ambitie bijgesteld wordt.</p>
267	GL		Pagina 31	<p>Wordt de 2,3 mln voor schuldhelpverlening gehaald uit de bestemmingsreserve voor kinderarmoede? De eerdere 20 mln? Waar gaat de vrijval van 1 mln heen?</p>	<p>Nee, de 2,3 mln voor schuldhelpverlening wordt onttrokken uit de bestemmingsreserve Armoedebeleid. Zie ook antwoord op vraag 81. De vrijval van 1 mln is om de grote opgave van de stad te dekken, waaronder de vraag naar meer schuldhelpverlening.</p>
268	GL	Taal	Pagina 27	<p>Hoeveel gestarte basisvaardigheidstrajecten zijn behaald, niet behaald, gestopt en nog lopend?</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Het aantal gestarte trajecten tot eind mei: 3.472. •Toelichting: iedere dag starten nieuwe cursisten met de trajecten. Het aantal gestarte trajecten is een momentopname. •Het aantal wel of niet behaalde of gestopte of afgeronde trajecten is op dit moment nog heel laag. Veruit de meeste deelnemers zijn in februari gestart en zitten nog in traject.
269	GL	Taal		<p>Klopt het dat de indicator op taal is verandert van aantal taaltrajecten naar aantal gestarte trajecten basisvaardigheden? Wat was de reden hiervoor? Waar bestaan trajecten basisvaardigheden uit? Blijft het target op aantal taaltrajecten staan? Zo ja wat is deze?</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Ja, het klopt. Ten opzichte van het vorige beleidskader (De Taalspiraal) is de indicator op taal in het nieuwe beleidskader (Rotterdam vaardig verder) inderdaad veranderd naar aantal gestarte trajecten basisvaardigheden. -Redenen voor aanpassing: In de huidige samenleving zijn naast taal ook reken- en digitale vaardigheden nodig om je te kunnen redden. Het aantal gestarte trajecten per jaar is een beter meetbare outputindicator dan afgeronde trajecten. Deelnemers kunnen in een bepaald kalenderjaar beginnen, maar pas in het volgende kalenderjaar hun traject afronden. Hierdoor is de output afgeronde trajecten per kalenderjaar niet zo zuiver als gestarte trajecten per kalenderjaar. •Basisvaardigheden zijn: taal, rekenen en digitale vaardigheden. Rekenen en digitale vaardigheden zijn verwerkt in de taaltrajecten. Indien nodig, kunnen deelnemers ook aparte lessen digitale vaardigheden volgen. De hoofdmoot blijft taal. •Er is geen aparte doelstelling voor taal. Het gestelde doel is: 25.000 gestarte trajecten basisvaardigheden. Dit is vastgesteld met de vaststelling van het beleidskader op 2 februari jl. door de gemeenteraad.

270	GL	Taal	Pagina 31	Ook hier staat dat de ambities worden bijgesteld om financiële ruimte te creëren, zo wordt de subsidieregeling Basisvaardigheden verlaagd. Echter komt er en rijksbijdrage voor de aanpak taalachterstanden. Hoe zal dit geld worden ingezet?	De rijksbijdrage voor taal is de specifieke uitkering op basis van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Deze uitkering wordt jaarlijks door het rijk uitgekeerd. Het is een wettelijke verplichting om deze middelen volledig op trajecten in te zetten. Deze middelen worden dus structureel voor trajecten ingezet. De subsidie wordt gedeekt uit gemeentelijke middelen. Het college stelt jaarlijks het subsidieplafond vast.
271	GL	Taal		Tegelijkertijd lezen we bij technische wijzigingen dat er geld vanuit werk en inkomen is gekomen voor de taaltrajecten, waar zal dit aan uitgegeven worden?	Deze middelen zijn ingezet in de aanbesteding trajecten basisvaardigheden ten behoeve van wezoekenden.
272	GL	Inclusieve samenleving	Pagina 28	Indicatoren inclusieve samenleving zijn niet begroot/ger realiseerd of geraamd en geen positieve ontwikkeling 2022 tov 2021. Met welke reden zijn er geen indicatoren (los van slagingspercentage inburgering) begroot voor 2023 of realisatie tm april weergegeven? Kan alle beschikbare data gedeeld worden?	<p>•De Omnibusenquête is een thermometer voor de stad met een marge waarbinnen de percentages jaarlijks schommelen, zonder dat deze schommelingen significant zijn. Ieder jaar stijgen of dalen de cijfers iets, door de jaren heen blijven de percentage ongeveer gelijk.</p> <p>•De Omnibusenquête is geen resultaatmeting en zegt dus niets over effectiviteit van beleid. Daarbij heeft samenlevingsbeleid effecten op de lange termijn, niet in de tijdsperiode van een jaar. Er zijn daarom geen doelen gesteld aan de cijfers van Omnibus. We monitoren deze cijfers zodat de gemeente inzicht houdt in de trends en ziet welke vorm van diversiteit meer of minder wordt geaccepteerd dan andere, en door wie.</p> <p>•Doelstelling voor bijstandsvolume statushouders was door het vorige college ingesteld tot en met 2022. Vanaf 2023 zijn er geen doelen gesteld voor het aantal statushouders in de bijstand, gezien de grote schommelingen in de migratieketen en de onvoorspelbaarheid van de omvang van de instroom.</p> <p>•Omnibusenquête is jaarlijks, wijkprofiel om het jaar, daarom geen cijfer tot april.</p> <p>Zie ook bijlage bij vraag 272</p>
273	GL	Armoede	Pagina 31	Vanaf 2024 7 ton per jaar bezuinigen op Armoede/schulden? Vanaf 2023 5 ton per jaar bezuinigen op basisvaardigheden. Op welke specifieke programma's/maatregelen is het college voornemens de komende jaren de geplande bezuinigingen te behalen? Hoe zijn deze opgebouwd?	7 ton is armoede en schulden=> Zie ook de antwoorden op de vragen 126 en 151. 5 ton is vraag voor Taal=> betreft subsidiekader Taal
274	GL	Onderwijs	Pagina 118	Wat maakt dat het college de resultaten van gemeentelijk gesubsidieerd burgerschapsonderwijs niet voldoende acht om de subsidie te continueren? Wat waren de resultaten?	Zie beantwoording vraag 156: Vanuit de gemeente is de afgelopen beleidsperiode geld beschikbaar gesteld voor scholen om hun burgerschapsonderwijs vorm te geven via professionalisering van de leerkrachten en het organiseren van activiteiten. De inhoud van het burgerschapsonderwijs was en blijft de verantwoordelijkheid van de scholen. Met de nieuwe burgerschapswet van augustus 2021 heeft het Rijk burgerschap hoger op de agenda gezet. Er zijn vanuit het Rijk extra gelden voor het onderwijs ter beschikking gesteld voor het verzorgen van basisvaardigheden (waaronder burgerschap). https://www.dus-i.nl/subsidies/verbetering-basisvaardigheden . Vanuit de gemeente is op de website van onderwijs010 een burgerschapspagina ingericht met daarop (gratis) aanbod burgerschapsonderwijs. Dit betreft actueel aanbod.
275	GL	Bijstand		Stijging in bijstand, voor het eerst sinds mei 2021, Hoeveel meer instroom, hoeveel minder uitstroom, gespecificeerd per bestand (Prestatie010, Mens en Arbeid) en per uitstroom type (naar werk of overig)?	Voor de beantwoording van deze vraag wordt verwezen naar de eerste tertaalmonitor 2023 Werk en Inkomen (23bb004051; 15 juni 2023). In deze monitor wordt nader ingegaan op de instroom- en uitstroomcijfers tot en met april 2023.
276	GL	Fraudeonderzoeken bijstand		Hoeveel budget wordt er ingezet voor fraudeonderzoeken	De totale kosten voor de uitvoering van fraudeonderzoeken (o.a. sociaal rechercheurs en toezichthouders) bedragen circa € 2,6 mln per jaar.
277	CU			1. Graag een toelichting op de boekhoudkundige systematiek waarbij in de jaarrekening 2022 diverse kleine reserves gecreëerd worden die vervolgens in de voorjaarsnota opgeheven worden en in de algemene reserve overgeheveld worden. Wat maakt dat dat niet al in de jaarrekening 2022 gedaan is en wat betekent het schrappen van deze reserves materieel voor de projecten/uitgaven die er mee beoogd waren te doen? Wat is bijvoorbeeld het gevolg van het opheffen van de reserve van 853.000 euro voor dak- en thuislozen? (zie https://watdoetdegemeente.rotterdam.nl/voorjaarsnota2023/financien/balans/reserves-1/)	<p>In de jaarrekening zijn zoals gebruikelijk reserves gevormd voor reeds aangegane verplichtingen: de type 1 bestemmingsvoorstellen. Standaard maken deze type 1 bestemmingsvoorstellen onderdeel uit van de jaarrekening.</p> <p>Ten tijde van de besluitvorming over de Voorjaarsnota door het college was de jaarrekening al gepubliceerd. Daarnaast speelt ook mee dat dergelijke keuzes meer passend zijn bij een Voorjaarsnota dan bij een jaarrekening.</p> <p>Voornaamste reden van het doorvoeren van de maatregel om reserves < 1 mln te schrappen is het opschonen van het aantal reserves.</p> <p>Voor de reserves gevormd bij de jaarrekening geldt dat hier reeds aangegane verplichtingen onder liggen. De gemeente zal aan deze verplichtingen voldoen: er zijn dus geen inhoudelijke effecten.</p> <p>Gezien het geringe bedrag per reserve is de inschatting dat deze ingepast kunnen worden in de reguliere begroting. Waar dit toch niet mogelijk blijkt wordt dit aan u voorgelegd bij een volgend P&C-product als onvermijdelijke ramingsbijstelling ten laste van de algemene middelen.</p>

Aan: Gemeenteraad Rotterdam

Datum: 21 juni 2023

Onderwerp: Svz uitgaven erfpachtbaten op basis van coalitieakkoord

Bijlagen: Geen

Bij de voorbereiding op de behandeling van de VJR 2023 heeft de raad de volgende vraag gesteld:

12. Coalitie heeft in het coalitieakkoord ca 200 miljoen erfpachtbaten eenmalig bestemd voor specifieke doelen. Toen zijn reserves aangemaakt zonder bijbehorende plannen. Hoeveel van dit geld gaat daadwerkelijk uitgegeven worden en wat is de onderbouwing? Kan dit in een overzichtje worden weergegeven voor elk van de specifieke doelen zoals benoemd in het coalitieakkoord?

1. Welke doelen zijn eenmalig bestemd in het coalitieakkoord

In het coalitieakkoord zijn de volgende doelen benoemd, te dekken uit de erfpachtbaten:

Armoedefonds	20
Autoluwfonds	20
NPRZ Wonen	80
Andere segmentering bouwplannen	25
Duurzaamheidstransitiebudget	20
Bijdrage opknappen Rivierahal	18
Afwikkeling Warmtebedrijf	PM

2. Welke reserves zijn aangemaakt in de begroting 2023?

Armoedefonds	20	Programma Armoede, Schuldhulpverlening, Inburgering en Samenleving
Autoluwfonds	20	Programma Stedelijke Ontwikkeling
NPRZ Wonen	80	Programma Bestaande Stad
Andere segmentering bouwplannen	25	Programma Stedelijke Ontwikkeling
Duurzaamheidstransitiebudget	20	Programma Energietransitie
Bijdrage opknappen Rivierahal	18	Programma Bestaande stad
Afwikkeling Warmtebedrijf (*)	50	Algemene middelen

De reserves zijn in begroting 2023 terug te vinden, ingedeeld per programma. Zie hiervoor: [Reserves | Begroting Rotterdam 2023](#)

(*) Voor afwikkeling Warmtebedrijf is 50 mln toegevoegd aan de algemene middelen. Zie hiervoor: [Financiën | Begroting Rotterdam 2023](#)

3. Wat is de begrote onttrekking van deze reserves?

Samenvattend zien de begrote **en geprognosticeerde** onttrekkingen van de reserves er als volgt uit (op basis van de voorjaarsnota 2023):

Armoedefonds	Geen nieuwe onttrekkingen voorzien, wel een beperkte geleidelijke vrijval.
Autoluwfonds	Onttrekking van 4 tot 6 mln per jaar in periode 2023 – 2027 tot 0..
NPRZ Wonen	Zoals gemeld bij vaststelling Uitvoeringsplan NPRZ 2023-2027 is inzet van de besteding van de € 80 miljoen: - 50 – 55 miljoen fysieke aanpak wonen (cofinanciering Volkshuisvestingsfonds en Woningbouwimpuls, maar ook tekorten/risico's lopende projecten; slim te koppelen aan duurzaamheidsmiddelen) - 15 - 20 miljoen buitenruimte incl parkeren (slim te koppelen aan middelen Rotterdams Weerwoord, Rotterdam gaat voor Groen etc) - 5 - 10 miljoen winkelstraten aanpak Beijerlandse laan/Groene Hilledijk, Katendrechtse Lagedijk/Wolphaertsbocht en Slinge (slim te koppelen aan middelen Veilig en Economie) - 5 miljoen nader te bepalen/onvoorziene zaken
Andere segmentering bouwplannen	Nog geen onttrekkingen voorzien.
Duurzaamheidstransitiebudget	Onttrekking: 17,80 mln in 2023 en 3,86 mln in 2024. Er zijn toevoegingen aan deze bestemmingsreserve voorzien.
Bijdrage opknappen Rivièrahal	Nog geen onttrekkingen voorzien.
Afwikkeling Warmtebedrijf (*)	Afgewikkeld in boekjaar 2022.

Het exacte verloop van de onttrekkingen uit de reserves is terug te vinden, zie hiervoor: [Reserves | Voorjaarsnota 2023 \(rotterdam.nl\)](#)

4. Wat is de onderbouwing?

Armoedefonds

In 2022 is er reeds 1,1 mln onttrokken ter dekking van het verleningen van de pilot gezinsaanpak (opgenomen in de 10Maandsrapportage). Tot en met 2026 valt er 3,6 mln vrij ter dekking van de grote opgave van de stad, waaronder de vraag naar meer schuldhelpverlening. Voor de overige 15,3 mln wordt aan de raad een voorstel gedaan bij behandeling van het nieuwe beleidskader, wat de raad voor de zomer ontvangt en wat na de zomer besproken gaat worden.

Autoluwfonds

De bestemmingsreserve Autoluwfonds is bedoeld voor een pakket aan activiteiten die randvoorwaardelijk en ondersteunend zijn aan autoluwe stadsdelen: goede benutting van de verschillende modaliteiten tijdens werkzaamheden, wijkgericht bevorderen van fietsen, lopen en verduurzaming, communicatiestrategie, optimalisatie bewegwijzering, gericht aanbieden en reguleren deelmobiliteit, aanvullend openbaar vervoer en vervoer over water.

NPRZ Wonen

In het recent vastgestelde Uitvoeringsplan NPRZ 2023-2027 wordt het belang van de inzet op de pijler Wonen als onderdeel van het NPRZ herbevestigd. De pijler Wonen kan worden gezien als het essentiële sluitstuk van de aanpak. Met de pijlers School en Werk zorgen we ervoor dat mensen een stap vooruit maken op de sociale ladder, maar deze mensen raken we kwijt uit Rotterdam Zuid als de woningvoorraad te eenzijdig en van slechte kwaliteit is en de woonmilieus niet aantrekkelijk en veilig zijn. Hoofdambitie van de pijler wonen is ervoor te zorgen dat de inwoners van Zuid het verschil merken in de kwaliteit van wonen. Ofwel omdat de eigen woning kwalitatief beter wordt, ofwel omdat er meer mogelijkheden zijn voor wooncarrière, ofwel omdat de woonomgeving (meer groen, meer speelgelegenheid, veilige routes, betere bereikbaarheid) en het samenleven in de wijk verbetert (meer verbinding, misstanden voorkomen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid).

Meer concreet is de ambitie gesteld om de komende periode ca 1.000 tot 2.000 particuliere woningen aan te pakken, naast de ca 4.000 corporatiewoningen. De aanpak van deze particuliere woningen is noodzakelijk, maar kostbaar. In het Uitvoeringsplan is aangegeven dat naar verwachting ca 300 mln nodig is, de helft vanuit het Rijk de helft vanuit de Gemeente. De 80 mln is een belangrijke eerste stap in de benodigde totalen, mede bedoeld om middelen van het Rijk los te wrikken (Volkshuisvestingsfonds, Woningbouwimpuls).

Andere segmentering bouwplannen

Het college zet in op de realisatie van 55% betaalbare woningbouw tot 2026 en 65% betaalbare woningbouw vanaf 2026. Om deze plannen te kunnen realiseren is de volledige 25 miljoen noodzakelijk, een groot deel wordt gebruikt voor de afdichting van onrendabele grondexploitaties.

De verwachting is dat deze middelen in het komende jaar volledig zullen worden besteed.

Duurzaamheidstransitiebudget

In het coalitieakkoord is opgenomen dat er een Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) wordt gevormd van €100 mln. De inzet voor de projecten uit de eerste DTB-ronde van november vorig jaar die in 2023 en 2024 starten worden gedekt uit de €20 mln. die al gefinancierd is uit de erfpachtbaten. Toegekende projecten zijn:

- 0% lening voor verduurzaming VvE's
- Rotterdams Burgerberaad Klimaat
- Rotterdam Circulair
- Toekomstbestendig MKB - Duurzaam ondernemen
- Gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen
- Toekomstbestending MKB - Circulair ondernemerschap
- Laadinfrastructuur
- Toekomstbestendig MKB- Groeiversnelling MKB
- Smart Energy Systems
- Verduurzaming VvE's
- Inzet Haven en Industrieel Cluster - aanvraag walstroom
- Werkgeversaanpak Mobiliteit
- Zero Emissie Stadslogistiek
- Programma Zon

Bijdrage opknappen Rivierahal

Het college heeft recent een brief naar de raad gestuurd - [23bb003569] Collegebrief over Restauratiesubsidie Rivierahal Diergaarde Blijdorp - met de actuele stand van zaken. In deze brief is aangegeven dat: Met de voorgestelde bijdrage van de gemeente Rotterdam wordt de Diergaarde in staat gesteld om de restauratieopgave van de Rivierahal te starten. Totaal is voor deze restauratie € 42 mln. berekend. De Diergaarde wil de restauratie afronden voor 2032. De Diergaarde is drukdoende met het opstellen van een plan voor de restauratie van de Victoriaserre. Een externe partij inventariseert, wat er op dit moment al aan onderzoeken ligt en wat er nog nodig is om tot een restauratieplan te komen. De Diergaarde zal de restauratie laten uitvoeren door een strak geleide projectorganisatie, waarvoor zij externe deskundigen in zal huren. De subsidie zal in drie delen van € 6 mln. worden opgeknipt: de Victoriaserre, de Rivierahal en het gorillaverblijf. De subsidiegelden zullen worden ondergebracht bij een voor dit doel in te richten depot bij het Nationaal Restauratie Fonds, waar onder voorwaarden van de gemeente Rotterdam de door de Diergaarde ingediende facturen uitbetaald zullen worden

Afwikkeling Warmtebedrijf

Bij de begroting 2023/2e herziening 2022 is € 50 mln vanuit de inkomsten erfpachtconversie gereserveerd voor de afwikkeling van de verkoop van de aandelen in het Warmtebedrijf Rotterdam. De € 50 mln was een inschatting op basis van de verkooponderhandelingen die toen nog gaande waren.

Het warmtebedrijf dossier is met de verkoop van de aandelen van de gemeente Rotterdam in het najaar 2022 volledig afgewikkeld. De raad is in december 2022 hierover geïnformeerd middels een 'Eindbrief afwikkeling deelneming Warmtebedrijf Rotterdam' (22bb008116).

In navolging daarop is in de jaarrekening 2022 deze financiële afwikkeling ter hoogte van €48,2 mln volledig verwerkt en verantwoord, de gereserveerde middelen zijn dus daadwerkelijk uitgegeven.

Gegeven deze afwikkeling in het boekjaar 2022 en verantwoording in de Jaarrekening 2022 is er logischerwijs geen relatie met de voorjaarsnota/1e herziening 2023.

Bijlage vraag 37

Bij ORR splitsen we onze dienstverlening niet in 'menselijke maat' en 'herstellen van vertrouwen in de overheid', dat is het integrale doel van de ombudsman en gaat hand in hand om behoorlijk bestuur te bewaken en bevorderen en vormt samen met andere principes een integraal kader voor behoorlijk bestuur. Het vertrouwen van de burger in de overheid bevindt zich op een kritisch dieptepunt. Het belang van bestuur dat als behoorlijk door haar bewoners wordt ervaren is cruciaal voor het welzijn van onze democratische samenleving. Vanuit dat perspectief zien we vanuit de ombudsfunctie de noodzaak om alles uit de kast te halen, alles wat binnen onze mogelijkheden en mandaat ligt om onze impact op behoorlijk bestuur te vergroten.

Ombudsman Rotterdam Rijnmond is de toezichthouder op behoorlijk bestuur. Artikel 9:27 AVB: De ombudsman beoordeelt of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid al dan niet behoorlijk heeft gedragen. De ombudsman kan naar aanleiding van het door hem verrichte onderzoek aan het bestuursorgaan aanbevelingen doen. Het klassieke middel dat de gemeentelijke ombudsman tot haar beschikking heeft is de 2e lijnklachtafhandeling. Dit middel alleen is niet voldoende voor een goede informatie positie bij integraal zicht op behoorlijk bestuur volgens de menselijke maat, het is beperkt in de oplossingsgerichtheid voor individuele bewoners en ondernemers en meer systematische knelpunten. Dit heeft

Het kader van de ombudsman wordt he(r)rikt. Waar het gaat om behoorlijk bestuur vanuit menselijke maat, onderstrepen we vanuit ORR het belang van:

- a) samenaarschap van partijen met publieke taak (i.t.t. 'wij zijn hier niet van')
- b) één loket; een simpele, eenvoudige en menselijke overheid (i.t.t. lokettenjungle)
- c) zeggenschap bewoners (i.t.t. afvinkparticipatie/ geen participatie)

Vernieuwde werkwijze

1. De gemeentelijke ombudsman is er voor alle bewoners en ondernemers, op alle taken waarin de gemeente een verantwoordelijkheid kent (holy ground principe). Veel bewoners die contact opnemen met de gemeentelijke ombudsman hebben een onderliggende hulpvraag. Naar deze mensen wordt geluisterd en met ze meegedacht, waar mogelijk worden ze middels een warme overdracht verder geholpen. (we geven het idee
2. De inzet van de gemeentelijke ombudsman is primair gericht op het vinden van een snelle oplossing voor de bewoner die contact opneemt met de ombudsman. Dat kan door de gemeente alsnog ruimte te geven de klacht te behandelen, of door bijvoorbeeld partijen bij elkaar te brengen voor een gesprek en als dat helpt daarbij bemiddelend op te treden. Pas als het vinden van een oplossing niet mogelijk is én als dit het expliciete verzoek is van de bewoner zal een meer formele klachtenprocedure worden gestart. Het oplossen van concrete vragen kan alleen door goede onderlinge werkafspraken en netwerk, een persoonlijk netwerk. De ombudsman bouwt zijn lokale netwerk van contacten met andere klachtbehandelaars en andere organisaties
3. Vergroten bekendheid en benaderbaarheid. Dit vraagt om aanpassingen en toegankelijkheid van de site, fysieke locaties in de stad en communicatie over wat de ombudsman voor de bewoners betekenen (met diensten en producten zoals OmbudsTV, OmbudsTalk Ombulance)
4. Systeemoorbraken & organisatieleren. Elke jaar willen we met bewoners die het aangaat en partners in de stad enkele vraagstukken, knelpunten of potentiële oplossingsrichtingen een stap verder helpen. Vanuit de ombudsman kunnen we daarin inventariseren, faciliteren en agenderen. Het gaat van om het doorbreken van proces(sen) met een structurele impact, illustratief voorbeelden die idealiter ook breder, elders toepasbaar

Concreet betekent dat, dat het geld toe gaat naar een noodzakelijke investering in mensen en middelen. Een forse uitbreiding van personeel en opleidingen en trainingen medewerkers om de kennis te updaten. Ook middelen als de Ombulance, het nieuwe ICT systeem en de afleveringen van OmbudsTV worden gefinancierd vanuit de extra middelen. Daarnaast is het zo dat het budget van ORR al jaren hetzelfde is, terwijl ORR, als zelfstandige organisatie, tal van diensten moet inkopen die flink duurder zijn geworden. Ook zijn er extra eisen vanuit (rijks)wet- en regelgeving gekomen waar ORR aan moet voldoen (archief, WOO, privacy, ICT, ARBO

Definities Rotterdamse functiefamilies

Een functiefamilie is een verzameling van functies die technisch/inhoudelijk vergelijkbaar zijn. Het Rotterdams Functiehuis is opgebouwd uit acht functiefamilies.

Leidinggeven	Het op strategisch, tactisch en operationeel niveau (vanuit hiërarchische positie) richting geven aan activiteiten en verantwoordelijkheden van medewerkers en hen aanspreken op het resultaat.
Project- en programmamanagement	Het aansturen van een programma en/of project. In de functies is vastgelegd dat het gaat om management van de voorgenomen activiteiten van het organisatiedeel en daarbinnen de activiteiten van medewerkers.
Beleid	Het maken van een stelsel van doelen en maatregelen voor besturing dat constant beweegt door middel van een zich herhalend toekomstig beleidsproces. (Analyse, ontwikkeling, advisering, vaststelling, uitvoering, evaluatie en ondersteuning).
Toezicht & Handhaving	Het controleren en handhaven van de naleving van wet- en regelgeving.
Publieksfunctie	Het hebben en verzorgen van externe contacten met burgers, bedrijven en instellingen als klanten. Daarbij gaat het om behandeling van aanvragen, klachten en verzoeken, waarbij door middel van afstemming met aanvrager en aan de hand van wet- en regelgeving een gevraagde dienst of product wordt geleverd. Het gaat om de functionele relatie vanuit zowel de front- als de backoffice.
Ondersteuning	Het ondersteunen van primaire processen binnen de eigen ambtelijke organisatie.
Uitvoering	Het verlenen van diensten en producten aan burgers, bedrijven en instellingen. Werkzaamheden zijn gericht op beheer, onderhoud, advies, sturing en dienstverlening voortkomend uit de primaire processen van de eigen ambtelijke organisatie.
Raadsondersteuning	Het ondersteunen van de processen van de gemeenteraad, inclusief het verlenen van de hieraan gekoppelde diensten, het door middel van afstemming met de aanvrager en aan de hand van wet- en regelgeving aanbieden van producten aan burgers, bedrijven en instellingen en het verzorgen van daarmee samenhangende interne en externe contacten.
Algemeen (= specifieke functies)	Deze functies wijken af van andere functieprofielen in functiefamilies wat betreft aansturing, wettelijke grondslag, inhoud, fase van ontwikkeling en/ of bevoegdheden.

Bijlage vraag 56

Naheffingsaanslag parkeerbelasting (niet betalen): aantal boetes vanaf respectievelijk 1 maart (De Esch) en 3 april (Hillegersberg) t/m 18 juni 2023.

	maart	april	mei	juni	eindtotaal
De Esch	921	759	343	238	2.261
Hillegersberg	1.368	687	673	451	3.179
Totaal	2.289	1.446	1.016	689	5.440

Bijlage vraag 72

activiteit	Totaal Kosten
BCO Algemeen	2.594
Bestuursondersteuning	22.179
HR	44.765
Communicatie	19.217
Financien	28.311
Inkoop	7.282
Juridisch	15.962
Verzekeringen	905
Informatievoorziening en IT	154.714
Concernhuisvesting & Facilitair	128.049
Toezicht WMO	347
Middelen en Control	16.768
Concern auditing	2.529
Gemeentesecretaris	385
Totaal Overhead	444.007

activiteit	loon kosten
BCO Algemeen	1.518
Bestuursondersteuning	17.682
HR	51.934
Communicatie	24.157
Financien	30.018
Inkoop	7.883
Juridisch	20.223
Verzekeringen	831
Informatievoorziening en IT	85.502
Concernhuisvesting & Facilitair	17.916
Toezicht WMO	637
Middelen en Control	15.290
Concern auditing	2.462
Gemeentesecretaris	226
Eindtotaal	276.277

Een deel van de loonkosten wordt doorbelast aan andere Programma's e/o Projecten.

Bijlage vraag 114

Wat zijn de verwachte inkomsten en uitgaven van de havenactiviteiten in 2023?

De cijfers voor 2023 zijn nog niet beschikbaar; het jaarverslag van Havenbedrijf Rotterdam in 2022 noemt een omzet van € 826 mln, bedrijfslasten van € 460 mln en een resultaat na belastingen van € 247 mln.

Welke specifieke projecten of investeringen worden gepland om de haveninfrastructuur te verbeteren en hoeveel wordt hiervoor gereserveerd? En hoe sluiten deze aan op de Human Capital agenda?

Het Havenbedrijf heeft +/- € 1 miljard klaarstaan om tussen 2022 en 2025 te investeren. Denk hierbij aan energietransitieprojecten als Porthos, landaanwinning voor nieuwe projecten en bedrijven op de Maasvlakte, en klassieke haveninvesteringen als kademuuren en steigers. Binnen de Human Capital Coalitie Energietransitie is er een deelproject specifiek ingericht voor de toeleiding naar vitale infraprojecten in de energietransitie. Vanuit de gemeente is hiervoor in 2023 in voorzien met een bijdrage in menskracht van 5 fte,

Wat is de verwachte vrachtafhandeling in de haven van Rotterdam in 2023 en welke goederenstromen zullen naar verwachting de belangrijkste zijn?

De cijfers voor 2023 zijn nog niet te geven. De overslag in de Rotterdamse haven was in 2022 € 467,4 miljoen ton; ondanks de turbulentie in de wereldwijde handelsketens door de oorlog in Oekraïne is de totale overslag nagenoeg gelijk gebleven. In volume zijn containers, ruwe olie en olieproducten nog altijd de

Zijn er belangrijke ontwikkelingen of veranderingen gepland in de havenactiviteiten die van invloed kunnen zijn op de financiële resultaten? Wat zijn de kosten die worden gemaakt voor het veilig houden van de haven?

Welke middelen zijn gereserveerd om de haven te ondersteunen m.b.t. het invullen van de vacatures die er
Er zijn verschillende grote ontwikkelingen die invloed hebben op de havenactiviteiten. De energietransitie zorgt voor grote veranderingen; denk hierbij aan in het oog springende nieuwe projecten als CO2-pijpleiding Porthos, bioraffinaderijen bij Neste en Shell, groene-waterstoffabrieken op de Maasvlakte en nieuwe waterstofimportterminals, en walstroo aansluitingen in de hele haven. Maar ook bij de fabrieken zelf worden investeringen gedaan in bijvoorbeeld energiebesparing en industriële elektrificatie. Verder zorgt de digitalisering voor toenemende efficiëntie in logistieke processen en grotere transparantie in waardeketens. Tenslotte is de geopolitieke turbulentie een belangrijke factor; de Oekraïne-oorlog maar ook de spanningen tussen de VS, de EU en China kunnen zorgen voor grote verstoringen. De hoge energieprijzen van 2022, De kosten die gemaakt worden voor het veilig houden van de haven zijn aan de overheidskant groot en moeilijk tot één getal te reduceren. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over de inzet van capaciteit m.b.t. toezicht en handhaving (politie en douane), materiele kosten (wagenpark, uitrusting, drones, honden, etc.) en kosten die organisaties als het OM (strafrechtelijke vervolging), het Havenbedrijf (afdeling Havenmeester) en ook de gemeente (afdeling haven van Directie Veilig) maken. Voor de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit (inclusief een capaciteitsuitbreiding van de Zeehavenpolitie) heeft de minister van J&V structurele middelen toegekend (Uitvoeringsagenda haven). Dit budget bedraagt m.i.v. 2025 € 16,5 mln. Het gemeentelijke aandeel in de integrale aanpak onder de Uitvoeringsagenda haven wordt volledig bekostigd uit Om het aantal vacatures terug te dringen, lanceert de Human Capital Coalitie Energietransitie een imagocampagne, welke door de gemeente wordt ondersteund met 300 manuur en € 35.000 in 2023.

Bijlage vraag 120

Organisatieopgave Coalitieakkoord Eén Stad

Bij de begroting 2023 is per saldo een bezuiniging ingeboekt van € 17,6 mln op de gemeentelijke organisatie. Dit is het saldo van een organisatieopgave en enkele andere posten. De organisatieopgave loopt op van €20,3 mln in 2023 naar € 26,2 mln in 2027 (bron coalitieakkoord pag 58). Deze taakstelling is deels ingevuld voor het niet indexeren van inhuur, dit bedroeg in 2023 € 6 mln. Het restant van € 14,3 mln is verdeeld over de verschillende clusters en verwerkt in de begroting. Er zijn geen indicaties dat deze opgave niet wordt behaald. Bij de verdeling is, conform de uitgangspunten in het coalitieakkoord, de uitvoering ontzien. Om deze reden is een relatief groot deel van de opgave (€6,6 mln) aan het cluster Bestuurs- en Concernondersteuning (programma Overhead) toegewezen.

Op dit moment valt niet te zeggen welk deel van de opgave exact is gerealiseerd. Hiervoor zijn een aantal redenen.

- Deel plannen worden momenteel uitgewerkt. Het kritisch omgaan met het vervullen vacatures wordt hierbij veelvuldig genoemd. Hierbij worden gericht keuzes gemaakt.
- In aanloop naar structurele inbedding vanaf 2024 is gekozen om 2023 als een overgangsjaar te hanteren waarin ook incidentele middelen worden ingezet (bv tijdelijke vacatureruimte)
- Naast deze opgave is deze ontwikkeling door de meeste clusters aangegrepen om ook een aantal opgaves in te regelen, waardoor een 1 op 1 vertaling niet mogelijk is.

Om bovenstaande redenen is het ook niet mogelijk om aan te geven waar de besparingen exact landen voor heel het jaar. De invulling van deze opgave wordt gezocht in de ondersteuning en beleid. Hierdoor zal de impact op inwoners en ondernemers zeer beperkt zijn en worden inhoudelijke ambities niet bijgesteld.

Op een aantal onderdelen is er (wel) sprake van concrete plannen en/of realisatie.

- Bij werk en Inkomen zijn functies die minder of niet worden ingevuld: medewerker onderzoek, kwaliteitsmedewerker, medewerker klantcontact, ontwikkelcoach, business designer, planner, adviseur data & analyse. Het gaat hierbij om ca 25 fte
- Vanuit het cluster BCO wordt de interne dienstverlening versoepeld. Bijvoorbeeld op het gebied van communicatie, onderzoek, inzet beveiliging en inzet van concernstaf en strategie. Ca 23 fte is hierbij verwerkt. Daarnaast is het beschikbare budget voor flexibele capaciteit (inhuur en overige arbeidskosten) met 650k verlaagd.
- Een reductie van inzet communicatie bij het cluster Stadsbeheer

Voorbeelden van plannen die momenteel worden uitgewerkt en/of nog niet zijn verwerkt:

- Bij de clusters Maatschappelijke Ontwikkeling en Stadsbeheer wordt onderzocht welke ondersteunende functies centraal kunnen worden gepositioneerd, in plaats van decentraal om een efficiëntie slag te maken.
- Verlagen beleids capaciteit bij Maatschappelijke Ontwikkeling en Stedelijke Ontwikkeling.
- Bij Financiën ingezet op automatisering en procesoptimalisatie.

Bijlage vraag 138 D

2.200.000	bevolkingsgroei 2,4% X Cultuurplan € 92,1
2.249.280	plus access 2022 2,24 %
2.337.227	plus access 2023 3,91 %
2.514.856	plus access 2024 7,61%

Bijlage bij vraag 146 & 147

Armoede

		Gegevens				
Lasten/Baten	Externe verantwoording	Som van Begr 2023	Som van Begr 2024	Som van Begr 2025	Som van Begr 2026	Som van Begr 2027
☒ Baten	Bijdragen rijk en medeoverheden					
	Onttrekking reserves	-5.138.273				
	Overige opbrengsten derden	-7.903.561	-7.903.561	-7.903.561	-7.903.561	-7.903.561
	Vrijval reserves	-2.100.000	-830.000	-830.000	-830.000	
Totaal Baten		-15.141.834	-8.733.561	-8.733.561	-8.733.561	-7.903.561
☒ Lasten	Inhuur	502.849	502.849	502.849	502.849	502.849
	Inkopen en uitbestede werkzaamheden	4.620.904	2.324.361	2.378.181	2.378.181	2.378.181
	Intern resultaat	981.873	937.536	937.536	937.536	937.536
	Overige apparaatslasten	91.478	95.882	96.462	96.269	96.269
	Overige programmalasten					
	Personeel	7.154.681	6.456.080	6.423.894	6.398.611	6.208.611
	Salariskosten WSW en WIW					
	Sociale uitkeringen	45.064.853	43.082.508	42.332.508	42.331.615	42.331.615
	Subsidies en inkomensoverdrachten	15.641.556	16.036.783	15.586.783	15.586.783	15.586.783
	Toevoeging reserves					
Totaal Lasten		74.058.194	69.436.000	68.258.213	68.231.845	68.041.845
Eindtotaal		58.916.360	60.702.439	59.524.652	59.498.284	60.138.284

Schulden

		Gegevens				
Lasten/Baten	Externe verantwoording	Som van Begr 2023	Som van Begr 2024	Som van Begr 2025	Som van Begr 2026	Som van Begr 2027
☒ Baten	Bijdragen rijk en medeoverheden	-82.559	-82.559	-82.559	-82.559	-82.559
	Financieringsbaten	-239.500	-239.500	-239.500	-239.500	-239.500
	Overige opbrengsten derden	-392.156	-392.156	-392.156	-392.156	-392.156
Totaal Baten		-714.215	-714.215	-714.215	-714.215	-714.215
☒ Lasten	Inhuur	52.500	173.400	173.400	173.400	173.400
	Inkopen en uitbestede werkzaamheden	2.303.621	2.182.721	2.182.721	2.182.721	2.182.721
	Intern resultaat	84.818	84.818	84.818	84.818	84.818
	Kapitaallasten					
	Overige apparaatslasten	539.818	548.627	549.787	549.401	549.401
	Overige programmalasten	91.453	91.453	91.453	91.453	91.453
	Personeel	19.408.522	19.348.344	18.967.051	18.755.605	18.115.605
	Salariskosten WSW en WIW					
	Sociale uitkeringen					
	Subsidies en inkomensoverdrachten					
Totaal Lasten		22.480.733	22.429.363	22.049.230	21.837.399	21.197.399
Eindtotaal		21.766.517	21.715.148	21.335.014	21.123.184	20.483.184

Bijlage vraag 182

Er zijn 28 gemeentelijke tijdelijke huisvestingslocaties (13 juni 2023) waar in totaal 1.160 vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen in Rotterdam. Dit betreft vooral omgebouwde kantoorpanden en voormalig verpleeg- en verzorgingshuizen.

1. Aarhof; Zevenkamp
2. Abraham van Stolkweg; Blijdorp
3. Azolla; Delfshaven
4. Baarsweg; Hoogvliet
5. Charloisse Lagedijk; Pendrecht
6. Courzandseweg; Heijplaat
7. Desdemonastraat; Hoogvliet
8. Emmastraat; Rozenburg
9. Gorgiashof; Lombardijen
10. Haringvliet (Zusterflat); Stadsdriehoek
11. Hippiashof; Lombardijen
12. Hoofdweg; Alexander
13. Katendrechtse Lagedijk; Oud-Charlois
14. Klaasje Zevenster; Hoogvliet
15. Mijnkintbuurt; Tarwewijk
16. MS Switzerland; Feijenoord
17. Olympusflat; Hillegersberg
18. Pompenburg; Centrum
19. Poseidonstraat; Hillegersberg
20. Prins Constantijnweg 40-46; Alexander
21. Prins Constantijnweg 48-54; Alexander
22. Ressoro Rozenburg; Rozenburg
23. Sigrid Undsetweg; Ommoord
24. Simeon en Anna; Vreewijk
25. Stroom; Delfshaven
26. Talingstraat; Oud-Charlois
27. Urkersingel; Carnisse
28. Waelestein; Oud-Charlois

Er wordt nog steeds hard gewerkt aan de ontwikkeling van tijdelijke huisvesting op andere locaties binnen de gemeente Rotterdam. Daarbij worden geen huizen onttrokken aan de reguliere woningmarkt.

Informatie over de tijdelijke huisvestingslocaties is te vinden op de website van de gemeente Rotterdam (<https://www.rotterdam.nl/brieven-opvang>).

Ieder geval van particuliere opvang is uniek en de duur van de opvang is afhankelijk van diverse factoren zoals onderling gemaakte afspraken, van het verloop van de opvang, van de klik tussen vluchtelingen en gasthuishouders, van de ruimte in huis en daarmee samenhangende (gebrek aan) privacy, veranderende omstandigheden bij vluchteling of gastgezin etc. Ongeveer de helft van de vluchtelingen die nu bij gastgezinnen of particulieren verblijft, verblijft als sinds de eerste maanden van de oorlog op hetzelfde adres. In een recent onderzoek door Verwey Jonker Instituut geven gastgezinnen aan dat ze de opvang zullen volhouden 'zo lang als nodig'.

Op dit moment verblijven er 1.222 (15 juni 2023) vluchtelingen bij particulieren en gastgezinnen in Rotterdam. Binnen de veiligheidsregio (inclusief Rotterdam) werden er op 2 juni 2023 worden er 2.241 vluchtelingen opgevangen bij particulieren en gastgezinnen.

Wat we weten uit contacten met vluchtelingen en gastgezinnen is dat deze vorm van opvang zeer divers is. Ongeveer de helft van de vluchtelingen worden opgevangen door familie of bekenden. De rest van de vluchtelingen wordt opgevangen door mensen die ze niet kenden. Vaak betreft deze tweede groep Rotterdamers die hun huis hebben opengesteld en in een enkel geval grotere organisaties zoals bijvoorbeeld kerken.

Omdat geen situatie hetzelfde is kan er in algemene zin niets worden gezegd over de duur van opvang bij particulieren.

Als opvang bij een gastgezin niet meer kan worden voortgezet kan de vluchteling of het gastgezin contact opnemen met de gemeente (particuliereopvangoeukraine@rotterdam.nl). In samenspraak met de vluchteling en het gastgezin wordt dan een passend aanbod gedaan voor tijdelijke huisvesting in de gemeentelijke opvang. De gemeente communiceert actief naar gasthuishouders en vluchtelingen over deze mogelijkheid.

Omissie toevoeging DTB: website VJN pagina 224

Gebleken is dat bij verwerking van de financiële uitkomsten van de voorjaarsretraite een omissie bij de toevoeging aan de reserve DTB heeft plaatsgevonden.

Met het vaststellen van het coalitieakkoord is besloten tot de inrichting van een Duurzaamheidstransitiebudget ter grootte van € 100 mln, waarvan € 20 mln afkomstig uit erfpachtbaten en € 80 mln uit rijksbaten. In de Begroting 2022 heeft de toevoeging van € 20 mln uit erfpachtbaten reeds plaatsgevonden. De rijksmiddelen vallen echter dusdanig tegen dat toevoeging aan de reserve DTB niet mogelijk is. In de VJN wordt zodoende voorgesteld per jaar te kijken welke alternatieve dekkingsbron in aanmerking komt. Het voorstel voor deze VJN zijn de erfpachtbaten. Bij het verwerken van deze toevoeging aan de reserve ten laste van de erfpachtbaten is abusievelijk vergeten de toevoeging ten laste van de rijksmiddelen terug te draaien. Hierdoor vertoont de eindstand van de reserve een hoger bedrag dan de toegezegd € 100 mln. Daar het een reserve boeking betreft heeft deze correctie geen effect op het saldo van de gemeente.

Bijlage vraag 272

Belangrijk:

Er staan ook cijfers van de discriminatiemonitor. Net als in de jaarstukken, geldt dat hier per abuis de cijfers van 2020 en 2021 zijn neergezet onder 2021 en 2022. Ter correctie en volledigheid, hierbij de correcte cijfers:

Het juiste rijtje:

	2020	2021	2022
Aantal meldingen van discriminatie door Rotterdammer bij ADV (over voorval in of buiten Rotterdam)	674	355	301
Aantal meldingen over voorval dat plaatsvond binnen Rotterdam	240	248	250
Aantal geregistreerde discriminatie-incidenten bij de politie	470	520	486